DUTCH BIRDING

VOLUME 36 • NO 6 • 2014

Dutch Birding

Internationaal tijdschrift over Palearctische vogels

Redactie
Dutch Birding
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Nederland
editors@dutchbirding.nl

Fotoredactie
Dutch Birding
p/a René Pop
Postbus 31
1790 AA Den Burg-Texel
Nederland
rene.pop@dutchbirding.nl

Abonnementenadministratie
Maartje Doorn
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Nederland
circulation@dutchbirding.nl

www.dutchbirding.nl
webredactie@dutchbirding.nl

Bestuur
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Nederland
dba@dutchbirding.nl

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna
CDNA
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Nederland
cdna@dutchbirding.nl

Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna
CSNA, p/a George Sangster
csna@dutchbirding.nl

Inspreeklijn
010-4281212

Internet
www.dutchbirding.nl

Dutch Birding

Hoofdredacteur Arnoud van den Berg (023-5378024, arnoud.van.den.berg@dutchbirding.nl)

Adjunct hoofdredacteur Enno Ebels (030-2961335, enno.ebels@dutchbirding.nl)

Uitvoerend redacteur André van Loon (020-6997585, andre.van.loon@dutchbirding.nl)

Fotografisch redacteur René Pop (0222-316801, rene.pop@dutchbirding.nl)

Redactieraad Peter Adriaens, Sander Bot, Ferdy Hieselaar, Gert Ottens, Roy Slaterus, Roland van der Vliet en Rik Winters

Redactie-adviesraad Peter Barthel, Mark Constantine, Andrea Corso, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Magnus Robb, Hadoram Shirihai en Lars Svensson

Redactiemedewerkers Max Berlijn, Harvey van Diek, Nils van Duivendijk, Steve Geelhoed, Marcel Haas, Jan van der Laan, Hans van der Meulen, Martijn Renders, Kees Roselaar, Vincent van der Spek, Jan Hein van Steenis, Pieter van Veelen en Peter de Vries

Lay-out André van Loon

Productie André van Loon en René Pop

Advertenties Debby Doodeman, p/a Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam
advertising@dutchbirding.nl

Abonnementen De abonnementsprijs voor 2014 bedraagt: EUR 39.50 (Nederland en België), EUR 40.00 (rest van Europa) en EUR 43.00 (landen buiten Europa). Abonnees in Nederland ontvangen ook de dvd-compilatie over zeldzame soorten in Nederland.
U kunt zich abonneren door het overmaken van de abonnementsprijs op bankrekening (IBAN): NL95 INGB 0000 1506 97; BIC: INGBNL2A ten name van Dutch Birding Association te Amsterdam, ovv 'abonnement Dutch Birding' en uw postadres. Het abonnement loopt per kalenderjaar. Na ontvangst van de betaling worden reeds verschenen nummers van de lopende jaargang nagezonden.

Dutch Birding is een tweemaandelijks tijdschrift. Het publiceert originele artikelen en mededelingen over morfologie, systematiek, voorkomen en verspreiding van vogels in de Benelux, Europa en elders in het Palearctische gebied. Het publiceert tevens bijdragen over vogels in het Aziatisch-Pacifische gebied en andere gebieden.

Voor taxonomie, volgorde en naamgeving van vogels in Dutch Birding worden de volgende overzichten aangehouden: *Dutch Birding-vogelnamen* door A B van den Berg (2008, Amsterdam; online update 2014, www.dutchbirding.nl/page.php?page_id=228) (taxonomie en wetenschappelijke, Nederlandse en Engelse namen van West-Palearctische vogels); *The Howard and Moore complete checklist of the birds of the world* (vierde editie, deel 1, door E C Dickinson & J V Remsen Jr (redactie) 2013; deel 2, door E C Dickinson & L Christidis (redactie) 2014) (taxonomie en wetenschappelijke namen van overige vogels van de wereld); en *IOC world bird names 4.4* door F Gill & D Donsker (2014, www.worldbirdnames.org) (Engelse en Nederlandse namen van overige vogels in de wereld; Nederlandse namen door P Vercruijsse en A J van Loon).

Voor (de voorbereiding van) bijzondere publicaties op het gebied van determinatie en/of taxonomie kan het Dutch Birding-fonds aan auteurs een financiële bijdrage leveren (zie Dutch Birding 24: 125, 2001, en www.dutchbirding.nl onder 'Tijdschrift').

www.dutchbirding.nl

Webredactie Garry Bakker, Gijsbert van der Bent, Wietze Janse en Ben Wielstra. **Fotoredactie** Herman Bouman, Jaap Denee en Menno van Duijn. **Geluidenredactie** Kasper Hendriks **Webmasters** Albert van den Ende en Jeroen van Vianen (DBAlerts).

Dutch Birding Association

Bestuur Arjan van Egmond (voorzitter, 071-4010656; 06-21585788), Rob Gordijn, Toy Janssen, Marten Miske (secretaris), Kees de Vries (penningmeester) en Han Zevenhuizen; tevens is de redactie van Dutch Birding met een zetel vertegenwoordigd. **Bestuursmedewerkers** Jurriën van Deijk, Debby Doodeman, Maartje Doorn, Thomas van der Es, Wietze Janse (Dutch Bird Alerts), Arnold Meijer, Marc Plomp, Henk van Rijswijk, Pieter van Veelen, Jeroen van Vianen, Ruben Vlot en Steven Wytema.

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA)

Leden Rob van Bemmelen, Sander Bot, Nils van Duivendijk (voorzitter), Ies Meulmeester, Arjan Ovaa, Willem van Rijswijk, Roy Slaterus en Rik Winters. **Medewerker** Marcel Haas (archivaris). De CDNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA)

Leden Arnoud van den Berg, André van Loon, Kees Roselaar en George Sangster (secretaris). De CSNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

© 2014 Stichting Dutch Birding Association. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars.

ISSN 0167-2878.

Drukkerij robstolk®, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Nederland, www.robstolk.nl

Dutch Birding

Chief editor Arnoud van den Berg (+31-235378024, arnoud.van.den.berg@dutchbirding.nl)

Deputy chief editor Enno Ebels (+31-302961335, enno.ebels@dutchbirding.nl)

Executive editor André van Loon (+31-206997585, andre.van.loon@dutchbirding.nl)

Photographic editor René Pop (+31-222316801, rene.pop@dutchbirding.nl)

Editorial board Peter Adriaens, Sander Bot, Ferdy Hieselaar, Gert Ottens, Roy Slaterus, Roland van der Vliet and Rik Winters

Editorial advisory board Peter Barthel, Mark Constantine, Andrea Corso, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Magnus Robb, Hadoram Shirihai and Lars Svensson

Editorial assistants Max Berlijn, Harvey van Diek, Nils van Duivendijk, Steve Geelhoed, Marcel Haas, Jan van der Laan, Hans van der Meulen, Martijn Renders, Kees Roselaar, Vincent van der Spek, Jan Hein van Steenis, Pieter van Veelen and Peter de Vries

Lay-out André van Loon

Production André van Loon and René Pop

Advertising Debby Doodeman, c/o Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam
advertising@dutchbirding.nl

Subscriptions The subscription rate for 2014 is: EUR 39.50 (Netherlands and Belgium), EUR 40.00 (Europe) and EUR 43.00 (countries outside Europe). Subscribers in the Netherlands also receive the DVD compilation of rare birds in the Netherlands.
Subscribers in European countries are kindly requested to pay the subscription fee to Dutch Birding Association, Amsterdam, on bank account (IBAN): NL95 INGB 0000 1506 97; BIC: INGBNL2A; please mention 'subscription Dutch Birding' and your full address. If this is not an option, payment by credit card is possible (see for details below).
British subscribers are requested to pay preferably by bank transfer too, although payment by Sterling cheque remains possible. Cheques should be sent to Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Netherlands.
Subscribers in countries outside Europe can make their payment by credit card (Access, Eurocard, MasterCard or Visa). Please send your credit card details (card type, card number, expiry date, security code) and full address to our postal address (see above; please append signature) or by e-mail to circulation@dutchbirding.nl. Subscription is per calendar-year. After receipt of payment, already published issues of the running volume will be sent.

Dutch Birding is a bimonthly journal. It publishes original papers and notes on morphology, systematics, occurrence and distribution of birds in the Benelux, Europe and elsewhere in the Palearctic region. It also publishes contributions on birds in the Asian-Pacific region and other regions.

For taxonomy, sequence and nomenclature of birds in Dutch Birding the following lists are used: *Dutch Birding bird names* by A B van den Berg (2008, Amsterdam; online update 2014, www.dutchbirding.nl/page.php?page_id=229) (taxonomy and scientific, Dutch and English names of Western Palearctic birds); *The Howard and Moore complete checklist of the birds of the world* (fourth edition, volum 1, by E C Dickinson & J V Remsen Jr (editors) 2013; volum 2, by E C Dickinson & L Christidis (editors) 2014) (taxonomy and scientific names of remaining birds of the world); and *IOC world bird names 4.4* by F Gill & D Donsker (2014, www.worldbirdnames.org) (English and Dutch names of remaining birds of the world; Dutch names by P Vercruijsse and A J van Loon).

For (preparation of) special publications regarding identification and/or taxonomy, the Dutch Birding Fund can offer financial support to authors (see Dutch Birding 24: 125, 2001, and www.dutchbirding.nl under 'Journal').

www.dutchbirding.nl

Web editors Garry Bakker, Gijsbert van der Bent, Wietze Janse and Ben Wielstra. **Photographic editors** Herman Bouman, Jaap Denee and Menno van Duijn. **Sounds editor** Kasper Hendriks **Webmasters** Albert van den Ende and Jeroen van Vianen (DBAlerts).

Dutch Birding Association

Board Arjan van Egmond (president, +31-714010656; +31-621585788), Rob Gordijn, Toy Janssen, Marten Miske (secretary), Kees de Vries (treasurer) and Han Zevenhuizen; the editors of Dutch Birding also have one seat in the board. **Board assistants** Jurriën van Deijk, Debby Doodeman, Maartje Doorn, Thomas van der Es, Wietze Janse (Dutch Bird Alerts), Arnold Meijer, Marc Plomp, Henk van Rijswijk, Pieter van Veelen, Jeroen van Vianen, Ruben Vlot and Steven Wytema.

Dutch rarities committee (CDNA)

Members Rob van Bemmelen, Sander Bot, Nils van Duivendijk (president), Ies Meulmeester, Arjan Ovaa, Willem van Rijswijk, Roy Slaterus and Rik Winters. **Assistant** Marcel Haas (archivist). The CDNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

Dutch committee for avian systematics (CSNA)

Members Arnoud van den Berg, André van Loon, Kees Roselaar and George Sangster (secretary). The CSNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

© 2014 Stichting Dutch Birding Association. The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists. ISSN 0167-2878.

Printed by drukkerij robstolk®, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Netherlands, www.robstolk.nl

Dutch Birding

International journal on Palearctic birds

Editors
Dutch Birding
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Netherlands
editors@dutchbirding.nl

Photographic editor
Dutch Birding
c/o René Pop
Postbus 31
1790 AA Den Burg-Texel
Netherlands
rene.pop@dutchbirding.nl

Subscription administration
Maartje Doorn
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Netherlands
circulation@dutchbirding.nl

www.dutchbirding.nl
webredactie@dutchbirding.nl

Board
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Netherlands
dba@dutchbirding.nl

Dutch rarities committee
CDNA
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Netherlands
cdna@dutchbirding.nl

Dutch committee for avian systematics
CSNA, c/o George Sangster
csna@dutchbirding.nl

Internet
www.dutchbirding.nl

Dutch Birding

JAARGANG 36 NUMMER 6 2014 *VOLUME 36 NUMBER 6 2014*

Artikelen / papers

365 Rare birds in the Netherlands in 2013 *Marcel Haas, Roy Slaterus & CDNA*

394 Baardgrasmussen in Nederland: herziening van gevallen 1942-2012 [SUBALPINE WARBLERS IN THE NETHERLANDS: REVISION OF RECORDS 1942-2012] *Arend Wassink & CDNA*

WP reports

402 October-November 2014 *Arnoud B van den Berg*

Recente meldingen / recent reports

421 September-oktober 2014 *Roy Slaterus, Vincent van der Spek & Martijn Renders*

Corrigenda

434

DB Actueel

434 Afrikaanse Woestijngrasmus bij Alphen aan den Rijn [AFRICAN DESERT WARBLER]

DBA-nieuws

437 Betaling van abonnementsgeld voor 2015; Payment of subscription for 2015; Dutch Birding-vogeldag 2015

Voorplaat / front cover

Roodpootvalk / Red-footed Falcon *Falco vespertinus*, juveniel, met Torenvalk / Common Kestrel *F tinnunculus*, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 3 september 2013 *(Jos van den Berg)*

Rare birds in the Netherlands in 2013

Marcel Haas, Roy Slaterus & CDNA

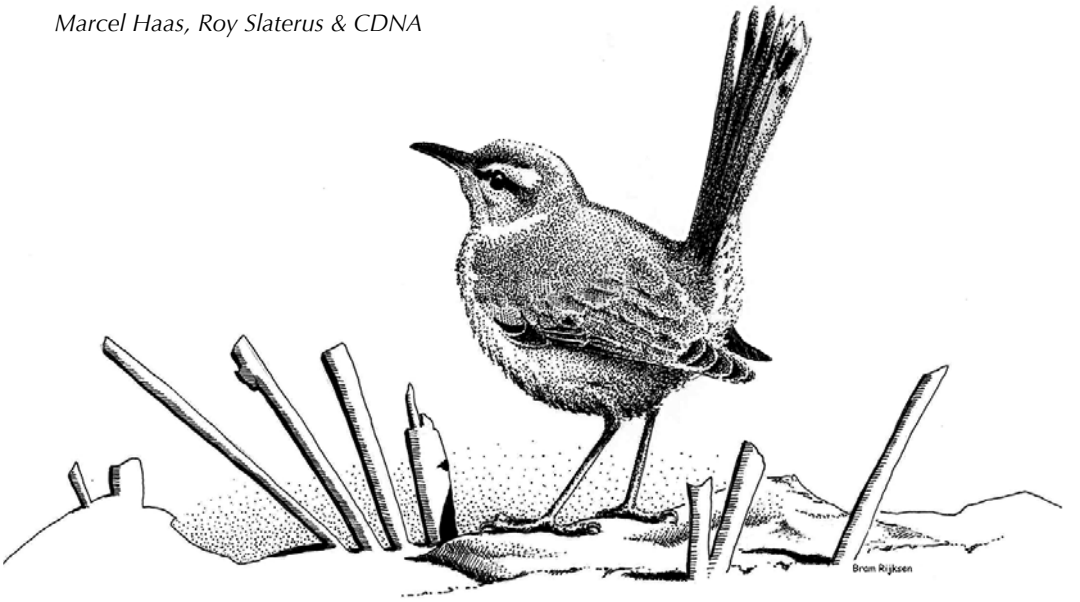

This is the 34th annual report on rare birds in the Netherlands to be published in Dutch Birding. It comprises records from 2013 as well as belated and reconsidered records, dating back to 1942, which have been evaluated by the Dutch rarities committee, the Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA). Several 2013 reports are still under review or awaiting submission and could therefore not be included. In addition, some reports for 2012 and earlier years are still under consideration for various reasons. The increase in records entered online on internet portals, such as www.waarneming.nl, reveals many new details about past records. When involving date extensions, these are presented in this report.

Details included for each record are, if available: date(s); location and/or municipality (municipal divisions as on 1 January 2014); province; number of birds if more than one, plumage and sex; type of record if ringed, photographed, sound-recorded, videoed or found dead (and where specimen is stored, if known); names of up to three observers involved in finding, identifying and recording, and relevant references in the literature, which normally include (inter)national but not regional journals, and published photographs. A compilation of most rarities videoed can be found in Plomp (2014). Records from 2012 lasting into 2013 that already have been published in the 2012 report (Ovaa et al 2013) are repeated here without reference. Observations not (yet) submitted but mentioned in the 2012 report are not repeated in this report. The sequence of the records in the species accounts is from the current year backwards, with records within one year presented chronologically. Numbers after each (sub) species' name refer to the total number of individuals ***1*** from 1 January 1800 to 31 December 1979, ***2*** since 1 January 1980 but excluding ***3*** the current year. Taxa marked with an asterisk * are new to the Dutch list.

The following CDNA members voted on some or all of the records in this report: Rob S A van Bemmelen, Sander Bot, Nils van Duivendijk (chairman), Dick Groenendijk (former chairman), Ies Meulmeester, Arjan Ovaa, Willem van Rijswijk (secretary), Roy Slaterus, Arend Wassink and Rik Winters. Marcel Haas supported the committee as a non-voting archivist and assisted in submitting many reports published on national and regional websites. Reports can be submitted, preferably using the electronic submission form on www.dutchavifauna.nl or filling in this form after entering a record on www.waarneming.nl. Reports can also be sent by ordinary mail to CDNA, Duinlustparkweg 98A, 2082 EG Santpoort-Zuid. The on-

line database (Dutch Avifauna) contains all records of rare birds up to 2013 (cf Dutch Birding 34: 346, 2012). On this website, also recently accepted records or rejected reports as well as reports currently under review are listed.

Decisions regarding taxonomy have been delegated to the Dutch committee for avian systematics (Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna; CSNA), which on 1 January 2014 consisted of the following members: Arnoud B van den Berg, André J van Loon, C S (Kees) Roselaar and George Sangster (secretary).

In 2013, at least 375 species were recorded, which is 12 species above the mean of 363 over 2001-10. This number may rise depending on reports still in circulation. Three taxa were new to the Dutch list in 2013: Atlantic Dartford Warbler *Sylvia undata dartfordiensis* (previously, records of Dartford were not accepted to subspecies level), Rufous-tailed Scrub Robin *Cercotrichas galactotes* (Western Rufous-tailed Scrub Robin *C g galactotes*) and Common Grackle *Quiscalus quiscula* (Bronzed Grackle *Q q versicolor*), with which the Dutch list now numbers 506 species. Other highlights for 2013 included the second to seventh Pallid Swift *Apus pallidus*, third Rufous Turtle Dove *Streptopelia orientalis meena* (this report also includes the second, from 2010), Kumlien's Gull *Larus glaucoides kumlieni* and Two-barred Warbler *Phylloscopus plumbeitarsus*, fourth Northern Hawk-Owl *Surnia ulula* and Lanceolated Warbler *Locustella lanceolata*, sixth Pygmy Cormorant *Phalacrocorax pygmeus*, seventh and eighth Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina*, eighth Long-legged Buzzard *Buteo rufinus* and Eurasian Pygmy Owl *Glaucidium passerinum*, and ninth Richardson's Cackling Goose *Branta hutchinsii hutchinsii*, Lesser Scaup *Aythya affinis* and Baird's Sandpiper *Calidris bairdii*. In addition, 2013 was a good year for, eg, Green-winged Teal *Anas carolinensis*, Lesser Yellowlegs *Tringa flavipes*, Long-billed Dowitcher *Limnodromus scolopaceus*, Lesser Grey Shrike *Lanius minor*, Siberian Lesser Whitethroat *S althaea blythi*, River Warbler *L fluviatilis* and Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus* with four records, Terek Sandpiper *Xenus cinereus* with five, American Golden Plover *Pluvialis dominica* with six, Booted Warbler *Iduna caligata* with seven, Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum* with eight, and Greenish Warbler *P trochiloides* and Two-barred Crossbill *Loxia leucoptera bifasciata* with 10. Also included in this report is the second Lesser Kestrel *Falco naumanni* dating from 2002 and the (then) fourth Sardinian Warbler *S melanocephala* from 1996. Furthermore, an invasion of c 200 Parrot Crossbills *L pytyopsittacus* occurred, resulting in the removal from the list of taxa considered by the CDNA.

Systematic list of records

Richardson's Cackling Goose / Kleine Canadese Gans
Branta hutchinsii hutchinsii 0,8,1
23-27 February, Vriezenveen, *Twenterand*, Overijssel, photographed, videoed (P Knolle, C Derks et al; Dutch Birding 35: 142, plate 173, 2013).

This goose is still very rare, with previous records in March 1997, from November 1997 to January 1998, in February 1998, in April 1998 (two), from December 2002 to March 2004, in April 2008 and in January 2011.

Ross's Goose / Ross' Gans
Anser rossii 0,12,0
2010 9 March, Sliedrechtse Biesbosch, *Dordrecht*, Zuid-Holland, white morph, photographed (H Gebuis, P A Wolf, T O V Muusse et al); 21 March to 22 May, several sites around Lauwersmeer, *Dongeradeel/De Marne*, Friesland/Groningen, and Ferwert (Ferwerd), *Ferwerderadiel*, Friesland, white morph, photographed.

The location of a bird in Friesland and Groningen in 2010, mentioned in Ovaa et al (2013), was in need of change as it was seen well outside the Lauwersmeer area during the end of May.

Lesser White-fronted Goose / Dwerggans
Anser erythropus -,63,-
1989 25 December, Kievitslanden, *Dronten*, Flevoland (E Russer).

The species is no longer considered since 1 January 1990 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

King Eider / Koningseider
Somateria spectabilis 1,13,1
16 March, Paal 19, *Terschelling*, Friesland, adult male, photographed (J J de Vries, J Vink et al; Dutch Birding 35: 210, plate 259, 2013).

On 21 April and 13 May 2011, a third calendar-year male was photographed on Ameland, Friesland, and Vlieland, Friesland, respectively (Dutch Birding 33: 269, plate 337, 2011). The adult male photographed on Terschelling may have been the same individual. The last long-staying birds were 13 years ago, when up to two males stayed on Texel, Noord-Holland, from August 2000 to July 2001.

Surf Scoter / Brilzee-eend
Melanitta perspicillata 3,24,2
8 February to 31 March, Brouwersdam, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, first-winter female, photographed, videoed (G Tanis et al); 19 October, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen, adult male, photographed (M Zekhuis et al); 31 December to 22 February 2014, Noordzeestrand, *Schiermonnikoog*, Friesland, adult

490 American Wigeon / Amerikaanse Smient, *Anas americana*, male, Eiland van Maurik, Gelderland, 3 February 2013 *(Martin van der Schalk)*

491 Falcated Duck / Bronskopeend *Anas falcata*, male, Spijkenisse, Zuid-Holland, 31 March 2013 *(Vincent Legrand)*

male, photographed (E B Ebels, T Bakker et al).

Since 2000, this species has occurred almost annually, with records in 2000, 2003, 2004 (three), 2005 (three), 2007, 2008 (three), 2009, 2010, 2012 and 2013 (two); before 2000, there was a gap without records since 1988. The bird at Brouwersdam is considered the same that stayed there on 18-21 December 2012 (Ovaa et al 2013).

Ring-necked Duck / Ringsnaveleend
Aythya collaris 5,30,0
14 January to 3 May, Weerribben, *Steenwijkerland*, Overijssel, adult female, photographed (J Bredenbeek et al).

This concerns a returning bird which visited the same area in April 2011, January and April 2012 and again in February 2014.

Lesser Scaup / Kleine Topper
Aythya affinis 0,8,1
29 April, Stellendam, *Goedereede*, Zuid-Holland, male, photographed (G Tanis et al).

The first record since January-March 2009 and March-May 2010, when up to two males occurred at Oude Zeug, Wieringermeer, Noord-Holland.

White-headed Duck / Witkopeend
Oxyura leucocephala 5,14,0
2012 23-26 March, Starrevaart, *Leidschendam-Voorburg*, Zuid-Holland, female type, photographed (K Dijkstra, S Schilperoort et al).
1988 9 December to 9 March 1989, Maasdijk, *Rotterdam*, Zuid-Holland, first-winter or female, photographed (J Walhout).

The record in 1988/89 concerns a date extension with one extra day.

Bufflehead / Buffelkopeend
Bucephala albeola 0,3,0
17 September 2012 to 3 May and 16 October to 3 June 2014, Gaatkensplas and surroundings, *Barendrecht*, Zuid-Holland, adult male, photographed (S Elzerman et al).

This returning adult male stayed at Barendrecht for its 10th consecutive winter.

Baikal Teal / Siberische Taling
Anas formosa 8,3,1
14 December to 1 January 2014, Meinerswijk, *Arnhem*, and Driel, *Overbetuwe*, Gelderland, male, photographed (E Vierling, M Berlijn et al; Dutch Birding 36: 58, plate 75, 2014).

Although the photographs showing this bird's legs were of low quality, the CDNA is convinced it was unringed.

American Wigeon / Amerikaanse Smient
Anas americana 6,58,3
20 January to 16 February, Eiland van Maurik, *Buren*, Gelderland, and *Utrechtse Heuvelrug*, Utrecht, adult male, photographed, videoed (P J G Gelderblom et al; Dutch Birding 35: 140, plate 170, 2013); 28 February to 6 March, Sloehaven, Ritthem, *Vlissingen*, Zeeland, male, photographed (C Beeke et al); 25 December and 19-20 January 2014, Drontermeer, *Elburg*, Gelderland, adult male, photographed (M Jansen).
1978 18 November, Ooijpolder, *Ubbergen*, Gelderland, male (G van Aalst).

The record in 1978 becomes the fifth. The species will no longer be considered from 1 January 2015 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Blue-winged Teal / Blauwvleugeltaling
Anas discors 6,33,1
26 April to 8 May, It Heidenskip, *Súdwest-Fryslân*, Friesland, adult male, photographed (Y Galama, H Valkema et al; Dutch Birding 35: 210, plate 257, 2013).

Falcated Duck / Bronskopeend
Anas falcata 0,11,1
19 March to 19 April, Spijkenisse, *Spijkenisse*, Zuid-Holland, male, photographed, videoed (C de Nooijer et al; Birding World 26: 99, 2013; Dutch Birding 35: 196, plate 226, 209, plate 254, 2013).

This male clearly had no rings and it was photographed exceptionally well. Its behaviour was compatible with a wild bird and it stayed with Eurasian Wigeons *A penelope*, with which it shares parts of the breeding range.

Green-winged x Common Teal / Amerikaanse Wintertaling x Wintertaling
Anas crecca x carolinensis 0,3,0
2006 22 November, De Putten, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland, male, photographed (R E Brouwer).

Previous records were males in April 1989 (also at De Putten) and April 1991.

Green-winged Teal / Amerikaanse Wintertaling
Anas carolinensis 6,51,4
22 March, De Marsen, *Coevorden*, Drenthe, male, photographed (F van der Wielen et al; Dutch Birding 35: 210, plate 258, 2013); 13-14 April, Oude Waal, Ooijpolder, *Ubbergen*, Gelderland, male, photographed (M Wilkinson et al); 10 May, Oosterschar, *Skarsterlân*, Friesland, male, photographed (S Bernardus, V Douwes); 4-5 July, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, male, photographed (R Romijn, N van Zalinge, R van Zalinge); 15-16 November, Dijkmanshuizen, *Texel*, Noord-Holland, adult male, photographed (D Kok et al).

The bird on Texel is considered a returning male which was previously recorded from October 2008 to April 2009, in October-November 2010 and in November 2011. The species will no longer be considered from 1 January 2015 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Rufous Turtle Dove / Meenatortel
Streptopelia orientalis meena 0,2,1
11-13 October, Kooiweg, *Schiermonnikoog*, Friesland, adult, photographed (M Bunskoek, T Glastra et al; Bunskoek 2013; Dutch Birding 35: 424, plate 550, 2013).

492 Baikal Teal / Siberische Taling *Anas formosa*, male, Meinerswijk, Gelderland, 25 December 2013 *(Alex Bos)* **493** Pallid Swift / Vale Gierzwaluw *Apus pallidus*, Neeltje Jans, Zeeland, 2 November 2013 *(Alex Bos)* **494-495** Rufous Turtle Dove / Meenatortel *Streptopelia orientalis meena*, first-year, at sea, 53°25'N 03°39'E, Continentaal Plat (north-west off Texel, Noord-Holland), 16 November 2010 *(R Neumann)*

2010 16 November, at sea, 53°25'N 03°39'E, Continentaal Plat (north-west off Texel, Noord-Holland), first-year, photographed (via R Neumann).

The bird in 2010 was photographed by a German fisherman aboard a ship and becomes the second record. The bird on Schiermonnikoog came soon after the first (and widely twitched) from December 2009 to April 2010 and received only little attention.

Pallid Swift / Vale Gierzwaluw

Apus pallidus 0,1,6

24-26 October, *Vlieland*, Friesland, photographed (L Buckx et al; Ebels et al 2013b; Dutch Birding 35: 426, plate 551-552, 2013); 25 October, Camping Kogerstrand and De Nederlanden, *Texel*, Noord-Holland, photographed (H Blom et al; Ebels et al 2013b); 25 October, Lauwersoog, *De Marne*, Groningen, photographed (F J Hoogstra et al; Ebels et al 2013b); 25-26 October, De Ven, Enkhuizen, *Enkhuizen*, Noord-Holland, photographed (G Kenter, M Veldt et al; Ebels et al 2013b; Dutch Birding 35: 426, plate 553, 2013); 2 November, Neeltje Jans, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, photographed, videoed (I Goedbloed, R Hofland, S Schagen et al; Ebels et al 2013b; Dutch Birding 35: 426, plate 554, 2013, 36: 58, plate 70, 2014); 2 November, Groot-IJsselmonde, Rotterdam, and 3 November, Jan Dammassestraat, Rotterdam, *Rotterdam*, Zuid-Holland, juvenile, photographed, picked up and taken into care, ringed and released at Plaat van Scheelhoek, Stellendam, Zuid-Holland, on 8 November (W van Rijswijk et al; Ebels et al 2013b; Birding World 26: 459, 2013; Dutch Birding 35: 427, plate 555-556, 2013).

These birds constituted the second to seventh records, and were part of an influx into north-western Europe, with several being recorded in Belgium, Britain and Denmark, one in Germany and the first for Poland (van den Berg & Haas 2013). The first record was on Vlieland, Friesland, on 20-21 October 2006. A further eight re-

ports were considered not acceptable, because of the difficulties to rule out Common Swift *A apus*; distinguishing these sibling species requires high-quality photographs.

Alpine Swift / Alpengierzwaluw
Apus melba 7,50,3
19 June, Rolde, *Aa en Hunze*, Drenthe, photographed (A-W Faber); 15 October, Muiderzand, *Almere*, Flevoland, photographed (H Koffijberg); 30 October, Tweede Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland (B de Bruijn, B Endevoets, A Sijbers).

Little Crake / Klein Waterhoen
Porzana parva 36,20,3
9 May to 17 June, Beulakerpolder, De Wieden, *Steenwijkerland*, Overijssel, male, sound-recorded (M Bunskoek et al); 19 May to 1 June, De Onlanden, Peizermade, *Tynaarlo*, Drenthe, male, sound-recorded (R Winters et al); 6 June to 1 July, Oosterschar, *Skarsterlân*, Friesland, male, sound-recorded (K Jager, R Slaterus, J Breidenbach et al).
1996 August, IJssel, Deventer, *Deventer*, Overijssel, first-year, found dead, skin retained at Naturalis Biodiversity Center, Leiden, Zuid-Holland (J Stuart via J J F J Jansen, C S Roselaar).

Demoiselle Crane / Jufferkraanvogel
Grus virgo 0,1,0
After a review of the three remaining records, only one is still considered acceptable as a presumed genuine vagrant: an unringed immature photographed flying south along the coast of Zuid-Holland on 9 October 2010 (cf Ovaa et al 2011). The CDNA concluded that the one near Asten, Noord-Brabant, in spring and early summer of 1991-95 (previously accepted; van der Vliet et al 2002) was presumably one of the two individuals present in the same area from 25 July to 12 September 1989 (Berlijn 1991). Since the two of 1989 were first accepted (van den Berg et al 1991) and then rejected (van den Berg et al 1993, cf van den Berg & Bosman 2001), this also applies for the bird in 1991-95. Besides, the absence of rings and the state of the plumage has not been well documented in the returning bird of 1991-95. The two seen in 1989 were considered escapes based on a report by the late Rob Bouwman (cf van den Berg et al 1993) that two had escaped from Animali zoo at Eindhoven, Noord-Brabant, in spring 1989. Recently submitted photographs of an individual in flight near Enschede, Overijssel, in August 2000 (previously accepted; van der Vliet et al 2003) show a wing clip and this bird is therefore now also considered to have escaped from captivity.

Yellow-billed Loon / Geelsnavelduiker
Gavia adamsii 21,16,1
13-18 February, Grevelingen, Sirjansland, and Bommenede, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, and Herkingen, *Goeree-Overflakkee*, Zuid-Holland, first-winter, photographed (M Hoekstein et al; Birding World 26: 98, 2013; Dutch Birding 35: 134, plate 160, 139, plate 167, 2013).

The 38th record but only the fifth since 2000. The previous twitchable one was nearly 20 years ago when a first-winter stayed near Reeuwijk, Zuid-Holland, from 30 December 1995 to 28 January 1996.

Squacco Heron / Ralreiger
Ardeola ralloides 25 (since 1866),58,2
13 and 25 June, Tiengemeten, *Korendijk*, Zuid-Holland, adult summer, photographed (K Vliet Vlieland, F van den Berg); 15-16 June, Onnerpolder, Zuidlaardermeer, *Haren*, Groningen, and 17 June, Beilervaart, *Midden-Drenthe*, Drenthe, adult summer, photographed (C van Elderen, M van Elderen, G Kamps et al; Dutch Birding 35: 266, plate 356, 2013).

Pygmy Cormorant / Dwergaalscholver
Phalacrocorax pygmeus 0,5,1
7 May, Tuintjes, De Slufter and Polder Eijerland, *Texel*, Noord-Holland, photographed (D Kok, K de Jong, R Jansen).
This sixth Pygmy Cormorant was seen by three observers as it flew past, to the south. On the few record shots, the typical structure is just visible. Previous records were all in the first half of the year as well, in January 1999, June 1999, May 2000, March 2003 and May-June 2010. Given the recent increase in central Europe (Ławicki et al 2012), more records can be expected.

Atlantic Great Cormorant / Grote Aalscholver
Phalacrocorax carbo carbo 7,42,-
2008 7 September, Stellendam, *Goeree-Overflakkee*, Zuid-Holland, adult, photographed (D Kok).
This taxon is no longer considered since 1 January 2009 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

American Golden Plover / Amerikaanse Goudplevier
Pluvialis dominica 1,36,6
17-23 May, Hoornsebos, *Terschelling*, Friesland, first-summer, photographed (H van Stijn, S Wytema et al); 25-26 May, Breebaartpolder, *Delfzijl*, Groningen, adult-summer male, photographed (F J Hoogstra et al); 26-28 May, Paesens, *Dongeradeel*, Friesland, photographed (M Olthoff et al); 2-7 June, De Putten, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland, adult summer, photographed, videoed (F Visscher et al; Birding World 26: 236, 2013; Dutch Birding 35: 265, plate 353-354, 2013); 1 October, Molenpolder, *Ten Boer*, Groningen, adult, ringed, photographed (J Ottens); 24 October, Idzega, *Súdwest-Fryslân*, Friesland, first-winter, ringed, photographed (J A Strikwerda, J Jukema).
Six records in one year is a new record: four in 2008, 2009 and 2012 was the previous maximum. May seems to be the best month to find this species with a total of 14 records, followed by October with nine.

Pacific Golden Plover / Aziatische Goudplevier
Pluvialis fulva 9,40,2
2 July, Stinkgat, *Tholen*, Zeeland (H Verstraete, W Courtens); 24 July to 22 September, Ottersaat, *Texel*, Noord-

496 Rufous Turtle Dove / Meenatortel *Streptopelia orientalis meena*, first-year, Schiermonnikoog, Friesland, 12 October 2013 *(Thijs Glastra)*

497 Yellow-billed Loon / Geelsnavelduiker *Gavia adamsii*, first-winter, Bommenede, Zeeland, 17 February 2013 *(René den Ouden)*

Holland, adult, photographed, videoed (A Wassink et al; Dutch Birding 35: 354, plate 453, 2013).

Compared with American Golden Plover *P dominica*, Pacific Golden Plover is a typical summer species, with a total of 29 records in July-August; American Golden normally turns up in spring and autumn.

Greater Sand Plover / Woestijnplevier
Charadrius leschenaultii 1,13,1
18-19 July, Volharding, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, adult female, photographed, videoed (J Verhees et al; Dutch Birding 35: 342, plate 429, 345, plate 433, 2013).

No less than 10 have occurred since 2000. August seems to be the best month with seven records. A previously accepted record in September 1994 at Westvoorne, Zuid-Holland, has recently been retracted by one of the observers, and CDNA decided to reject the report, as descriptions by others were considered insufficient. The totals include three Anatolian Sand Plovers *C l columbinus*.

Baird's Sandpiper / Bairds Strandloper
Calidris bairdii 0,8,1
7 September, Kwade Hoek, *Goedereede*, Zuid-Holland, juvenile, photographed (G Tanis, B van Dijk).

This bird was seen by only two observers. Nearly all previous records were also in August-September: in September 1980, August 1981, July-August 1993, August 2003, September 2011, May 2012, August 2012 and September 2012.

White-rumped Sandpiper / Bonapartes Strandloper
Calidris fuscicollis 1,37,2
11-26 August, Paezemerlannen, Paesens, *Dongeradeel*, Friesland, adult, photographed (R Cazemier, S Bernardus, D Hoekstra et al); 14 December to 26 January 2014, Vossemeerdijk, *Dronten*, Flevoland, and Vossemeer, *Kampen*, Overijssel, first-winter, photographed, videoed (D Groenendijk et al).

The bird at Vossemeerdijk constituted the latest record and the first for December and January. It was a first-winter, like two previous birds in late autumn (November).

Buff-breasted Sandpiper / Blonde Ruiter
Calidris subruficollis 3,68,4
22-23 May, De Paalderen, Maren-Kessel, *Lith*, Noord-Brabant, male, photographed (L Portengen et al); 2-3 August, Waterberging Noorderveld, *Heemskerk*, Noord-Holland, adult, photographed (Q L Slings et al; Dutch Birding 35: 354, plate 452, 2013); 5-14 August, Strand Ballum, *Ameland*, Friesland, adult, photographed, videoed (L P Heemskerk et al); 5 Oktober, Tongplaat, Dordtse Biesbosch, *Dordrecht*, Zuid-Holland, and Polder Hardenhoek, Brabantsche Biesbosch, *Werkendam*, Noord-Brabant, photographed (I Leentvaar, B Verhoeven, P Verhelst et al).
2012 19-25 May, Slikken van Flakkee, *Dirksland*, Zuid-Holland, adult, photographed (R van Loo et al).

After the 11 birds in 2012 (cf Ovaa et al 2013), it was back to 'normal' in this year with four birds. The species will no longer be considered from 1 January 2015 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Terek Sandpiper / Terekruiter
Xenus cinereus 1,51,5
17 May, Ketelmeer, *Kampen*, Overijssel, photographed (C Fikkert); 19-20 May, Telpost Noordkaap, *Eemsmond*, Groningen, photographed (P van Veelen et al); 24-27 May, Biezelingsche Ham, 's-Gravenpolder, *Borsele*, Zeeland, photographed, videoed (M Hoekstein et al); 27 May to 1 June, Landje van Gruiters, Spaarndam-West, *Haarlem*, Noord-Holland, male, photographed, sound-recorded, videoed (P van Wieringen, W Y van Wieringen et al; Birding World 26: 237, 2013; Dutch Birding 35: 263, plate 348, 264, plate 351, 2013); 10-17 July, Breebaartpolder, *Delfzijl*, Groningen, photographed (P Imbos et al).

A record number. The previous record was four in 2004, 2006, 2008, 2009 and 2012. The song and several other vocalizations of the individual at Spaarndam-West were sound-recorded and indicated that is was a male. The species will no longer be considered from 1 January 2015 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Lesser Yellowlegs / Kleine Geelpootruiter
Tringa flavipes 2,25,4
9-10 June, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, photographed (M Olthoff et al; Dutch Birding 35: 265, plate 352, 2013); 31 August to 5 September, Starrevaart, *Leidschendam-Voorburg*, Zuid-Holland, and 3-4 September, Warmond, *Teylingen*, Zuid-Holland, adult, photographed (W van der Ham et al; Dutch Birding 35: 348, plate 441, 2013); 7-9 September, Hengforderwaarden, *Olst-Wijhe*, Overijssel, adult, photographed (P Schermerhorn et al); 23 November into 2014, Vatrop, Wieringen, *Hollands Kroon*, Noord-Holland, first-winter, photographed, videoed (H Niesen, C Hopman et al; Dutch Birding 36: 56, plate 66-67, 131, plate 155, 2014).

Four in one year equals the four in 2004; 2008 is still the record year with six.

Marsh Sandpiper / Poelruiter
Tringa stagnatilis 53,111,-
1988 20 August, Oostvaardersplassen, *Lelystad*, Flevoland (E Russer, M van Lokven).
1985 27 July, Oostvaardersplassen, *Lelystad*, Flevoland (E Russer, N Marra sr, A Noorlander).

The species is no longer considered since 1 January 1993 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Long-billed Dowitcher / Grote Grijze Snip
Limnodromus scolopaceus 0,35,4
3-5 May, Kwade Hoek, *Goedereede*, Zuid-Holland, adult summer, photographed (G Tanis et al); 25 July to 11 August, Oudega, *Súdwest-Fryslân*, Friesland, photographed (D Pruiksma et al); 24 August to 3 September, Waterberging Twisk, *Medemblik*, Noord-Holland, adult

498 Terek Sandpiper / Terekruiter *Xenus cinereus*, male, Spaarndam-West, Noord-Holland, 28 May 2013 *(Hans Brinks)*

499 American Golden Plover / Amerikaanse Goudplevier *Pluvialis dominica*, adult summer, Camperduin, Noord-Holland, 3 June 2013 *(Martin van der Schalk)*

500 Long-legged Buzzard / Arendbuizerd *Buteo rufinus*, Maasvlakte, Zuid-Holland, 26 September 2013 *(Martin van der Schalk)*

summer, moulting into winter plumage, photographed, sound-recorded (P van Franeker et al; Dutch Birding 35: 354, plate 451, 2013); 3-20 November, Bantpolder, *Dongeradeel*, Friesland, adult winter (M Olthoff et al).

The bird at Bantpolder, Friesland, in November was also seen in January 2014 on a single date and may have been the same as the first-winter here in November 2012 (Ovaa et al 2013).

Great Snipe / Poelsnip
Gallinago media -,38,0
2005 5 September, Vilsterense Hei, *Ommen*, Overijssel (E Goutbeek).

Great Snipe was not considered by CDNA before 1 January 1977 and since then it has proven to be quite rare. Since 2000, there have been 17 records, in 2002 (two), 2003, 2005 (two), 2006 (two), 2008 (five), 2009 (two), 2010 and 2011 (two). The number of reports deemed unacceptable (see Systematic list of rejected reports) show that it is notoriously difficult to submit convincing documentation. Most sightings – either accepted or not – concern birds flushed and seen only a few seconds.

Black-winged Pratincole / Steppevorkstaartplevier
Glareola nordmanni 12,25,1
8-9 July, Holwerder- en Blijsterpolder, *Dongeradeel*, Friesland, and 23 July, Noordzeestrand, *Schiermonnikoog*, Friesland, and 18-23 September, Ezumakeeg and Bantpolder, *Dongeradeel*, Friesland, adult, photographed, videoed (M Stienstra, W van der Woning, W Hartholt et al).

The CDNA decided that all reports concerned the same individual.

Black-winged Kite / Grijze Wouw
Elanus caeruleus 1,6,0
2012 19-20 May, Binnenveld, *Wageningen*, Gelderland, and 20 May, Achterberg, *Rhenen*, Utrecht, photographed.

This record was mentioned in Ovaa et al (2013) for Utrecht only but, on 19-20 May, it was first seen in Gelderland and on 20 May it flew into Utrecht.

Greater Spotted Eagle / Bastaardarend
Aquila clanga 15,14,0
2003 4 January, Slikken van Flakkee, *Dirksland*, Zuid-Holland, immature (D van Straalen et al).

Previously accepted as 'spotted eagle' *A pomarina/clanga* but resubmitted because available field sketches had initially not been included in the submission (cf van der Vliet et al 2004).

Golden Eagle / Steenarend
Aquila chrysaetos 10,6,1
23 July, Roggebotzand, *Dronten*, Flevoland, second calendar-year, photographed (G Best, J van Veen; Dutch Birding 35: 346, plate 434, 2013).

The first record since the one present in Drenthe in February-March 2002. It was seen in flight only and photographed very well.

Booted Eagle / Dwergarend
Aquila pennata 0,21,1
16 June, Strabrechtse Heide, *Heeze-Leende*, Noord-Brabant, pale morph, photographed (R Kastelijn, R van den Heuvel; Dutch Birding 35: 266, plate 357, 2013).

Since the first record in May 1992, there have been only two truly twitchable birds: in July 1995 at Hoge Veluwe, Gelderland, and in June-July 2000 at Grebbeberg, Utrecht. One was taken into care on Vlieland, Friesland, in October 2000 and, after recovery, released at Hoge Veluwe. All other records concerned birds flying past.

Pallid Harrier / Steppekiekendief
Circus macrourus 5,77,-
2011 17 September, Staphorst, *Staphorst*, Overijssel, juvenile male, photographed (R Smabers).

The species is no longer considered since 1 January 2012 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Long-legged Buzzard / Arendbuizerd
Buteo rufinus 1,6,1
25 September to 25 March 2014, Tweede Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, juvenile, photographed, videoed (G Bakker et al; Dutch Birding 35: 408, plate 521-522, 2013, 36: 61, plate 79, 2014).

This long-staying individual was very popular, as it

was only the second twitchable after one in September 2000. On 25 October 2014, the bird returned, presumably to winter again.

Ross's Gull / Ross' Meeuw
Rhodostethia rosea 1,16,0
2011 25 October and 1 and 24 November, Egmond aan Zee, *Bergen*, Noord-Holland, and 3 and 24 November, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland, adult winter (W van Splunder, N F van der Ham, R E Brouwer).

The CDNA concluded that all sightings between 25 October and 24 November refer to the same individual and concern a different one than an adult winter at many coastal sites in the southern half of the country (north up to Noordwijk, Zuid-Holland) between 21 April and 15 August 2011. This set of records shows the rewards of consistent seawatching.

Baltic Gull / Baltische Mantelmeeuw
Larus fuscus fuscus 0,25,4
16-20 June, Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland, second calendar-year, photographed (F van der Meer et al); 20-22 June, Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland, second calendar-year, photographed (R Slaterus, M van Kleinwee, M Bot); 22 June, Noordwijk aan Zee, *Noordwijk*, Zuid-Holland, second calendar-year, photographed (M van Kleinwee, M Bot); 5-7 August, Papendorp, Utrecht, *Utrecht*, Utrecht, fourth calendar-year, wearing colour-ring, photographed (H Bouman et al; Dutch Birding 35: 344, plate 430, 2013).
2011 19 June, Waterberging Noorderveld, Heemskerk, *Heemskerk*, Noord-Holland, second calendar-year, photographed (R G M Altenburg); 7 August, Breda, *Breda*, Noord-Brabant, second calendar-year, photographed (J Nagtegaal).
2010 13 June, Strand Castricum, *Castricum*, Noord-Holland, second calendar-year, photographed (R G M Altenburg; Dutch Birding 33: 308, plate 388, 2011).
2008 13 June, Erasmusgracht, Amsterdam, *Amsterdam*, Noord-Holland, second calendar-year, photographed (R G M Altenburg); 11-19 August, Osdorppark, Amsterdam, *Amsterdam*, Noord-Holland, second calendar-year, photographed (R G M Altenburg et al; Dutch Birding 30: 360, plate 438, 2008).
2006 1 September, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland, second calendar-year, photographed (M J M Muusse; Dutch Birding 33: 308, plate 391, 2011).
2005 5-11 June, Erasmusgracht, Amsterdam, *Amsterdam*, Noord-Holland, second calendar-year, photographed (R G M Altenburg; Dutch Birding 33: 306, plate 387, 2011).
2004 20 June to 1 July, Erasmusgracht, Amsterdam, *Amsterdam*, Noord-Holland, second calendar-year, photographed (R G M Altenburg et al); 1-10 July, Erasmusgracht, Amsterdam, *Amsterdam*, Noord-Holland, second calendar-year, photographed (R G M Altenburg et al).

The 10 records up to 2011 meet the criteria proposed

501 Baltic Gull / Baltische Mantelmeeuw *Larus fuscus fuscus*, fourth calendar-year, Utrecht, Utrecht, 7 August 2013 *(Herman Bouman)*

502 Northern Hawk-Owl / Sperweruil *Surnia ulula*, first-winter, Zwolle, Overijssel, 6 January 2014 *(Jaap Denee)* **503** Eurasian Pygmy Owl / Dwerguil *Glaucidium passerinum*, Oostermaet, Lettele, Overijssel, 4 January 2014 *(Jaap Denee)* **504** Boreal Owl / Ruigpootuil *Aegolius funereus*, Eemshaven, Groningen, 17 October 2013 *(Marcel Sandifort)*

by Altenburg et al (2011) and have been compiled by Ruud Altenburg and submitted. There have now been 29 records; the first was an adult on Vlieland, Friesland, on 18 December 2001. The three Noordwijk aan Zee records in 2013 also appeared to meet the criteria by Altenburg et al (2011). The remaining records are of birds ringed in the breeding range and read somewhere in the Netherlands. The fourth calendar-year at Utrecht, Utrecht, in August 2013, had been colour-ringed (black with white code J9LL) at C Buøya, Nordhorsvær, Sømna, Nordland, Norway, on 20 July 2010.

Kumlien's Gull / Kumliens Meeuw
Larus glaucoides kumlieni 0,2,1
24 December, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland, adult winter, photographed (V van der Spek, A Dwarshuis, H Batjes; van der Spek 2014; Dutch Birding 36: 57, plate 68, 247, plate 314-317, 2014).

The third record for this taxon and thoroughly documented. The two previous records were in January 2005 and April 2011. All three were seen by only a handful of observers.

Whiskered Tern / Witwangstern
Chlidonias hybrida 257,104,-
1995 28 May, Bovenwater, Lelystad, *Lelystad*, Flevoland, two (H Russer, E Russer).

The species is no longer considered since 1 January 1996 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Roseate Tern / Dougalls Stern
Sterna dougallii 3,32,1
24 June, Camperduin, *Bergen*, and 25 June, De Putten, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland, adult, photographed (N F van der Ham, F Visscher et al; Dutch Birding 35: 264, plate 349, 2013).

This is the 12th record for this short stretch of North Sea coast, from where one-third of all records originate.

Pale Western Barn Owl / Witte Kerkuil
Tyto alba alba 3,8,1
24 October, Zwolle, *Zwolle*, Overijssel, photographed (J van Dijk et al).

This individual showed features of this taxon but the fact that sometimes young with pure white underparts are produced by parents with darker underparts shows that there seems to be a lot of variation. The CDNA will take this into account and is considering a review of all records (cf van Rijswijk 2009).

Northern Hawk-Owl / Sperweruil
Surnia ulula 1,2,1
12 November to 10 February 2014, Zwolle, *Zwolle*, Overijssel, first-winter, photographed, videoed (A Reitsma, J Schouten, J Zoeter et al; Uit de Weerd et al 2014; Birding World 26: 459, 2013; Dutch Birding 35: 393, plate 489-490, 2013, 36: 1, plate 1-2, 3, plate 3-4, 4, plate 5-6, 7, plate 7-9, 8, plate 10, 2014).

For many birders and photographers, this spectacular owl was the highlight of 2013. The previous one was only twitchable for a day. It proved not only very popular with birders but, because of the extensive media attention it received, also attracted 100s of non-birders.

Eurasian Pygmy Owl / Dwerguil
Glaucidium passerinum 0,7,1
10 December to 6 February 2014, Oostermaet, Lettele, *Deventer*, Overijssel, photographed, videoed (M Oosterhuis et al; Ottens 2014; Dutch Birding 36: 60, plate 77, 61, plate 80, 65, plate 88-89, 136, plate 166, 2014).

The second twitchable bird, after the one at Leenderbos, Noord-Brabant, in February 2008. This attracted many birders (combining it with the Northern Hawk-Owl relatively nearby at Zwolle, Overijssel), although it was very elusive during the first weeks of its stay.

Boreal Owl / Ruigpootuil
Aegolius funereus 34,28,1
17 October, Eemshaven, *Eemsmond*, Groningen, first-year, ringed, photographed (L Tervelde, M Sandifort, M van Oosten; Sandifort 2014).

An unexpected find in a mist-net. In Drenthe, territories were established in several forestries in 2008-10. In 2013, no calling males were found (but no organised searches were held in this year).

Eurasian Scops Owl / Dwergooruil
Otus scops 5,5,1
18 September, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, caught, taken into care, ringed, photographed (via Vogelklas Karel Schot; Dutch Birding 35: 411, plate 525, 2013).

After having spent three weeks in care, it was ringed and released at Klein Profijt, Rhoon, Zuid-Holland, on 7 October. Three out of 11 records have been at or near Rotterdam.

Snowy Owl / Sneeuwuil
Bubo scandiacus 7,9,2
15 and/or 16 December, Helder Platform, Continentaal Plat, immature female, photographed (F Meijer via C Zuhorn); 28 December, Sebastopol, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, and 30 December to 15 March 2014, Vlieland, *Vlieland*, Friesland, maximum of two (from 28 January to 27 February), first-winter females, photographed, videoed, one found dead on 1 March 2014, skin retained at informatiecentrum De Noordwester, Vlieland (C Zuhorn et al; Ottens 2014; Dutch Birding 36: 60, plate 76 and 78, 66, plate 90-91, 133, plate 159-160, 136, plate 167, 2014).

The first bird landed on the Helder oil platform between 15 December 09:00 and 16 December 09:00 and had moved on by 17:00 on 16 December. All birds were part of an influx of presumably Nearctic origin which brought a few more individuals in January 2014. In North America, a huge lemming peak on the Arctic breeding grounds was followed by a very large southward eruption, resulting in many individuals ending up in surprising places, including ships on their way to Europe. None of the individuals recorded this year could be directy linked to ship-assisted passage. For 19th cen-

tury information on birds migrating over sea between North America and Scotland, see Gray (1871).

Lesser Kestrel / Kleine Torenvalk
Falco naumanni 0,1,1
2002 23 March, De Hoge Veluwe, *Ede*, Gelderland, female, photographed (W Wilmers).

The observer uploaded his photograph on a website and labelled it as Common Kestrel *F tinnunculus*. Then, the identification was questioned and it was agreed that the bird showed features of Lesser Kestrel. The location was beyond doubt as the picture showed the bird perched on a sign with the name of National Park De Hoge Veluwe. Establishing the correct date, however, was not straightforward as the uploaded photograph was a scan of a slide. In the end, the observer could trace the date to 23 March 2002.

Daurian Shrike / Daurische Klauwier
Lanius isabellinus 0,10,2
5-15 October, Vlieland, *Vlieland*, Friesland, and 19-24 October, Waverhoek, *De Ronde Venen*, Utrecht, first-winter, photographed, videoed (M Collier, T van Schie, G van Zuijlen et al; Dutch Birding 35: 422, plate 548, 2013); 25 October, Harger- en Pettemerpolder, *Bergen*, Noord-Holland, first-winter, photographed (J Mulder).

The records on Vlieland and at Waverhoek (c 115 km apart) are considered to refer to the same individual, indicated by the same state of tail-feather moult.

505 Lesser Grey Shrike / Kleine Klapekster *Lanius minor*, adult male, Voorhout, Zuid-Holland, 2 June 2013 *(Ronald Messemaker)*

Lesser Grey Shrike / Kleine Klapekster
Lanius minor 21,21,4
30 May to 2 June, Elsgeesterpolder, Voorhout, *Teylingen*, Zuid-Holland, adult male, photographed, videoed (A Steenvoorden et al; Birding World 26: 237, 2013; Dutch Birding 35: 269, plate 364-365, 2013); 20-21 September, Polder Achthoven, *Zederik*, Zuid-Holland, adult, photographed (W Jongejan via A Boele); 16 October, Callantsoog, *Schagen*, Noord-Holland, first-winter, photographed (R Visscher, F Visscher et al; Dutch Birding 35: 415, plate 534, 2013); 24 October, De Muy, *Texel*, Noord-Holland, first-winter, photographed, videoed (R Wilschut et al; Dutch Birding 35: 415, plate 533, 2013).

A high number, considering that there were only 13 records in 1990-2012.

Greater Short-toed Lark / Kortteenleeuwerik
Calandrella brachydactyla 3,42,1
4 May, Sophiapolder, Oostburg, *Sluis*, Zeeland, photographed (T Luiten et al).

Since 1992, this species has occurred almost annually, with up to four records per year being the norm. The single record in 2013 was on a typical date, as 11 records are from the first week of May.

Red-rumped Swallow / Roodstuitzwaluw
Cecropis daurica 2,82,-
2004 28 April, Breskens, *Sluis*, Zeeland (G Bakker, P L Meininger).
2003 19 April, Drontermeer, *Oldebroek*, Gelderland, photographed (via R Wester).
1998 19 April, Ooijpolder, *Ubbergen*, Gelderland (F Willems, R Wester et al).

The individual in 2003 was already accepted for the province of Flevoland but was also seen in the province of Gelderland. The species is no longer considered since 1 January 2005 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Asian Red-rumped Swallow / Amoerroodstuitzwaluw
Cecropis daurica daurica/japonica 0,0,0

A Red-rumped Swallow photographed at IJmuiden, Noord-Holland, on 26 May (cf Dutch Birding 35: 273, plate 370, 2013) showed features of Asian Red-rumped Swallow and is still under review.

Two-barred Warbler / Swinhoes Boszanger
Phylloscopus plumbeitarsus 0,2,1
23 November to 3 January 2014, Kamperhoek, *Dronten*, Flevoland, first-winter, ringed, photographed, sound-recorded (M Roos, R Vermoolen et al; Dutch Birding 35: 394, plate 491, 2013, 36: 58, plate 71, 2014).

This elusive bird was eventually seen (or only heard) by many birders. The previous records were at Castricum, Noord-Holland, on 17 September 1990 (ringed) and on Terschelling, Friesland, on 2 October 1996. A bird previously rejected as Arctic Warbler *P borealis* on Texel, Noord-Holland, on 26 September 2009 was resubmitted as Two-barred Warbler but was not accepted (see Systematic list of rejected reports).

506 Two-barred Warbler / Swinhoes Boszanger *Phylloscopus plumbeitarsus*, first-winter, Kamperhoek, Flevoland, 1 December 2013 *(Vincent Legrand)* **507** Sardinian Warbler / Kleine Zwartkop *Sylvia melanocephala*, male, Mokkebank, Friesland, 20 April 1996 *(Ype Albada)* **508** Western Subalpine Warbler / Westelijke Baardgrasmus *Sylvia inornata*, Kennemerduinen, Bloemendaal, Noord-Holland, 6 August 2013 *(Arnoud B van den Berg/Vrs van Lennep)* **509** Blyth's Reed Warbler / Struikrietzanger *Acrocephalus dumetorum*, Ooijpolder, Gelderland, 19 August 2013 *(Erik van Winden)*

Greenish Warbler / Grauwe Fitis
Phylloscopus trochiloides 6,59,10
26 May, Dorpszicht, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (H Bouman et al); 28 May, Cadzand, *Sluis*, Zeeland, photographed, sound-recorded (J Buckens); 2 June, Tureluur, Staatsbossen, *Texel*, Noord-Holland, sound-recorded (R van der Meer et al); 2-13 June, Romeinenweerd, *Venlo*, Limburg, photographed, videoed (H Smits et al; Dutch Birding 35: 267, plate 359, 2013); 25 June, Planken Wambuis, *Ede*, Gelderland, sound-recorded (M Klemann); 23-24 August, Robbenjager, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (D Kok et al); 12 September, Robbenjager, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (A Wassink et al); 14-15 September, Westkapelle, *Veere*, Zeeland, photographed, sound-recorded (C Beeke et al); 18 September, Ouddorp, *Goedereede*, Zuid-Holland, sound-recorded (G Tanis et al); 22-23 September, Lange Dam, De Slufter, *Texel*, Noord-Holland, photographed (R S A van Bemmelen et al).

With 10 records, 2013 was the best year ever, beating 1996 (seven), 2000 (five) and 2010 (five). Since 1998, this species has been recorded annually. The species will no longer be considered from 1 January 2015 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Arctic Warbler / Noordse Boszanger
Phylloscopus borealis 2,17,1
24-26 September, Westplaat, *Westvoorne*, Zuid-Holland, photographed, sound-recorded (B Dijkstra et al; Dutch Birding 35: 416, plate 536, 2013).

This bird was the first to be seen by many birders since the one at Petten, Noord-Holland, from 20 September to 1 October 2001.

Pallas's Leaf Warbler / Pallas' Boszanger
Phylloscopus proregulus 9,85,-
1996 27 October, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland (H Russer et al).
1995 28 October, Westerheide, *Arnhem*, Gelderland, ringed (D Westra via R Wester; Zoetebier 1996).

The species is no longer considered since 1 January 1997 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Hume's Leaf Warbler / Humes Bladkoning
Phylloscopus humei 2,43,1
24-28 November, Kooibosch, Callantsoog, *Schagen*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (M Renden, F Draaisma, M Haas et al).
21 December 2012 to 7 January, Duinpark and Berkheide, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland, photographed, videoed, sound-recorded; 22 December 2012 to 2 January, Beijum, *Groningen*, Groningen, photographed, sound-recorded; 26 December 2012 to 18 January, Bosjes van Poot, *Den Haag*, Zuid-Holland, photographed, sound-recorded.

The bird at Katwijk was considered a returning individual: it had also been wintering from 9 December 2011 to 22 April 2012 (Ovaa et al 2013).

Radde's Warbler / Raddes Boszanger
Phylloscopus schwarzi 2,31,1
30 September, Tweede Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, photographed, videoed (B Verhoeven, T O V Muusse et al; Dutch Birding 35: 419, plate 542, 2013).
2012 20 October, Vliehors, *Vlieland*, Friesland, photographed (V Hart, G Bakker, R Halff et al).

The record on Vlieland on 20 October 2012 was mentioned in Ovaa et al (2013) without the name of the birder who found it.

bonelli's warbler / bergfluiter
Phylloscopus bonelli/orientalis 4,5,1
12 October, Tuintjes, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, photographed (P de Man, A W J Meijer et al; Dutch Birding 35: 417, plate 538, 2013).

Although well observed and well photographed, it was not possible to establish to which species this silent bird belonged. Additional sightings for 13 and 14 October have only recently been submitted.

Iberian Chiffchaff / Iberische Tjiftjaf
Phylloscopus ibericus 2,29,2
25 April to 2 May, Donkere Duinen, *Den Helder*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (J van Dillen-Staal, M Renden et al; Dutch Birding 35: 211, plate 261, 2013); 17 May to 13 July, Sloterpark, Amsterdam, *Amsterdam*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded, videoed (B van Dam, F Lanfermeijer et al).
2010 4-7 June, Robbenjager, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (D Kok et al).
2001 26 May to 29 June, Belfeld, *Venlo*, Limburg, photographed, sound-recorded (E Russer).

The 2001 record concerns a date extension: it was previously accepted for 26 May to 24 June. The bird in June 2010 at Robbenjager is regarded as another individual than the one singing at the same spot on 25 May 2010.

*** Atlantic Dartford Warbler / Atlantische Provençaalse Grasmus**
Sylvia undata dartfordiensis 0,0,1
2-7 November, Westkapelle, *Veere*, Zeeland, male, photographed (P Beeke et al; Dutch Birding 36: 58, plate 72-73, 2014).

This is the eighth record of the species and seventh since 1995. Constantine et al (2012) explain what the differences are between two subspecies: Atlantic Dartford Warbler *S u dartfordiensis* and Mediterranean Dartford Warbler *S u undata*. This individual could be identified as Atlantic and therefore constitutes a new taxon for the Netherlands. A review of all previous seven Dartford records is currently in progress to determine to which subspecies they belong.

Western Subalpine Warbler / Westelijke Baardgrasmus
Sylvia inornata 0,3,1
6 August, Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland, male, ringed, photographed (L Buckx, H Buckx, A B van den Berg; Dutch Birding 35: 354, plate 454, 2013).

DNA analysis revealed that this bird belonged to Western Subalpine Warbler. After review, only three previous records of this species remain: at Maasvlakte, Zuid-Holland, on 30 May 1998, on Vlieland, Friesland, on 3-6 October 2004 and at Den Helder, Noord-Holland, on 23-25 April 2008 (cf Wassink & CDNA 2014).

Eastern Subalpine Warbler / Balkanbaardgrasmus
Sylvia cantillans 1,26,3
3 May, Midsland, *Terschelling*, Friesland, male, photographed (L Bot); 17-19 May, Mariëndal, Den Helder, *Den Helder*, Noord-Holland, male, photographed, sound-recorded (J van Dillen-Staal, M Renden, M Haas et al; Dutch Birding 35: 270, plate 367, 2013); 19 May, Zwanenwater, *Schagen*, Noord-Holland, first-summer female, ringed, photographed (F J Koning, P Spannenburg).
2002 19-20 May, Boschplaat, *Terschelling*, Friesland, male, photographed (B Streutjens via R Keizer).

Using recently published identification criteria (cf Svensson 2013ab), Wassink & CDNA (2014) showed that nearly all well-documented 'subalpine warblers' in adult-type plumage identifiable to species were Eastern Subalpine Warblers. The 2002 record was only recently submitted and accepted and, therefore, it was not part of the revision by Wassink & CDNA (2014).

subalpine warbler / baardgrasmus
Sylvia subalpina/inornata/cantillans 4,31,1
11-12 May, Lange Paal, *Vlieland*, Friesland, male, photographed (R Wilschut et al).

A review of all records of 'subalpine warblers' was published by Wassink & CDNA (2014). The results have

510 Desert Lesser Whitethroat / Vale Braamsluiper *Sylvia althaea halimodendri*, Vinkhuizen, Groningen, Groningen, 1 February 2007 *(Arnoud B van den Berg)*

been adopted by the CDNA, and are not all repeated here. In four unspecified 'subalpine warblers', vocalizations ruled out Moltoni's Warbler *S subalpina* (cf Wassink & CDNA 2014). The only record of Moltoni's (at Bloemendaal, Noord-Holland, on 23-26 May 1987) is under review (cf Wassink & CDNA 2014). Totals exclude birds accepted to species level.

Sardinian Warbler / Kleine Zwartkop
Sylvia melanocephala 0,9,0
1996 20 April, Mokkebank, *Súdwest-Fryslân*, Friesland, male, ringed, photographed (Y Albada, H van den Berg).

There are now nine records: two in 1980-89, six in 1990-99 and only one since 2000 (in 2006).

Siberian Lesser Whitethroat / Siberische Braamsluiper
Sylvia althaea blythi 0,2,4
13 September, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, ringed, photographed (H Levering, C S Roselaar, J Visser et al; de Knijff 2014ab); 27 September, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland, ringed, photographed (V van der Spek; de Knijff 2014ab; Dutch Birding 36: 144, plate 176, 2014); 18 October, Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland, ringed, photographed (A van Aken, A B van den Berg, P Kooij et al; cf van den Berg 2012, de Knijff 2014ab; Dutch Birding 35: 413, plate 530, 2013); 3 December to 14 January 2014, Eemshaven, *Eemsmond*, Groningen, ringed (on 10 January 2014), photographed (J Bosma, M Olthoff et al; de Knijff 2014ab; Dutch Birding 36: 137, plate 169, 2014).
2012 17-20 October, Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed (A van Aken, A B van den Berg; van den Berg 2012, de Knijff 2014ab; Dutch Birding 34: 422, plate 598, 2012).
2008 30 November to 15 January 2009, Houten, *Houten*, Utrecht, adult, trapped, dead, skin in collection of Naturalis Biodiversity Center at Leiden, photographed (E Bakker, B Rijksen et al; de Knijff 2014ab; Dutch Birding 31: 136, plate 150, 2009).

Recent results of mitochondrial DNA (mtDNA) analyses of these six 'lesser whitethroats' *Sylvia curruca/althaea* revealed that they could be assigned to Siberian Lesser Whitethroat *S a blythi* (van den Berg 2012, de Knijff 2014ab; Peter de Knijff in litt).

Desert Lesser Whitethroat / Vale Braamsluiper
Sylvia althaea halimodendri 0,1,0
2006 2 November to 7 April 2007, Vinkhuizen, Groningen, *Groningen*, Groningen, retrapped (on 5 February 2007), photographed, sound-recorded (R Nuiver et al; de Knijff & van Loon 2007, van den Berg 2012; de Knijff 2014ab; Dutch Birding 28: 123, plate 169, 2006, 29: 137, plate 183, 2007).
2005 31 December to 12 April 2006, Vinkhuizen, Groningen, *Groningen*, Groningen, ringed (on 4 January 2006), photographed, sound-recorded (R Nuiver et al;

511 Siberian Lesser Whitethroat / Siberische Braamsluiper *Sylvia althaea blythi*, Bloemendaal, Noord-Holland, 20 October 2012 *(Arnoud B van den Berg/Vrs van Lennep)*

512 Siberian Lesser Whitethroat / Siberische Braamsluiper *Sylvia althaea blythi*, Bloemendaal, Noord-Holland, 18 October 2013 *(Arnoud B van den Berg/Vrs van Lennep)*

van den Berg 2012, de Knijff & van Loon 2007, de Knijff 2014ab; Dutch Birding 28: 123, plate 169, 2006, 29: 137, plate 183, 2007).

The identification of this returning bird as Desert (formerly Central Asian) Lesser Whitethroat *S a halimodendri* was based on a mtDNA analysis (de Knijff 2014ab; Peter de Knijff in litt).

Pallas's Grasshopper Warbler / Siberische Sprinkhaanzanger
Locustella certhiola 0,9,1
24 September, Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed (P Bergkamp et al).

Nine out of 10 records involve birds trapped at ringing stations in the Kennemerland region, Noord-Holland, all between 12 September and 5 October. This was the second for the station at Bloemendaal; the other seven were 14 km to the north at the Castricum station.

Lanceolated Warbler / Kleine Sprinkhaanzanger
Locustella lanceolata 2,1,1
5 October, Ooijpolder, *Ubbergen*, Gelderland, first-winter, ringed, photographed (B Ubels et al; Dutch Birding 35: 417, plate 539, 2013).

An unexpected record far inland, close to the German border. The previous records are from 11 December 1912 (Haamstede, Zeeland, lighthouse victim), September 1958 (aboard ship off Vlissingen, Zeeland, found dead) and 20 September 2002 (Zandvoort, Noord-Holland, ringed).

River Warbler / Krekelzanger
Locustella fluviatilis 6,63,4
20-29 May, Leeuwarderbos, *Leeuwarden*, Friesland, photographed, sound-recorded, videoed (G Krottje et al; Dutch Birding 35: 270, plate 366, 2013); 27 May, Soeckebacker, Terrein Egmond, Noordhollands Duinreservaat, *Bergen*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (H Kivit et al); 31 May to 12 June, Varsen, *Ommen*, Overijssel, photographed, sound-recorded, videoed (M Bunskoek et al); 3-6 July, Visserij, Naardermeer, *Weesp*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (F Vogelzang et al).
2012 22 May to 14 June, Flevopark, Amsterdam, *Amsterdam*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded, videoed (A van Eck, T Visbeek et al); 21 June to 2 July, Oosterpolder, *Haren*, Groningen, sound-recorded (J H Venema, M Jonker et al).
1992 28 May to 7 June, Landgoed Sandenburg, Langbroek, *Wijk bij Duurstede*, Utrecht (M van Vuurde, H Kossen).

The 1992 record concerns a date extension and locality correction. The species will no longer be considered from 1 January 2015 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Booted Warbler / Kleine Spotvogel
Iduna caligata 0,15,7
24 August, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland, photographed (R Alberts); 28 August, IJmuiden, *Velsen*, Noord-Holland, photographed (R Rotscheid); 28 August, Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland, ringed, photographed (T M van Spanje, A B van den Berg, L Buckx et al; Dutch Birding 35: 351, plate 445, 2013); 7 September, Eemshaven, *Eemsmond*, Groningen, photographed (M Olthoff et al); 9 September, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed, videoed (A J van Loon et al); 12 September, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed (L Bregman et al via A J van Loon); 4 October, Noordzeestrand, *Vlieland*, Friesland, first-winter, photographed, videoed (L Buckx et al; Dutch Birding 35: 420, plate 545, 2013).

513 Booted Warbler / Kleine Spotvogel *Iduna caligata*, Castricum, Noord-Holland, 9 September 2013 *(André J van Loon)*

A record year, lifting the total number of records from 15 to 22. All are from the period between 24 August and 9 October.

Paddyfield Warbler / Veldrietzanger
Acrocephalus agricola 1,32,1
20 August, Ooijpolder, *Ubbergen*, Gelderland, first-winter, ringed, photographed (B Ubels et al; Dutch Birding 35: 350, plate 442, 2013).

A report of an elusive bird at Sonderleien, Friesland, on 23-25 August is still under consideration. Only two records out of 34 concern birds away from ringing stations.

Blyth's Reed Warbler / Struikrietzanger
Acrocephalus dumetorum 0,19,9
4 August, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed (H Levering et al); 19 August, Ooijpolder, *Ubbergen*, Gelderland, first-winter, ringed, photographed (B Ubels, C Brinkman et al; Dutch Birding 35: 350, plate 443, 2013); 5-7 September, Schipsloot, Venebuurt, *Opsterland*, Friesland, first-winter, ringed, photographed (W Bil, A Venema); 15 September, Derde Kroonspolder, *Vlieland*, Friesland, first-winter, ringed, photographed

514 Booted Warbler / Kleine Spotvogel *Iduna caligata*, Bloemendaal, Noord-Holland, 28 August 2013 *(Arnoud B van den Berg/Vrs van Lennep)*

515 Blyth's Reed Warbler / Struikrietzanger *Acrocephalus dumetorum*, first-winter, Polder Wassenaar, Texel, Noord-Holland, 15 October 2013 *(Martin Becker)*

(M Collier, S Delany); 27 September, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed (H Levering et al); 28 September, Oude Krimbos, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (R F J van Beusekom et al); 4 October, Amsterdamse Waterleidingduinen, *Zandvoort*, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed (H Vader); 10-15 October, Polder Wassenaar, *Texel*, Noord-Holland, first-winter, photographed, sound-recorded, videoed (A Wassink et al; Birding World 26: 418, 2013; Dutch Birding 35: 413, plate 529, 416, plate 537, 2013); 20-21 October, Robbenjager, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, first-winter, photographed, sound-recorded (D Kok et al).

The first record of this species was as recent as 1990. Since 2009, it has been recorded annually and 2013 was a record year.

Rosy Starling / Roze Spreeuw
Pastor roseus 21,95,-
2001 24 May to 17 June, Hellegatsplaten, *Goeree-Overflakkee*, Zuid-Holland, adult summer (D van Straalen et al); 21 August, Terschellinger Polder, *Terschelling*, Friesland, juvenile (T de Boer et al).

These records bring the total for 2001 to nine. The species is no longer considered since 1 January 2003 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

*** Western Rufous-tailed Scrub Robin / Westelijke Rosse Waaierstaart**
Cercotrichas galactotes galactotes 0,0,1
25-27 September, Harger- en Pettemerpolder, *Bergen*, Noord-Holland, first-winter, photographed, videoed (H van Lierop, M Plomp et al; Ottens 2013; Birding World 26: 372, 2013; Dutch Birding 35: 381, plate 474-476, 382, plate 477-478, 413, plate 528, 2013).

The bird stayed on (and near) a stable within 400 m from the sea and was seen by many birders. Based on, eg, tail pattern and warm orange-brown upperparts, almost concolorous with the uppertail, it was identified as the nominate subspecies *C g galactotes*.

Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst
Luscinia svecica svecica 24,50,1
5 June, Blijham, *Bellingwedde*, Groningen, male, photographed (G Sterk).

Red-flanked Bluetail / Blauwstaart
Tarsiger cyanurus 1,15,4
12-15 October, Kwade Hoek, *Goedereede*, Zuid-Holland, photographed (E Sandberg et al); 15 October, Levensvreugd, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, first-winter, photographed, videoed (T Fijen et al; Dutch Birding 35: 420, plate 544, 2013); 17-23 October, Lange Paal, *Vlieland*, Friesland, first-winter, photographed (J van 't Bosch et al; Dutch Birding 35: 419, plate 541, 2013); 13 November, Hollandse Kade, Kockengen, *Woerden*, Utrecht, first-winter, photographed (H de Rooij, M van Antwerpen; Dutch Birding 36: 61, plate 81, 2014).

The annual number of records of this attractive species is clearly showing an increase, in line with the increasing number of records elsewhere in Europe and the increasing Finnish breeding population (Mikkola & Rajasärkkä 2014). Of 20 records up to 2013, 16 were from the past eight years, with both 2010 and 2013 producing four. October obviously stands out as the best month, with 15.

Siberian Stonechat / Aziatische Roodborsttapuit
Saxicola maurus maurus 9,33,3
21-22 September, Mandevallei, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, first-winter male, photographed (D Kok et al); 10 October, Robbenjager, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, first-winter male, photographed, videoed (J de Bruijn et al; Dutch Birding 35: 414, plate 532, 2013); 14-15 October, Grafelijkheidsduinen, *Den Helder*, Noord-Holland, first-winter female, photographed (M Renden, J van Dillen-Staal et al).

Common Rock Thrush / Rode Rotslijster
Monticola saxatilis 2,10,0
A male rock thrush *Monticola* at Den Helder, Noord-Holland, on 11-14 April (Boven & Ebels 2013; Dutch Birding 35: 213, plate 265, 216, plate 268-269, 217, plate 270, 2013) could not be identified with certainty. It was either an aberrant Common Rock Thrush *M saxatilis* (with, eg, too much blue on its underparts) or a hybrid Common x Blue Rock Thrush *M solitarius*; eastern (red-bellied) taxa of the Blue Rock Thrush complex could be ruled out (see Systematic list of rejected reports).

Isabelline Wheatear / Izabeltapuit
Oenanthe isabellina 0,6,2
25 October to 8 November, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, first-winter, photographed, videoed (D Groenendijk, T Termaat et al; Dutch Birding 35: 421, plate 546, 2013, 36: 64, plate 87, 2014); 2 November, Postweg, *Vlieland*, Friesland, male, photographed (S Lagerveld et al; Dutch Birding 36: 58, plate 74, 2014).

There are now eight records, all between 31 August and 18 November and all from coastal areas.

Pied Wheatear / Bonte Tapuit
Oenanthe pleschanka 0,17,2
4 June, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland, first-summer male, photographed, videoed (N Aarts, L Punt et al); 3-5 July, Hollum, *Ameland*, Friesland, and 9 July, Ferwerderpolder, *Ferwerderadiel*, Friesland, first-summer male, photographed (F Sieste, C Martens et al; Birding World 26: 327, 2013; Dutch Birding 35: 258, plate 341, 271, plate 368, 352, plate 448, 2013).

The Ameland and Ferwerderadiel records are regarded to refer to the same individual, which had moved c 17 km south to the mainland. This is the fifth year with multiple occurrences, after 1992 (two records), 1999 (three), 2004 (two) and 2011 (two). A first-summer male 'pied wheatear' photographed on Texel, Noord-Holland, on 21 May 2012 showed several features of Pied but

516 Western Rufous-tailed Scrub Robin / Westelijke Rosse Waaierstaart *Cercotrichas galactotes galactotes*, first-winter, Camperduin, Noord-Holland, 27 September 2014 *(René van Rossum)* **517** Siberian Stonechat / Aziatische Roodborsttapuit *Saxicola maurus maurus*, first-winter male, Robbenjager, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 10 October 2013 *(Eric Menkveld)* **518** Red-flanked Bluetail / Blauwstaart *Tarsiger cyanurus*, first-winter, Levensvreugd, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 15 October 2013 *(Hans Gebuis)*

519 Desert Wheatear / Woestijntapuit *Oenanthe deserti*, first-winter male, Westkapelle, Zeeland, 1 November 2013 *(Co van der Wardt)*

520 Isabelline Wheatear / Izabeltapuit *Oenanthe isabellina*, first-winter, Maasvlakte, Zuid-Holland, 1 November 2013 *(Martin van der Schalk)*

some features did not fit this species but neither Eastern Black-eared Wheatear *O melanoleuca*. It was most likely a hybrid Pied x Eastern Black-eared Wheatear (the two species are known to hybridize) but the CDNA could not conclude this with certainty (see Systematic list of rejected reports).

Desert Wheatear / Woestijntapuit
Oenanthe deserti 1,30,3
31 October to 2 November, Westkapelle, *Veere*, Zeeland, first-winter male, photographed, videoed (P A Wolf et al; Dutch Birding 35: 421, plate 547, 2013); 8-12 November, Pieterburen, *De Marne*, Groningen, first-winter male, photographed (A-W Faber et al); 2-14 December, Solleveld, *Westland*, Zuid-Holland, first-winter female (M Lok, G Gelling et al).

Collared Flycatcher / Withalsvliegenvanger
Ficedula albicollis 24,11,2
7 May, Eemshaven, *Eemsmond*, Groningen, first-summer male, photographed, sound-recorded (M Olthoff et al; Dutch Birding 35: 267, plate 362, 2013); 19 May, Westkapelle, *Veere*, Zeeland, male (F Arts).

The best month for this species is May, with 28 of the 37 records.

Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart
Motacilla citreola 0,37,4
4 May, Robbenjager, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, adult male, photographed (L B Steijn, H Zevenhuizen et al); 21 August, Lies, *Terschelling*, Friesland, first-winter, photographed, sound-recorded (R Wilschut, J van Deijk, D Drukker et al); 23 August, Oostervallei, *Vlieland,* Friesland, first-winter, photographed, sound-recorded (W van der Ham et al); 25 August, Eendragtspolder, Zevenhuizen, *Zuidplas*, Zuid-Holland, first-winter, photographed (G Bakker et al).
2012 29 September, Robbenjager, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, first-winter, photographed (D Kok).

Olive-backed Pipit / Siberische Boompieper
Anthus hodgsoni 0,51,4
10 October, Reddingsweg, *Schiermonnikoog*, Friesland, photographed (M Bunskoek et al; Dutch Birding 35: 419, plate 540, 2013); 14 October, Parnassia, Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (L Buckx, P de Nobel); 20 October, Vogelduin, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, sound-recorded (I van der Brugge et al); 25 October, Puinhoop, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland, sound-recorded (W Halfwerk et al).
2012 10 October, Kobbeduinen, *Schiermonnikoog*, Friesland, sound-recorded (S Bot); 19 October, Kwintelooyen, *Rhenen*, Utrecht, sound-recorded (G J P Gelderblom et al); 20 October, Kwintelooyen, *Rhenen*, Utrecht, sound-recorded (G J P Gelderblom et al); 22 October, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland, sound-recorded (T Fijen).
2011 21 October, Vulkaan, *Den Haag*, Zuid-Holland, sound-recorded (R van der Vliet et al); 21 October, Vulkaan, *Den Haag*, Zuid-Holland, sound-recorded (R van der Vliet et al).

Martin (2013) described a method to separate Olive-backed Pipit from Tree Pipit *A trivialis* by call, based on various parameters such as pitch and modulation. The CDNA used this method for sound-recordings of assumed Olive-backed recorded. The records at Vulkaan, Den Haag, Zuid-Holland, on 21 October 2011 are of two different individuals, both sound-recorded when passing this watchpoint. The totals for 2011 and 2012 now stand at six and 23 individuals, respectively. Several sound-recorded inviduals from 2013 and earlier years have only recently been submitted.

Arctic Redpoll / Witstuitbarmsijs
Acanthis hornemanni exilipes 43,69,4
11 November, Belkmerweg, Burgervlotbrug, *Schagen*, Noord-Holland, first-winter female, ringed, photographed (F J Koning); 16 November, Zwanenwater, *Schagen*, Noord-Holland, first-winter, ringed, photographed (F J Koning); 1-6 December, Peelerpark, *Assen*, Drenthe, photographed (M Dijksterhuis, P van Veelen et al); 14 December to 5 January 2014, Gagelpolder, *De Bilt*, Utrecht, photographed (J Bosch et al).
1990 14-22 December, Buitenveldert, *Amsterdam*, Noord-Holland, two, photographed (J Brandjes).

The record in December 1990 concerns a date extension (one day earlier). The subspecies *exilipes* will no longer be considered from 1 January 2015 but the CDNA still welcomes reports from before this date. Numbers include Arctic Redpolls not accepted to subspecies but exclude Hornemann's Redpoll *C h hornemanni* (one record).

Two-barred Crossbill / Witbandkruisbek
Loxia leucoptera bifasciata 36,230,10
21 July, Roodeschool, *Eemsmond*, Groningen, first-summer male, photographed (R H Schripsema; Dutch Birding 35: 353, plate 450, 2013); 22 July, Ockusweg, Staatsbossen, *Texel*, Noord-Holland, juvenile, photographed (R van Splunter); 25 July to 5 August, Kwintelooyen, *Rhenen*, Utrecht, sound-recorded (G J P Gelderblom); 29 September, West-Terschelling, *Terschelling*, Friesland, female, photographed (J Lok); 7 November to 4 February 2014, Noordlaarderbos, *Haren*, Groningen, first-winter male, photographed, sound-recorded, videoed (L Brinkhuizen, A van Lübeck et al; Dutch Birding 36: 63, plate 85, 2014); 17-23 November, Aekingerzand, Appelscha, *Ooststellingwerf*, Friesland, two, adult male and female-type, photographed, sound-recorded (M Stienstra et al; Dutch Birding 36: 63, plate 82 and 84, 2014); 7-9 December, Haagse Bos, Oldenzaal, *Enschede*, Overijssel, male, sound-recorded (M Bonte et al); 31 December to 26 January 2014, Kaapse Bossen, *Utrechtse Heuvelrug*, Utrecht, two, male and female, photographed, videoed (J Griffioen et al).

These birds were part of a small influx. Previous influxes were in the winters of 1990/91, 1997/98 and 2002/03. Identification of this distinctive crossbill may seem straightforward but is complicated by the occurrence of wing-barred Red Crossbills *L curvirostra* (so-called *'rubrifasciata'* type), which may be of hybrid origin (cf Hinchon 2014, Roselaar 2014). The species will no longer be considered from 1 January 2015 but

the CDNA still welcomes reports from before this date. The identification of a juvenile collected at Den Helder, Noord-Holland, on 2 September 1990 was questioned by Roselaar (2014), based on measurements; therefore, this record will be reviewed.

Parrot Crossbill / Grote Kruisbek
Loxia pytyopsittacus 15,611,-

Because of a large influx of Parrot Crossbills in the winter of 2013/14 (with nearly 100 records), the CDNA decided to remove this species from the list of species considered from 1 January 2013 but still welcomes reports from before this date.

Cretzschmar's Bunting / Bruinkeelortolaan
Emberiza caesia 1,2,1
5 May, Lauwersoog, *De Marne*, Groningen, male, photographed, videoed (J Breidenbach, M Zweemer et al; Ebels et al 2013a; Birding World 26: 187, 2013; Dutch Birding 35: 181, plate 204, 182, plate 205-206, 184, plate 207, 205, plate 249, 273, plate 371, 2013).

This one-day bird was the first twitchable. Previous records are from 11 October 1859 (Overveen, Noord-Holland, collected), 7-11 May 1994 (Ameland, Friesland) and 13-17 May 2011 (Rottumerplaat, Groningen).

Little Bunting / Dwerggors
Emberiza pusilla 27,81,-
1990 16-17 October, Oosterend, *Terschelling*, Friesland (B van 't Holt, R Griffioen, A van den Herik).
1989 19 October, Oorsprongweg, *Texel*, Noord-Holland (W A Wiegant, A Vink, E Russer et al).

The species is no longer considered from 1 January 2004 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Black-headed Bunting / Zwartkopgors
Emberiza melanocephala 2,11,0
2012 10 June, Prunjepolder, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, male (H Snijders, D van Houwelingen, G L Ouweneel et al).

With 11 records between 5 May and 28 June, late spring is the best period to find this species.

*** Bronzed Grackle / Glanstroepiaal**
Quiscalus quiscula versicolor 0,0,1
8 April, Kamperhoek, *Dronten*, Flevoland, photographed (R Slaterus, M Roos, T Lakeman et al; Slaterus 2013, 2014; Birding World 26: 142, 2013; Dutch Birding 35: 215, plate 266-267, 2013).

This bird was seen by five observers as it flew northeast over a migration watchpoint. Based on the strong contrast between glossy blue head and neck and glossy brown body, it belonged to the migratory subspecies *Q q versicolor* (Bronzed Grackle), which breeds in Canada and in a large part of the USA and winters as far south as Texas, USA. Northern birds tend to migrate the furthest ('leap-frog migration'). Within the WP, only one other record is known, at Gevninge, Sjælland, Denmark, from late March to c 20 April 1970. This record was, however, not accepted by the Danish rarities committee.

Systematic list of rejected reports

This list contains all records not accepted by the CDNA. Records marked with @ were rejected by all committee members in the first or second voting. Most records were rejected because the identification was not fully established (often due to lack of documentation) or when the bird showed signs of captivity, such as dubious rings, excessive wear and/or aberrant behaviour.

Ross's Goose / Ross' Gans *Anser rossii* 22 December, Scherpenissepolder, Tholen, Zeeland, photographed (@ photographs do not show Ross's Goose but most likely a 'feral goose'). **Greenland White-fronted Goose / Groenlandse Kolgans** *Anser albifrons flavirostris* 30 December, Belkmerweg, Petten, *Schagen*, Noord-Holland, photographed (@ probably orange-billed Greater White-fronted Goose *A a albifrons*). **King Eider / Koningseider** *Somateria spectabilis* 17-18 March, *Terschelling*, Friesland, male (the CDNA decided that both descriptions were too incomplete to accept as a date extension of (accepted) bird photographed on 16 March); 25 March, Refugium, *Den Helder*, Noord-Holland, male (@ description incomplete). **Harlequin Duck / Harlekijneend** *Histrionicus histrionicus* 6 May, Mariapeel, *Horst aan de Maas*, Limburg, male (@ description incomplete). **Marbled Duck / Marmereend** *Marmaronetta angustirostris* 5 May, Oostmahorn, *Dongeradeel*, Friesland, two (@ description incomplete). **Green-winged x Common Teal / Amerikaanse Wintertaling x Wintertaling** *Anas carolinensis x crecca* 18 February, De Kuilen, *Mill en Sint Hubert*, Noord-Brabant, male, photographed (@ photograph shows Common Teal with wing hanging down, showing white bar on greater wing-coverts). **Pallid Swift / Vale Gierzwaluw** *Apus pallidus* 25 October, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, photographed (description incomplete and photographs show insufficient details to exclude Common Swift *A apus*); 26 October, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, photographed (description incomplete and photographs show insufficient details to fully exclude Common); 26 October, Breskens, *Sluis*, Zeeland (@ description incomplete and not supported by photographs, which is required to rule out Common); 26 October, Westduinpark, *Den Haag*, Zuid-Holland (@ description incomplete and not supported by photographs, which is required to rule out Common); 27 October, Wildervank, *Veendam*, Groningen (@ description incomplete and not supported by photographs which is required to rule out Common); 27 October, Bunschoten, *Bunschoten*, Utrecht (@ description incomplete and not supported by photographs, which is required to rule out Common); 30 October, Koningsbosch, *Echt-Susteren*, Limburg (@ description incomplete and not supported by photographs, which is required to rule out Common); 8 November, Oostkapelle, *Veere*, Zeeland, photographed (@ description incomplete and photographs show insufficient details to exclude Common). **Great Spotted Cuckoo / Kuifkoekoek** *Clamator glandarius* 24 August, Maldens Vlak, *Heumen*, Gelderland

(@ description incomplete). **Demoiselle Crane / Jufferkraanvogel** *Grus virgo* 3 May, Veendam, *Veendam*, Groningen, photographed (photograph of low quality shows too little detail to rule out Common Crane *G grus*); 10 June, Raalte, *Raalte*, Overijssel, photographed (identification accepted but presence of rings not excluded). **Great Shearwater / Grote Pijlstormvogel** *Puffinus gravis* 17 October, Paal 9, *Texel*, Noord-Holland (bird seen by very experienced birder but incomplete description given); 23 October, Marsdiep, *Texel*, Noord-Holland (@ description incomplete). **Squacco Heron / Ralreiger** *Ardeola ralloides* 30 October to 4 November, Buitenpost, *Achtkarspelen*, Friesland, photographed (@ photographs show a first-winter *Ardeola* heron but not a Squacco; it wore a colour-ring so it was definitely an escape). **Red-necked Stint / Roodkeelstrandloper** *Calidris ruficollis* 25 July, Polder IJdoorn, *Amsterdam*, Noord-Holland (@ description incomplete). **Buff-breasted Sandpiper / Blonde Ruiter** *Calidris subruficollis* 7 October, Polder de Eendracht, *Texel*, Noord-Holland (@ description incomplete). **Terek Sandpiper / Terekruiter** *Xenus cinereus* 21 April, Rooskensdonk, Breda, *Breda*, Noord-Brabant, two (@ description incomplete); 7 May, Eemspolder, *Eemsmond*, Groningen (@ description incomplete). **Great Snipe / Poelsnip** *Gallinago media* 14 April, De Heest, *Tynaarlo*, Drenthe (@ description incomplete); 4 May, Waalenburg, *Texel*, Noord-Holland, photographed (description incomplete and photographs show insufficient details); 15 August, Eemshaven, *Eemsmond*, Groningen (@ description incomplete); 12 October, Lange Dam, *Texel*, Noord-Holland (description incomplete); 24 October, Boezem II, *Pijnacker-Nootdorp*, Zuid-Holland (description incomplete). **Slender-billed Gull / Dunbekmeeuw** *Chroicocephalus genei* 11 July, Markiezaat, *Bergen op Zoom*, Noord-Brabant (@ description incomplete). **Laughing Gull / Lachmeeuw** *Larus atricilla* 10 June, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland (@ description incomplete). **Ring-billed Gull / Ringsnavelmeeuw** *Larus delawarensis* 6 February, Drachten, *Smallingerland*, Friesland, photographed (@ photographs show Common Gull *L canus canus*). **Golden Eagle / Steenarend** *Aquila chrysaetos* 26 July, Aamsveen, *Enschede*, Overijssel, videoed (description incomplete and video quality too poor to rule out other raptors). **Booted Eagle / Dwergarend** *Aquila pennata* 7 July, Vliegbasis Soesterberg, *Soest*, Utrecht (@ description incomplete). **Steppe Buzzard / Steppebuizerd** *Buteo buteo vulpinus* 14 January, Haulerveld, *Ooststellingwerf*, Friesland, ringed, photographed (@ photograph shows Common Buzzard *B b buteo*). **Long-legged Buzzard / Arendbuizerd** *Buteo rufinus* 21 November, Berkheide, *Wassenaar*, Zuid-Holland (@ description incomplete). **Snowy Owl / Sneeuwuil** *Bubo scandiacus* 26 December, Den Hoorn, *Texel*, Noord-Holland (description incomplete). **Grey-headed Woodpecker / Grijskopspecht** *Picus canus* 17 April, Drents-Friese Wold, *Westerveld*, Drenthe, male (@ description incomplete and no sound-recording to support identification). **Lesser Kestrel / Kleine Torenvalk** *Falco naumanni* 14 April, Haarzuilens, *Utrecht*, Utrecht, photographed (@ description incomplete and quality of photograph too poor). **Eleonora's Falcon / Eleonora's Valk** *Falco eleonorae* 7 October, Vijfhoek, *Diemen*, Noord-Holland (@ description incomplete); 12 October, Ketelbrug, *Noordoostpolder*, Flevoland (@ description incomplete). **Gyr Falcon / Giervalk** *Falco rusticolus* 20 January to 6 February, Den Oever, Wieringen, *Hollands Kroon*, Noord-Holland (@ description too incomplete to rule out possible hybrids); 4 February, Houtribdijk, *Lelystad*, Flevoland (@ description too incomplete to rule out possible hybrids); 5 April, Sint Annaland, *Tholen*, Zeeland (@ description incomplete); 11 May, Sint Annaland, *Tholen*, Zeeland (@ description incomplete). **Lesser Grey Shrike / Kleine Klapekster** *Lanius minor* 20 October, De Muy, *Texel*, Noord-Holland, photographed (@ description incomplete and quality of photograph too poor). **Purple Martin / Purperzwaluw** *Progne subis* 8 September, Panbos, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland, photographed (@ description incomplete and quality of photographs too poor). **Greenish Warbler / Grauwe Fitis** *Phylloscopus trochiloides* 7 June, Utrecht, *Utrecht*, Utrecht (@ CDNA not convinced of description of a bird heard singing only without a sound-recording); 20 October, Schipluiden, *Midden-Delfland*, Zuid-Holland (@ CDNA not convinced of description of a bird heard singing only without a sound-recording). **Hume's Leaf Warbler / Humes Bladkoning** *Phylloscopus humei* 12 January, Haarlem, *Haarlem*, Noord-Holland (@ description incomplete); 17-18 October, Hargen, *Bergen*, Noord-Holland (@ description incomplete). **Iberian Chiffchaff / Iberische Tjiftjaf** *Phylloscopus ibericus* 21 April to 23 May, Borculo, *Berkelland*, Gelderland, sound-recorded (@ not sounding like a typical Iberian and most likely a hybrid or a Common Chiffchaff *P collybita*). **Blyth's Reed Warbler / Struikrietzanger** *Acrocephalus dumetorum* 9 August, Eemshaven, *Eemsmond*, Groningen, ringed, photographed (@ several features do not fit Blyth's Reed and could point to a hybrid Blyth's Reed x Marsh Warbler *A palustris*). **Common Rock Thrush / Rode Rotslijster** *Monticola saxatilis* 11-14 April, Den Helder, *Den Helder*, Noord-Holland, photographed, videoed (Boven & Ebels 2013; Dutch Birding 35: 213, plate 265, 216, plate 268-269, 217, plate 270, 2013). This male could not be identified with certainty. It was either an aberrant Common Rock Thrush or a hybrid Common x Blue Rock Thrush *M saxatilis x solitarius*; eastern (red-bellied) taxa of Blue Rock Thrush complex could be ruled out. Hopefully, future studies will be able to explain the puzzling appearance of this bird. For now, the CDNA could not reach a satisfying conclusion). **Siberian Stonechat / Aziatische Roodborsttapuit** *Saxicola maurus* 1 April, Zwolle, *Zwolle*, Overijssel, pair (@ description incomplete); 10-11 April, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, male, photographed (description incomplete and quality of photographs too poor); 16 October, Tuintjes, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland (@ description incomplete). **Semicollared Flycatcher / Balkanvliegenvanger** *Ficedula semitorquata* 21 April, Haaksbergerveen, *Haaksbergen*, Overijssel, photographed (@ photographs show European Pied Flycatcher *F hypoleuca*). **Spanish Wagtail / Iberische Kwikstaart** *Motacilla cinereocapilla iberiae* 21 April,

Uffelte, *Westerveld*, Drenthe, male, photographed (@ no sound-recording or even a description of the sound to support the identification); 9 May, Bargerveen, *Emmen*, Drenthe, male, photographed (@ photograph shows Blue-headed Wagtail *M flava*). **Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart** *Motacilla citreola* 5 September, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland (@ no sound-recording to support identification of bird flying over). **Olive-backed Pipit / Siberische Boompieper** *Anthus hodgsoni* 18 October, De Vlijen, *Ameland*, Friesland (@ description incomplete); 20 October, Noordhollands Duinreservaat, *Bergen*, Noord-Holland (@ no sound-recording; CDNA not convinced that this refers to the same individual accepted at nearby location). **Two-barred Crossbill / Witbandkruisbek** *Loxia leucoptera bifasciata* 25 July, Leusden, *Leusden*, Utrecht, photographed (@ description incomplete and certain features that would support the identification not visible on the photographs); 17 August, Ravenswoud, *Ooststellingwerf*, Friesland (@ description incomplete); 25 September, Maarn, *Utrechtse Heuvelrug*, Utrecht, photographed (@ description incomplete and quality of photographs too poor); 23-24 October, *Terschelling*, Friesland, photographed (description incomplete and quality of photographs too poor to support identification); 12 December, Oostermaet, Lettele, *Deventer*, Overijssel (@ description incomplete).

2012

Alpine Swift / Alpengierzwaluw *Apus melba* 27 May, Castricum aan Zee, *Castricum*, Noord-Holland (description incomplete); 30 September, Kampina, *Oirschot*, Noord-Brabant (description incomplete). **American Golden Plover / Amerikaanse Goudplevier** *Pluvialis dominica* 23 September, Broekerpolder, Wieringen, *Hollands Kroon*, Noord-Holland, photographed (photograph shows European Golden Plover *P apricaria*). **Bonaparte's Gull / Kleine Kokmeeuw** *Chroicocephalus philadelphia* 25 June, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland (@ description too incomplete for a date extension of seven days without bird having been seen in between). **Kumlien's Gull / Kumliens Meeuw** *Larus glaucoides kumlieni* 14 January, Ternaard, *Dongeradeel*, Friesland, photographed (the few photographs seem to show nominate Iceland Gull *L g glaucoides* but the quality is too poor to be certain). **Griffon Vulture / Vale Gier** *Gyps fulvus* 27 July, Veenendaal, *Veenendaal*, Utrecht (description incomplete); 15 August, Voor-Drempt, *Bronckhorst*, Gelderland (description incomplete). **Zugmayer's House Crow / Zugmayers Huiskraai** *Corvus splendens zugmayeri* 6 May to 4 July 2013, Hoek van Holland, *Rotterdam*, Zuid-Holland, photographed (Dutch Birding 34: 340, plate 477, 2012, 35: 61, plate 91, 2013; there appears to be much variation in House Crow subspecies, so aberrantly coloured nominate not ruled out). **Pied Wheatear / Bonte Tapuit** *Oenanthe pleschanka* 21 May, Moksloot, *Texel*, Noord-Holland, first-summer male, photographed (this bird showed features of Pied but several features did not fit this species nor Eastern Black-eared Wheatear *O melanoleuca*; it most likely was a hybrid Pied x Eastern Black-eared Wheatear but the CDNA could not conclude this with certainty). **Two-barred Crossbill / Witbandkruisbek** *Loxia leucoptera bifasciata* 19 June, Klein Valkenisse, *Veere*, Zeeland, photographed (@ description incomplete and certain features that would support the identification not visible on photographs).

2011

Little Crake / Klein Waterhoen *Porzana parva* 12 June, Rijnhaven, Wageningen, *Wageningen*, Gelderland (@ no sound-recording or description of sound). **Short-toed Snake Eagle / Slangenarend** *Circaetus gallicus* 24 April, Castricum, *Castricum*, Noord-Holland (@ description incomplete); 1 September, Aamsveen, *Enschede*, Overijssel (description incomplete). **River Warbler / Krekelzanger** *Locustella fluviatilis* 27 June, Drents-Friese Wold, *Westerveld*, Drenthe, sound-recorded (sound-recording concerns call only and CDNA not convinced that it belongs to this species). **Red-flanked Bluetail / Blauwstaart** *Tarsiger cyanurus* 17 October, Klein Zwitserland, *Schiermonnikoog*, Friesland (@ description too incomplete for a date extension of a bird accepted for 18-19 October).

2010

Great Snipe / Poelsnip *Gallinago media* 9 October, Vlissingen, *Vlissingen*, Zeeland (description incomplete). **Short-toed Snake Eagle / Slangenarend** *Circaetus gallicus* 30 May, Nationaal Park Zuid-Kennemerland, *Zandvoort*, Noord-Holland (description too incomplete for date extension of four days without having been seen in between). **Snowy Owl / Sneeuwuil** *Bubo scandiacus* 8 January, Noordenveld, *Noordenveld*, Drenthe (@ description incomplete).

2009

Two-barred Warbler / Swinhoes Boszanger *Phylloscopus plumbeitarsus* 26 September, Robbenjager, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, photographed, videoed (@ this bird belongs to the Greenish Warbler species complex; some characters not in line with Two-barred, such as tapering inner end of wing-bar on greater coverts. Also, there was doubt concerning calls presumably heard and no recordings were made; bird had previously been submitted and rejected as Arctic Warbler *P borealis*). **Hume's Leaf Warbler / Humes Bladkoning** *Phylloscopus humei* 18 October, Stortemelk, *Vlieland*, Friesland (@ description incomplete). **Olive-backed Pipit / Siberische Boompieper** *Anthus hodgsoni* 4 October, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland, photographed (description incomplete and quality of single photograph too poor to support identification).

2008

Hooded Merganser / Kokardezaagbek *Lophodytes cucullatus* 2-17 February, Beuningse Veld, *Wijchen*, Gelderland, adult female, photographed (identification accepted; resubmitted (previously rejected) with additional photographs but the CDNA is still not convinced that this bird was unringed).

2005
Parrot Crossbill / Grote Kruisbek *Loxia pytyopsittacus* 12 February, Oostkapelle, *Veere*, Zeeland, photographed (@ description incomplete and quality of photographs too poor).

2004
Ring-billed Gull / Ringsnavelmeeuw *Larus delawarensis* 27 May, Vinkhuizen, *Groningen*, Groningen (@ description too incomplete for date extension of two days).

2002
Sharp-tailed Sandpiper / Siberische Strandloper *Calidris acuminata* 7 August, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland (@ description too incomplete for a date extension of 10 days, during which it had been seen in Zeeland and western Friesland).

2000
Greenland White-fronted Goose / Groenlandse Kolgans *Anser albifrons flavirostris* 22 February, Vossenwaard, *Kampen*, Overijssel (@ description incomplete).

1998
Baillon's Crake / Kleinst Waterhoen *Porzana pusilla* 20-22 June, Grebbedijk, Wageningen, *Wageningen*, Gelderland (@ no sound-recording and description of call not convincing to rule out other species).

1996
Buff-breasted Sandpiper / Blonde Ruiter *Calidris subruficollis* 11 May, Bantpolder, *Dongeradeel*, Friesland (@ description incomplete).

1995
Pallid Harrier / Steppekiekendief *Circus macrourus* 7 May, Ibisweg, *Zeewolde*, Flevoland, first-summer (description incomplete).

1994
Greater Sand Plover / Woestijnplevier *Charadrius leschenaultii* 4 September, Westplaat, *Westvoorne*, Zuid-Holland (@ previously accepted based on descriptions by two observers, but one observer recently retracted his observation, after which record was resubmitted; remaining description incomplete).

1991
Little Bunting / Dwerggors *Emberiza pusilla* 28 September, Vlaardingse Vlietlanden, *Midden-Delfland*, Zuid-Holland (description incomplete).

1990
Glossy Ibis / Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus* 18 November, Valkenburg, *Katwijk*, Zuid-Holland (resubmitted after previously being rejected; the CDNA did not get new information required for resubmission, so it was rejected again). **Two-barred Crossbill / Witbandkruisbek** *Loxia leucoptera bifasciata* 17 October, Garderen, *Barneveld*, Gelderland, four (@ description incomplete).

1989
Swinhoe's Storm Petrel / Chinees Stormvogeltje *Oceanodroma monorhis* 8 October, North Sea off Ameland, *Ameland*, Friesland (@ although description contains some good features for this species, the CDNA considered the documentation, which contains no photographs, too poor for acceptance).

1988
Alpine Swift / Alpengierzwaluw *Apus melba* 5-18 July, De Uithof, Utrecht, *Utrecht*, Utrecht (resubmitted after previously being rejected; the CDNA did not get new information required for resubmission, so it was rejected again).

1985
Baillon's Crake / Kleinst Waterhoen *Porzana pusilla* 31 May, Stichtse Brug, *Blaricum*, Noord-Holland (@ no sound-recording and description of call not convincing to rule out other species).

1979
Woodchat Shrike / Roodkopklauwier *Lanius senator* 14-15 August, Boschplaat, *Terschelling*, Friesland (description incomplete).

1976
Woodchat Shrike / Roodkopklauwier *Lanius senator* 20 May, Gaasperplas, *Amsterdam*, Noord-Holland (@ description incomplete).

1957
Pectoral Sandpiper / Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos* 14 August, Oostvoornse Meer, *Westvoorne*, Zuid-Holland (@ description incomplete).

Acknowledgements
The CDNA wishes to thank Bram Rijksen who kindly provided the drawing of the Western Rufous-tailed Scrub Robin on p 365. The editors of Dutch Birding and Gerald Oreel assisted in checking record details. August van Rijn kindly assisted the archivist in submitting records and gathering and checking record details.

References
Altenburg, R G M, Luijendijk, B-J, Muusse, M J M & Muusse, T O V 2007. Moult sequence in second calendar-year Baltic Gull at Amsterdam in May 2006. Dutch Birding 29: 95-97.

Altenburg, R G M, Meulmeester, I, Muusse, M J M, Muusse, T O V & Wolf, P A 2011. Field identification criteria for second calendar-year Baltic Gull. Dutch Birding 33: 304-311.

Altenburg, R G M, Muusse, M J M, Luijendijk, B-J, & Muusse, T O V 2006. Restricted moult in second calendar-year Baltic Gull. Dutch Birding 28: 162-164.

van den Berg, A B & Bosman, C A W 2001. Zeldzame vogels van Nederland – Rare birds of the Netherlands. Avifauna van Nederland 1. Second edition. Haarlem.

van den Berg, A B, de By, R & CDNA 1991, 1993. Rare birds in the Netherlands in 1989, 1991. Dutch Birding 13: 41-57, 15: 145-159.

van den Berg, A B & Haas, M 2013. WP Reports: late September to late November 2013. Dutch Birding 25: 388-407.

van den Berg, A B 2012. Vangst van een Siberische Braamsluiper in Bloemendaal op 17 en 20 oktober 2012 – achtergronden en hints voor herkenning. Website: www.dutchbirding.nl/news.php?id=768.

Berlijn, M 1991. Jufferkraanvogels bij Asten in augustus-september 1989. Dutch Birding 13: 81-82.

Boven, A J & Ebels, E B 2013. DB Actueel: Rotslijster in Den Helder zorgt voor hoofdbrekens. Dutch Birding 35: 216-218.

Bunskoek, M 2013. DB Actueel: Oosterse Tortel (Meenatortel) op Schiermonnikoog. Dutch Birding 35: 423-425.

Constantine, M, Hopper, N & The Sound Approach 2012. Catching the Bug. Poole.

Ebels, E B, Berlijn, M, Breidenbach, J, Hoogstra, F J & Spaans, B 2013a. Bruinkeelortolanen op Rottumerplaat in mei 2011 en te Lauwersoog in mei 2013. Dutch Birding 35: 180-186.

Ebels, E B, Blom, H, Buckx, L, Goedbloed, I, Hofland, R, Hoogstra F J, Kenter, G & van Rijswijk, W 2013b. DB Actueel: Vale Gierzwaluwen in veelvoud. Dutch Birding 35: 425-428.

Gray, R 1871. The birds of the west of Scotland including the outer Hebrides with occasional records of the occurrence of the rarer species throughout Scotland generally. Glasgow.

Hinchon, G 2014. Two-barred Crossbill or *'rubrifasciata'* Red Crossbill at Farnham Heath, England, in March 2014. Dutch Birding 36: 330-331.

de Knijff, P 2014a. DNA-analyse bevestigt nieuwe Siberische Braamsluipers. Website: www.dutchbirding.nl/news.php?id=920.

de Knijff, P 2014b. DB Actueel: DNA-analyse bevestigt nieuwe Siberische Braamsluipers. Dutch Birding 36: 143-145.

de Knijff, P & van Loon, A J 2007. DB Actueel: De Vale Braamsluiper van Groningen. Dutch Birding 29: 136-137.

Ławicki, Ł, Khil, L & de Vries, P P 2012. Expansion of Pygmy Cormorant in central and western Europe and increase of breeding population in southern Europe. Dutch Birding 34: 273-289.

Martin, R 2013. Identification of Olive-backed and Tree Pipit by call. Website: http://avesrares.wordpress.com/2013/09/27/identification-of-olive-backed-and-tree-pipit-by-call.

Mikkola, H & Rajasärkkä, A 2014. The Red-flanked Bluetail in Europe: range expansion and population trends. Br Birds 107: 561-566.

Ottens, G 2013. Rosse Waaierstaart bij Camperduin in September 2013. Dutch Birding 35: 380-384.

Ottens, G 2014. DB Actueel: Uilenjaar 2013 en vervolg: na Sperweruil ook Dwerguil en Sneeuwuil. Dutch Birding 36: 65-68.

Ovaa, A, Groenendijk, D, Berlijn, M & CDNA 2011. Rare birds in the Netherlands in 2010. Dutch Birding 33: 357-376.

Ovaa, A, Groenendijk, D, Haas, M, Berlijn, M & CDNA 2013. Rare birds in the Netherlands in 2012. Dutch Birding 35: 357-379.

Plomp, M (redactie) 2014. Dutch Birding jaaroverzicht 2004 t/m 2013. Twee DVDs. De Cocksdorp.

van Rijswijk, C 2009. Witte Kerkuilen in Nederland: voorkomen en herkenning. Dutch Birding 31: 353-364.

Roselaar, C S 2014. Are *'rubrifasciata'* crossbills of hybrid origin? Dutch Birding 36: 96-107.

Sandifort, M 2014. Eerste netvangst ruigpootuil (*Aegolius funereus*) in Nederland. Op het Vinkentouw 130: 5-6.

Slaterus, R 2013. DB Actueel: Glanstroepiaal over Kamperhoek. Dutch Birding 35: 214-216.

Slaterus, R 2014. Glanstroepiaal over Kamperhoek in april 2013. Dutch Birding 36: 312-316.

van der Spek, V 2014. Kumliens Meeuw bij Scheveningen in december 2013. Dutch Birding 36: 246-249.

Svensson, L 2013a. A taxonomic revision of the Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*. Bull Br Ornithol Club 133: 240-248.

Svensson, L 2013b. Subalpine Warbler variation and taxonomy. Br Birds 106: 651-668.

Uit de Weerd, D, Pohlmann, H & Steen, L 2014. Sperweruil in Zwolle in winter van 2013/14. Dutch Birding 36: 1-8.

van der Vliet, R E, van der Laan, J & CDNA 2002, 2003, 2004. Rare birds in the Netherlands in 2001; in 2002; in 2003. Dutch Birding 24: 325-349, 25: 361-384, 26: 359-384.

Wassink, A & CDNA 2014. Baardgrasmussen in Nederland: herziening van gevallen 1942-2012. Dutch Birding 36: 394-401.

Zoetebier, D 1996. Vangst van Pallas' Boszanger *Phylloscopus proregulus*. Een nieuwe soort in het hart van Gelderland. Vlerk 13: 75.

Marcel Haas, Helmweg 12 C, 1759 NE Callantsoog, Netherlands
Roy Slaterus, Bervoetsbos 71, 2134 PM Hoofddorp, Netherlands
CDNA, p/a Duinlustparkweg 98A, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands
(cdna@dutchbirding.nl)

Baardgrasmussen in Nederland: herziening van gevallen 1942-2012

Arend Wassink & CDNA

Svensson (2013a) stelde recent voor om soortstatus te verlenen aan Westelijke Baardgrasmus (Western Subalpine Warbler) *Sylvia inornata* (met de ondersoorten *S i inornata* en *S i iberiae*, laatstgenoemde nieuw beschreven), Balkanbaardgrasmus (Eastern Subalpine Warbler) *S cantillans* (met de ondersoorten *S c cantillans* en *S c albistriata*) en Moltoni's Baardgrasmus (Moltoni's Warbler) *S subalpina*. Deze taxonomie en naamgeving zijn overgenomen door de Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA) (cf edactie Dutch Birding 2014). Daarop besloot de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) alle Nederlandse gevallen te herzien. Het enige geval van Moltoni's Baardgrasmus (Bloemendaal, Noord-Holland, 23-26 mei 1987) is, vanwege nieuwe feiten omtrent de vocalisaties van Balkanbaardgrasmus, apart in herroulatie gebracht en wordt daarom hier niet behandeld.

Herziening

De herziening vond vooral plaats op basis van kenmerken beschreven door Svensson (2013b), met als belangrijkste: ***1*** patroon op een-na-buitenste staartpen (t5); ***2*** kleur en kleurverdeling op onderdelen; ***3*** duidelijkheid van mondstreep; en ***4*** roep. Verder werd gebruik gemaakt van Shirihai et al (2001).

Gepubliceerde foto's, videobeelden, beschrijvingen en geluidsopnames vormden de basis van de herziening. In een enkel geval werd gebruik gemaakt van de vleugelmaat (cf Shirihai et al 2001; zie appendix 2). Een oproep in Dutch Birding (van Rijswijk & van Duivendijk 2014) en op de Dutch Birding-website (www.dutchbirding.nl) leverde ongepubliceerde foto's op, waardoor in een aantal gevallen de soort alsnog kon worden bepaald. Dit betekent dat de determinatie niet in alle gevallen (alleen) gebaseerd is op gepubliceerde foto's.

521 Balkanbaardgrasmus / Eastern Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*, adult mannetje, Midden-Eierland, Texel, Noord-Holland, 9 oktober 2010 (*Jos van den Berg*)

[*Dutch Birding 36: 394-401, 2014*]

522 Balkanbaardgrasmus / Eastern Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*, mannetje (gevangen in Beverwijk, Noord-Holland, op 26 mei 1942, gestorven in Artis, Amsterdam, Noord-Holland, op 25 juli 1942), Naturalis Biodiversity Center, Leiden, Zuid-Holland, 21 september 2014 *(Naturalis Biodiversity Center)*. Steenrode kleur beperkt tot kin, keel en bovenborst, brede mondstreep en (hoewel niet zichtbaar op foto) een-na-buitenste staartpen (t5) met karakteristieke lichte wig bevestigen determinatie / brick-red coloration confined to chin, throat and upperbreast, broad submoustachial stripe and (not visible on photograph) second outermost tail-feather (t5) with characteristic pale wedge confirm identification.

FIGUUR 1 Gevallen per decade (geteld is eerste datum van waarneming) van Westelijke Baardgrasmus *Sylvia inornata* (blauw) (n=3), Balkanbaardgrasmus *S cantillans* (rood) (n=27) en ongedetermineerde baardgrasmus *S inornata/cantillans/subalpina* (groen) (n=35) in Nederland in 1942-2012 / number of records per 10-day period (first date of record is counted) of Western Subalpine Warbler *Sylvia inornata* (blue) (n=3), Eastern Subalpine Warbler *S cantillans* (red) (n=27) and unidentified subalpine warbler *S inornata/cantillans/subalpina* (green) (n=35) in the Netherlands in 1942-2012

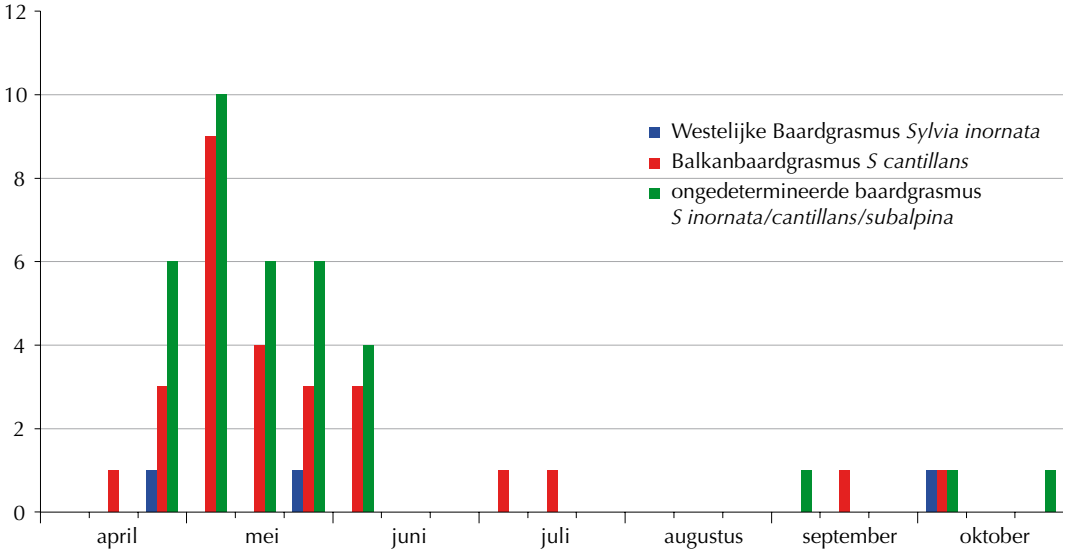

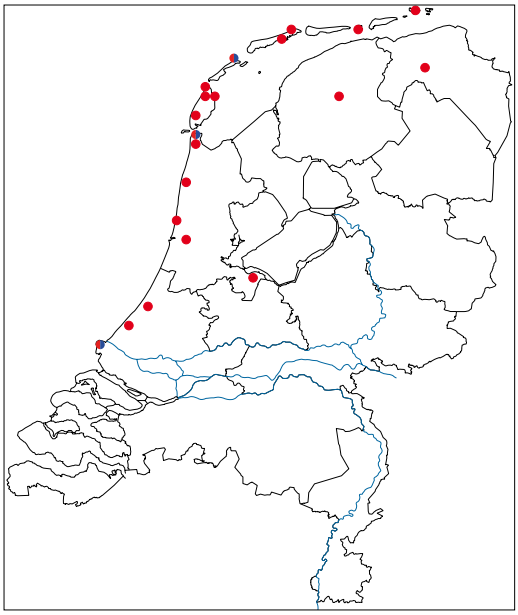

FIGUUR 2 Verspreiding van gevallen van Westelijke Baardgrasmus *Sylvia inornata* (blauw) (n=3) en Balkanbaardgrasmus *S cantillans* (rood) (n=27) in Nederland in 1942-2012 / distribution of records of Western Subalpine Warbler *Sylvia inornata* (blue) (n=3) and Eastern Subalpine Warbler *S cantillans* (red) (n=27) in the Netherlands in 1942-2012

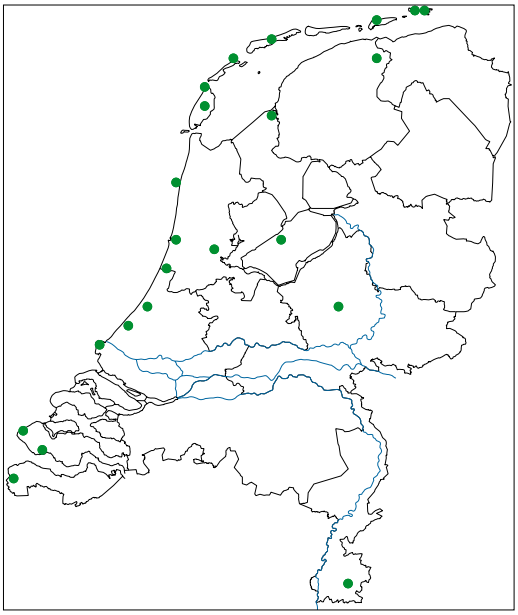

FIGUUR 3 Verspreiding van gevallen van ongedetermineerde baardgrasmus *Sylvia inornata/cantillans/subalpina* (n=35) in Nederland in 1942-2012 / distribution of records of unidentified subalpine warbler *Sylvia inornata/cantillans/subalpina* (n=35) in the Netherlands in 1942-2012

Ook is in een aantal gevallen het geslacht en de leeftijd aangepast.

Resultaat

Door de CDNA waren tot en met 2012 65 gevallen aanvaard, waarvan 12 als Westelijke Baardgrasmus (waartoe toen de ondersoort *cantillans* behoorde) en drie als Balkanbaardgrasmus (waartoe toen niet de ondersoort *cantillans* behoorde). De overige 49 waren aanvaard als Westelijke Baardgrasmus/Balkanbaardgrasmus.

Na de herziening blijken er drie gevallen aanvaardbaar als Westelijke Baardgrasmus (zie appendix 1) en 27 als Balkanbaardgrasmus (zie appendix 2). Er is bij geen van de gevallen een uitspraak gedaan over de ondersoort. In 35 gevallen kon niet tot een sluitende determinatie op soortniveau worden gekomen, waarbij echter in vier gevallen wel Moltoni's Baardgrasmus op basis van vocalisaties kon worden uitgesloten (zie appendix 3); deze 35 zijn aanvaard als 'baardgrasmus' *S inornata/cantillans/subalpina* (31) of *S inornata/cantillans* (vier). De ringvangst van een baardgrasmus bij Genemuiden, Overijssel, op 8 mei 2012 is nog niet ingediend en maakte dus geen deel uit van de herziening (André van Loon in litt). Alle aanbevelingen zijn door de CDNA overgenomen.

Dankzegging

Wij danken Tryntsje Albada, Ype Albada, Jos van den Berg, Ruud van Beusekom, Willem Bil, Wijnand Bleumink, Jochen Dierschke, Dick Groenendijk, Henk van der Jeugd, Pepijn Kamminga (Naturalis Biodiversity Center, Leiden), Marc Plomp, René van Rossum en Dirk Vogt voor (de hulp bij) het verkrijgen van extra informatie, foto's en geluidsopnames. Speciale dank ben ik verschuldigd aan André van Loon voor het produceren van de kaartjes, Justin Jansen voor commentaar op een eerdere versie van het artikel, Nils van Duivendijk voor de discussies met betrekking tot de determinatie en Pieter Duin voor het samenstellen van het diagram.

Summary

SUBALPINE WARBLERS IN THE NETHERLANDS: REVISION OF RECORDS 1942-2012 Following the taxonomic revision of 'Subalpine Warblers' *Sylvia cantillans* (Svensson

523 Balkanbaardgrasmus / Eastern Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*, tweede-kalenderjaar mannetje, Groet, Noord-Holland, 7 mei 1986 *(Arnoud B van den Berg)*

524 Balkanbaardgrasmus / Eastern Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*, tweede-kalenderjaar mannetje, Maasvlakte, Zuid-Holland, 11 mei 2006 *(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)*

525 Westelijke Baardgrasmus / Western Subalpine Warbler *Sylvia inornata*, adult mannetje, Oostervallei, Vlieland, Friesland, 3 oktober 2004 *(Han Zevenhuizen)*. Roodoranje keel, borst en flank en smalle mondstreep wijzen op Westelijke Baardgrasmus of Moltoni's Baardgrasmus *S subalpina*; roep (droog *tek*) bevestigt determinatie als Westelijke / rufous-orange throat, breast and flank and thin submoustachial stripe point towards Western Subalpine Warbler or Moltoni's Warbler *S subalpina*; call (dry *tek*) confirms identification as Western Subalpine. **526** Westelijke Baardgrasmus / Western Subalpine Warbler *Sylvia inornata*, mannetje, Grafelijksheidsduinen, Den Helder, Noord-Holland, 23 april 2008 *(Harm Niesen)* **527** Balkanbaardgrasmus / Eastern Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*, mannetje, Hargen aan Zee, Noord-Holland, 13 mei 2002 *(Harm Niesen)* **528** Balkanbaardgrasmus / Eastern Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*, mannetje, Bleekersvallei, Texel, Noord-Holland, 9 juli 2005 *(Martijn Bot)*

2013a, cf Redactie Dutch Birding 2014), the Dutch rarities committee (CDNA) decided to review all records in the Netherlands from 1942-2012. It turned out that three are now (re)accepted as Western Subalpine Warbler *S inornata* and 27 as Eastern Subalpine Warbler *S cantillans*. The remaining 35 remain accepted as 'subalpine warbler' *S inornata/cantillans/subalpina* (in four cases, Moltoni's Warbler *S subalpina* could be excluded). The only record of a Moltoni's in May 1987 is currently under review and is not taken into account here.

Verwijzingen

van der Baan, G 1948. Waarneming van een Baardgrasmus, *Sylvia cantillans* (Pall.), bij Amsterdam. Ardea 36: 204-205.

van den Berg, A B 2002. WP reports: March-May 2002. Dutch Birding 24: 172-180.

van den Berg, A B & Bosman, C A W 1999, 2001. Zeldzame vogels van Nederland – Rare birds of the Netherlands. Avifauna van Nederland 1. Eerste, tweede druk. Haarlem.

van den Berg, A B, de By, R A & CDNA 1989, 1992. Rare birds in the Netherlands in 1988; in 1990. Dutch Birding 11: 151-164; 14: 73-90.

Blankert, J J H & Steinhaus, G H 1983. Recente mededelingen: april, mei en juni 1983. Dutch Birding 6: 80-84.

Blankert, J J H, Scharringa, C J G & CDNA 1984, 1986.

Rare birds in the Netherlands in 1982; in 1983. Dutch Birding 6: 45-53; 8: 6-11.
Blankert, J J H & de By, R A & CDNA 1987. Rare birds in the Netherlands in 1986. Dutch Birding 9: 143-151.
de Bruin, B & de Bruin, S 1997. Lijst van Groningse vogels. Grauwe Gors: bijlage 25 (3-4).
van Dongen, R M, Driessens, G & de Rouw, P W W 1986. Recente meldingen: april, mei en juni 1986. Dutch Birding 8: 110-116.
van Dongen, R M, Hofland, R & de Rouw, P W W 1996, 1999. Recente meldingen Nederland: april-mei 1996; juni-juli 1999. Dutch Birding 18: 144-148; 21: 232-236.
van Dongen, R M, Haas, K, Hofland, R & de Rouw, P W W 2000ab. Recente meldingen: maart-april 2000; mei-juni 2000. Nederland. Dutch Birding 22: 122-127; 22: 174-182.
van Dongen, R M, Haas, K & de Rouw, P W W 2004, 2005, 2006. Recente meldingen Nederland: september-oktober 2004; juli-augustus 2005; mei-juni 2006. Dutch Birding 26: 411-424; 27: 352-358; 28: 255-265.
Haas, M, Slaterus, R & CDNA 2014. Rare birds in the Netherlands in 2013. Dutch Birding 36: 365-393.
de Heer, P 1984. Influx van Baardgrasmus in Nederland in voorjaar van 1983. Dutch Birding 6: 136-137.
de Jong, J 1983. Vogelnieuws. Vanellus 36: 105-111.
van der Lee, H F 1975. Een waarneming van de Baardgrasmus *Sylvia cantillans* (Pallas) bij De Cocksdorp (Texel). Limosa 47: 122-123.
van Marle, J G V 1942. *Sylvia cantillans cantillans* Pall., een nieuwe soort voor Nederland. Limosa 15: 100-101.
van der Most van Spijk, A 1942. Een exemplaar van *Sylvia cantillans* subsp. in Nederland gevangen. Ardea 31: 286-287.
Oordijk, K & Woortman, A 1982. Baardgrasmus op Engelsmanplaat in juni 1982. Dutch Birding 4: 132-133.
Ovaa, A, van der Laan, J, Berlijn, M & CDNA 2008. Rare birds in the Netherlands in 2007. Dutch Birding 30: 369-389.
Ovaa, A, Groenendijk, D, Berlijn, M & CDNA 2009, 2012. Rare birds in the Netherlands in 2008; in 2011. Dutch Birding 31: 331-352; 34: 349-377.
Ovaa, A, Groenendijk, D, Haas, M, Berlijn, M & CDNA 2013. Rare birds in the Netherlands in 2012. Dutch Birding 35: 357-379.
Plomp, M, Boon, L J R, Groenendijk, C, ter Ellen, R, Opperman, E & van den Berg, A B 1999. Dutch Birding videojaaroverzicht 1998. Linschoten.
Plomp, M, Boon, L J R, van Dam, P, Groenewoud, E, Halff, R, Janssen, L, Olivier, R, Opperman E, Sallaets, G, Wasssink, A, Westerlaken, H & Kok, D 2001. Dutch Birding videojaaroverzicht 2000. Linschoten.
Redactie Dutch Birding 2014. Naamgeving van taxa in Dutch Birding. Dutch Birding 36: 40-42.
Rijpma, U & Jukema, J 1984. Eerste vangst van een Baardgrasmus *Sylvia cantillans*. Limosa 57: 27-28.
van Rijswijk, W & van Duivendijk, N 2014. CDNA-mededelingen 2014. Verzoek inzake baardgrasmussen. Dutch Birding 36: 195.
Schepers, G 1983. Baardgrasmus te Voerendaal. In Vogelvlucht 6: 102-103.
Shirihai, H, Gargallo, G, Helbig, A J, Harris, A & Cottridge, D 2001. *Sylvia* warblers. Identification, taxonomy and phylogeny of the genus *Sylvia*. London.
Slaterus, R & van der Spek, V 2008, 2010ab, 2011, 2012. Recente meldingen: september-oktober 2008; maart-april 2010; september-oktober 2010; september-oktober 2011; mei-juni 2012. Dutch Birding 30: 438-447; 32: 215-225, 423-436; 33: 415-428; 34: 195-209.
Svensson, L 2013a. A taxonomic revision of the Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*. Bull Br Ornithol Club 133: 240-248.
Svensson, L 2013b. Subalpine Warbler variation and taxonomy. Br Birds 106: 651-668.
Tekke, M J 1977. Ornithologie van Nederland in 1974 en 1975. Limosa 50: 34-60.
van der Vliet, R E, de Bruin, A, van der Laan, J & CDNA 2000. Rare birds in the Netherlands in 1999. Dutch Birding 22: 251-271.
van der Vliet, R E, van der Laan, J & CDNA 2001, 2003, 2004, 2005. Rare birds in the Netherlands in 2000; in 2002; in 2003; in 2004. Dutch Birding 23: 315-347; 25: 361-384; 26: 359-384; 27: 367-394.
van der Vliet, R E, van der Laan, J, Berlijn, M & CDNA 2006, 2007. Rare birds in the Netherlands in 2005. Dutch Birding 28: 345-365; 29: 347-374.
Wiegant, W M, Steinhaus, G H & CDNA 1994, 1995, 1996, 1997. Rare birds in the Netherlands in 1992; in 1993; in 1994; in 1995. Dutch Birding 16: 133-147; 17: 89-101; 18: 105-121; 19: 97-115.
Wiegant, W M, de Bruin, A & CDNA 1998, 1999. Rare birds in the Netherlands in 1996; in 1998. Dutch Birding 20: 145-167; 21: 309-329.

Arend Wassink, Postweg 64, 1795 JR De Cocksdorp, Texel, Nederland (arendwassink@kpnmail.nl)
Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA), Duinlustparkweg 98A, 2082 EG Santpoort-Zuid, Nederland (cdna@dutchbirding.nl)

APPENDIX 1 Gevallen (n=3) van Westelijke Baardgrasmus *Sylvia inornata* in Nederland in 1942-2012 / records (n=3) of Western Subalpine Warbler *Sylvia inornata* in the Netherlands in 1942-2012

1 30 mei 1998, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, tweede-kalenderjaar mannetje (Plomp et al 1999 (video), Wiegant et al 1999)
2 3-6 oktober 2004, Oostervallei, *Vlieland*, Friesland, adult mannetje (van Dongen et al 2004 (foto), van der Vliet et al 2005)
3 23-25 april 2008, Grafelijkheidsduinen, *Den Helder*, Noord-Holland, mannetje (Ovaa et al 2009)

APPENDIX 2 Gevallen (n=27) van Balkanbaardgrasmus *Sylvia cantillans* in Nederland in 1942-2012 / records (n=27) of Eastern Subalpine Warbler *Sylvia cantillans* in the Netherlands in 1942-2012

1 26 mei 1942, Beverwijk, *Beverwijk*, Noord-Holland, mannetje, vangst (overleden in Artis, Amsterdam, Noord-Holland, op 25 juli 1942; collectie Naturalis Biodiversity Center, Leiden) (van Marle 1942, van der Most van Spijk 1942)
2 3 juni 1982, Engelsmanplaat, *Dongeradeel*, Friesland, mannetje (Oordijk & Woortman 1982 (foto), Blankert et al 1984, van der Vliet et al 2004)
3 7 mei 1983, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, mannetje (Blankert & Steinhaus 1983 (foto), de Heer 1984 (foto), Blankert et al 1986)
4 5-6 mei 1986, Dorkwerd, *Groningen*, Groningen, mannetje (de Bruin & de Bruin 1997 (foto), Blankert & de By 1987)
5 5-7 mei 1986, Groet, *Bergen*, Noord-Holland, tweede-kalenderjaar mannetje (van Dongen et al 1986 (foto), Blankert & de By 1987 (foto))
6 9 mei 1988, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, tweede-kalenderjaar mannetje, vangst (van den Berg et al 1989; www.radioactiverobins.com (foto's))
7 14-17 mei 1992, *Terschelling*, Friesland, mannetje (Wiegant et al 1994)
8 2 juni 1993, vuurtoren, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, tweede-kalenderjaar mannetje (Wiegant et al 1995, van der Vliet et al 2004)
9 30 april tot 1 mei 1994, De Muy, Nationaal Park De Duinen van Texel, *Texel*, Noord-Holland, tweede-kalenderjaar mannetje (Wiegant et al 1996)
10 21 mei 1996, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen, mannetje (Wiegant et al 1998)
11 18 juli 1999, Berkheide, *Wassenaar*, Zuid-Holland, adult mannetje, vangst (van Dongen et al 1999 (foto), van der Vliet et al 2000)
12 19 april 2000, Wergea, *Boarnsterhim*, Friesland, mannetje (Ovaa et al 2012)
13 30 april 2000, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, tweede-kalenderjaar mannetje (van Dongen et al 2000ab, Plomp et al 2001 (video), van der Vliet et al 2001 (foto), 2004)
14 7 mei 2000, *Vlieland*, Friesland, mannetje (van der Vliet et al 2001 (foto))
15 3-4 mei 2002, Stuifdijk, *Maasvlakte*, Rotterdam, Zuid-Holland, mannetje (van der Vliet et al 2003, 2004)
16 13 mei 2002, Hargen, *Bergen*, Noord-Holland, mannetje (van den Berg 2002 (foto), van der Vliet et al 2003)
17 19-20 mei 2002, Boschplaat, *Terschelling*, Friesland, mannetje (Haas et al 2014)
18 4 mei 2003, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, mannetje (van der Vliet et al 2004)
19 28 mei 2004, De Uithof, *Den Haag*, Zuid-Holland, mannetje (van der Vliet et al 2006, 2007 (foto); www.dutchavifauna.nl (geluidsopname))
20 10 mei 2005, Bakkum, *Castricum*, Noord-Holland, mannetje (van der Vliet et al 2006)
21 7-10 juli 2005, Bleekersvallei, Nationaal Park de Duinen van Texel, *Texel*, mannetje (van Dongen et al 2005 (foto), van der Vliet et al 2006)
22 11 mei 2006, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, tweede-kalenderjaar mannetje (van Dongen et al 2006 (foto), van der Vliet et al 2007 (foto))
23 8 juni 2008, *Vlieland*, Friesland, tweede-kalenderjaar mannetje (Ovaa et al 2009)
24 14-15 september 2008, *Den Helder*, Noord-Holland, eerste-kalenderjaar (Slaterus & van der Spek 2008 (foto), Ovaa et al 2009; www.waarneming.nl (geluidsopname))
25 23 april 2010, Crailo, *Hilversum*, Noord-Holland, tweede-kalenderjaar mannetje (Slaterus & van der Spek 2010a (foto), Ovaa et al 2012; www.dutchavifauna.nl (geluidsopname))
26 9-10 oktober 2010, Midden-Eierland, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, adult mannetje (Slaterus & van der Spek 2010b, Ovaa et al 2012; www.dutchavifauna.nl (geluidsopname))
27 5-6 mei 2012, De Nollen, *Den Helder*, Noord-Holland, tweede-kalenderjaar mannetje (Slaterus & van der Spek 2012 (foto), Ovaa et al 2013)

APPENDIX 3 Gevallen (n=35) van ongedetermineerde baardgrasmus *Sylvia inornata/cantillans/subalpina* in Nederland in 1942-2012 / records (n=35) of unidentified subalpine warbler *Sylvia inornata/cantillans/subalpina* in the Netherlands in 1942-2012.

1 24-27 mei 1948, Volewijkspark, *Amsterdam*, Noord-Holland, mannetje (van der Baan 1948). Moltoni's Baardgrasmus *Sylvia subalpina* uitgesloten.
2 7 oktober 1973, Tuintjes, Nationaal Park De Duinen van Texel, *Texel*, Noord-Holland, adult mannetje (van der Lee 1975)
3 18 mei 1975, Knardijk, *Lelystad*, Flevoland, mannetje (Tekke 1977)

4 9 mei 1979, Amsterdamse Waterleidingduinen, *Bloemendaal/Zandvoort*, Noord-Holland, mannetje (van den Berg et al 1992, van den Berg & Bosman 1999, 2001)
5 25 april 1983, Vrakelberg, *Voerendaal*, Limburg, mannetje (Schepers 1983, Wiegant et al 1998, van der Vliet et al 2004)
6 30 april 1983, Koarnwertersân (Kornwerderzand), *Súdwest-Fryslân*, Friesland, tweede-kalenderjaar mannetje (Rijpma & Jukema 1984 (foto), Blankert et al 1986)
7 12 mei 1983, Makkumerwaard, *Súdwest-Fryslân*, Friesland, adult vrouwtje of tweede-kalenderjaar mannetje, vangst (de Jong 1983, Blankert et al 1986); teruggevangen op 21 mei 1983 op Helgoland, Schleswig-Holstein, Duitsland
8 12 mei 1983, Zuiderpark, *Den Haag*, mannetje (Blankert et al 1986)
9 7 juni 1983, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, vrouwtjes-type (Blankert et al 1986)
10 4 mei 1986, *Wassenaar*, Zuid-Holland, mannetje (Blankert & de By 1987)
11 9 mei 1987, Ritthem, *Vlissingen*, Zeeland, mannetje (Ovaa et al 2008)
12 15 mei 1992, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen, mannetje (Wiegant et al 1994; van der Vliet et al 2001)
13 1 mei 1993, Oosterend, *Terschelling*, Friesland, mannetje (Wiegant et al 1995, van der Vliet et al 2004). Moltoni's Baardgrasmus *Sylvia subalpina* uitgesloten.
14 3 mei 1993, *Vlieland*, Friesland, mannetje (Wiegant et al 1995)
15 28-30 mei 1993, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen, mannetje (Wiegant et al 1995)
16 6 mei 1995, Hargen aan Zee, *Bergen*, Noord-Holland, tweede-kalenderjaar mannetje (Wiegant et al 1997 (foto))
17 6 mei 1995, Maasvlakte, *Rotterdam*, Noord-Holland, adult vrouwtje of tweede- kalenderjaar mannetje (Wiegant et al 1997 (foto))
18 6 mei 1995, Velsen-Noord, *Velsen*, Noord-Holland, mannetje (Wiegant et al 1997)
19 27 mei 1995, Tuintjes, Nationaal Park De Duinen van Texel, *Texel*, Noord-Holland, tweede-kalenderjaar mannetje (Wiegant et al 1997)
20 27 mei 1995, Velsen-Noord, *Velsen*, Noord-Holland, adult vrouwtje of tweede-kalenderjaar mannetje (Wiegant et al 1997)
21 22 mei 1996, Rottumeroog, *Eemsmond*, Groningen, vrouwtje (van Dongen et al 1996 (foto), Wiegant et al 1998)
22 27-28 april 1998, Tuintjes, Nationaal Park De Duinen van Texel, *Texel*, Noord-Holland, mannetje (van der Vliet et al 2004)
23 6 juni 1998, *Sluis*, Zeeland, adult vrouwtje of tweede-kalenderjaar mannetje (Wiegant et al 1999)
24 29 mei 1999, Braamberg, Hoog Buurlosche Heide, *Apeldoorn*, Gelderland, adult mannetje (van der Vliet et al 2000, 2004). Moltoni's Baardgrasmus *Sylvia subalpina* uitgesloten.
25 23-24 april 2000, Tuintjes, Nationaal Park de Duinen van Texel, *Texel*, Noord-Holland, adult vrouwtje of tweede-kalenderjaar mannetje (van der Vliet et al 2001)
26 9 mei 2000, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen, adult vrouwtje of tweede- kalenderjaar mannetje (van der Vliet et al 2006)
27 26-27 april 2003, Westkapelle, *Veere*, Zeeland, tweede-kalenderjaar mannetje (van der Vliet et al 2006)
28 28 april 2003, Korverskooi, Nationaal Park De Duinen van Texel, *Texel*, vangst, tweede-kalenderjaar mannetje (van der Vliet et al 2004)
29 18 mei 2003, Kollumeroord, *Kollumerland en Nieuwkruisland*, Friesland, mannetje (van der Vliet et al 2006; geluidsopname op www.dutchavifauna.nl). Moltoni's Baardgrasmus *Sylvia subalpina* uitgesloten.
30 31 oktober tot 1 november 2005, Westerplas, *Schiermonnikoog*, Friesland, vrouwtjes-type (van der Vliet et al 2006)
31 15 mei 2006, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, vrouwtje (van der Vliet et al 2007)
32 2 juni 2007, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, mannetje (Ovaa et al 2008)
33 6 juni 2008, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, vrouwtje (Ovaa et al 2009)
34 16-17 september 2011, Rottumerplaat, *Eemsmond*, eerste-kalenderjaar (Slaterus & van der Spek 2011 (foto), Ovaa et al 2012, 2013)
35 6 mei 2012, Robbenjager, Nationaal Park De Duinen van Texel, *Texel*, Noord-Holland, tweede-kalenderjaar vrouwtje (Ovaa et al 2013)

WP reports

This review lists rare and interesting birds reported in the Western Palearctic mainly in **October-November 2014**. The reports are largely unchecked and their publication here does not imply future acceptance by a rarities committee. Observers are requested to submit their records to each country's rarities committee. Corrections are welcome and will be published.

DUCKS TO GREBES A female or immature **White-headed Duck** *Oxyura leucocephala* at Dzierżno Duże, Gliwice, Upper Silesia, from 4 November onwards was the 16th for Poland. A **Lesser White-fronted Geese** *Anser erythropus* at Kfar Barukh, Jizreel valley, on 10 November was the fourth for Israel and the first since 1993. In Scotland, a **Black Scoter** *Melanitta americana* was present at Lunan Bay, Angus/Dundee, from 20 October onwards. The fifth for Poland was an adult male at Wladyslawowo, Gdánsk, Poland, on 18 October. A male **Bufflehead** *Bucephala albeola* stayed on Mainland, Orkney, Scotland, on 1-2 November. Up to three unringed individuals were found in the Netherlands, including the male at Barendrecht, Zuid-Holland, returning for its 11th consecutive winter. In Iceland, an adult male **Hooded Merganser** *Lophodytes cucullatus* at Reykjavík on 18 November was regarded as the same individual as last wnter's immature. A **Lesser Scaup** *Aythya affinis* ringed as a first-winter male on 20 December 2013 at São Jacinto, Beiras, Portugal, where it stayed until 3 February 2014, turned up at Llangorse Lake, Powys, Wales, on 17 October. In Cape Verde Island, a **Garganey** *Anas querquedula* and a **Blue-winged Teal** *A discors* were present on Boavista on 7 November. On 12 November, a shy first-year **Baikal Teal** *A formosa* was photographed at Lüttow, Mecklenburg-Vorpommern, Germany. In the USA, a **Falcated Duck** *A falcata* turned up on 30 October to winter in Colusa, California, for the third time in four years. In Sweden, a male **American Black Duck** *A rubripes* was photographed at Dagshög, Skåne, on 9 November. A **Pied-billed Grebe** *Podilymbus podiceps* in the Cávado estuary from 5 November to at least 11 November was the first for continental Portugal.

DOVES TO CUCKOOS In Norway, **Rufous Turtle Dove** *Streptopelia orientalis meena* stayed on Kråkerøy, Østfold, on 17-21 October and at Ramberg, Lofoten, Nordland, on 27-30 October; there have been c 15 previous records. The first for Romania was a first-year photographed at Corbu, Constantą, on 30 October. On 11 November, one was picked up and taken into care at Enontekiö in north-western Finland. An **Oriental Turtle Dove** *S o orientalis* was seen at Foss, Sarpsborg, Østfold, on 21 October. If accepted, a **Mourning Dove** *Zenaida*

529 Ivory Gull / Ivoormeeuw *Pagophila eburnea*, adult, Nazaré, Leiria, Portugal, 19 November 2014 *(Thijs Valkenburg)*

530 Red-footed Bobby / Roodpootgent *Sula sula*, subadult, at sea, 19°48′59″N, 23°10′48″W (c 200 nautical miles south of Canary Islands), 2 October 2014 *(Mike Greenfelder)*

531 Western Willet / Westelijke Willet *Tringa semipalmata inornata*, first-year, Ponta Delgado, São Miguel, Azores, 23 September 2014 *(John de Roos)*

532 Pallid Swift / Vale Gierzwaluw *Apus pallidus*, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, Netherlands, 15 November 2014 *(Gerben Mensink)*. Near roosting hole at lighthouse.

533 Rufous Turtle Dove / Meenatortel *Streptopelia orientalis meena*, adult, Vestvågøy, Lofoten, Norway, 30 October 2014 *(Erik Fokke/www.lofotenbilder.no)*

534 Pallid Swift / Vale Gierzwaluw *Apus pallidus*, juvenile, Heerghugowaard, Noord-Holland, Netherlands, 9 November 2014 *(Maurits Martens)* **535** Pallid Swift / Vale Gierzwaluw *Apus pallidus*, juvenile, Friebertshausen, Hessen, Germany, 23 November 2014 *(Viola Wege)* **536** Pied-billed Grebe / Dikbekfuut *Podilymbus podiceps*, with Red Swamp Crayfish / Rode Amerikaanse Rivierkreeft *Procambarus clarkii*, Lagoa Azul, São Miguel, Azores, 28 October 2014 *(David Monticelli)*

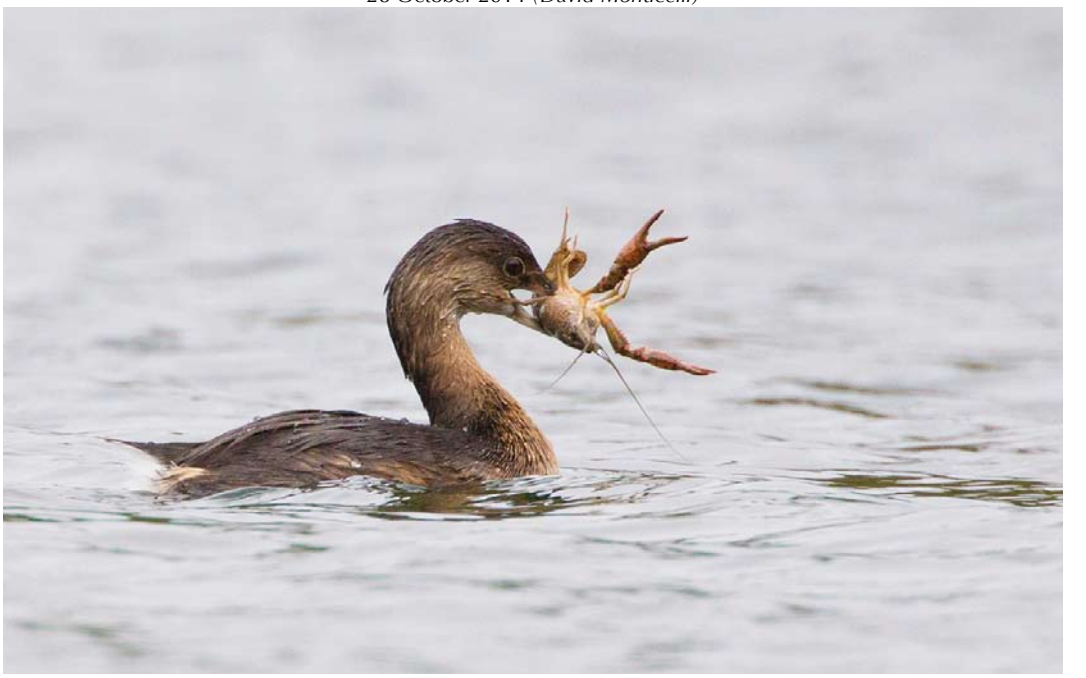

macroura at Ciutadella park, Barcelona, on 24 October and seen again at the nearby zoo on 4 November will be the first for Spain; possibly the same bird was photographed at 2.7 km distance on Montjuïc mountain on 7 November. On 5 November, an adult **Red-billed Tropicbird** *Phaethon aethereus* flew west past Estaca de Bares, A Coruña; there is only one previous record for mainland Spain. **Chimney Swifts** *Chaetura pelagica* occurred on Lewis, Outer Hebrides, Scotland, on 23-25 October and on Corvo from 28 October (26th for the Azores). An influx of **Pallid Swifts** *Apus pallidus* in north-western Europe involved birds in, eg, Belgium, Denmark, Germany, the Netherlands (three), Norway (two; including one on Utsira on 3 November) and Sweden. In Scotland, a **Black-billed Cuckoo** *Coccyzus erythropthalmus* was seen on North Ronaldsay, Orkney, on 23 October. **Yellow-billed Cuckoos** *C americanus* occurred on Corvo on 20-21 October and at Porthgwarra, Cornwall, England, on 23-24 October.

RAILS TO BUSTARDS In the Azores, a **Corn Crake** *Crex crex* was discovered on Corvo on 12 October. The first **Watercock** *Gallicrex cinerea* for the United Arab Emirates at Nad-el-Sheba on 5 November was caught next day and released at Al Warsan lakes. In southern France, an **African Swamphen** *Porphyrio madagascariensis* was seen at Le Teich, Gironde, on 15 October. A healthy juvenile **Purple Gallinule** *P martinicus* at Barragem de Faveta, Santiago, on 4 November was the second for Cape Verde Islands. The first for Morocco was found in the town of Kénitra on 15 November; it was weak and taken into a garden, from where it flew off three days later. **American Coots** *Fulica americana* stayed at Lough Kill, Kerry, Ireland, from 5 November onwards and on North Uist, Outer Hebrides, from 16 November onwards, and on Pico, Azores, from 20 November onwards. In Norway, a male **Little Bustard** *Tetrax tetrax* at Trones, Nord-Trøndelag, on 29-30 September was preceded by a male in Troms in June-August and a female in Oppland on 28 August. Others stayed at Dingdener Heide, Nordrhein-Westfalen, Germany, on 26-28 October and West Bexington, Dorset, on 18 November (the first in England since March 2002).

LOONS TO CORMORANTS From 23 November, the **Pacific Loon** *Gavia pacifica* was back in Cornwall, where it was first seen on 21 February 2001. Seawatching at the Baltic coast of Poland in late September resulted in the fifth **Sooty Shearwater** *Puffinus griseus* on 27 September and the second **Manx Shearwater** *P puffinus* on 29-30 September. A **Little Bittern** *Ixobrychus minutus* found dead at Hafslovatnet, Sogn og Fjordane, on 11 November was the c 7th for Norway. On 12 November, a late **Squacco Heron** *Ardeola ralloides* was still present at Översjön, Uppland, Sweden. It now appears that **Chinese Pond Heron** *A bacchus* not only occurs west to Rajasthan, India, and south to Tamil Nadu, India, but also even further west in north-western Pakistan. In Cape Verde Islands, one juvenile **Purple Heron** *Ardea purpurea*, seven **Bourne's Herons** *A bournei* (including two juveniles) and up to three **Intermediate Egrets** *Mesophoyx intermedia* were found at Barragem de Poilão on Santiago on 3-5 November. In the Azores, a **Eurasian Spoonbill** *Platalea leucorodia* on Corvo from 5 October was found dead on the beach on 7 October. If accepted, an immature **White Ibis** *Eudocimus albus* at Sevenoaks WR, Kent, England, on 19 November would be the first for the WP. On 2 October, a **Red-footed Booby** *Sula sula* was photographed 330 km north from Cape Verde Islands and 650 km west-south-west from Dakhla, Western Sahara, Morocco. In France, **Pygmy Cormorants** *Phalacrocorax pygmeus* were seen at Merindol, Vaucluse, and Mallemort, Bouches-du-Rhône, from 21 September to 3 October, and in Camargue, Bouches-du-Rhône, on 22 September. In Morocco, two **Moroccan Shags** *P aristotelis riggenbachi* were photographed out of three pairs reportedly present at Tamri, north of Agadir, on 3 November.

WADERS In Oost-Vlaanderen, Belgium, a long-staying **Pacific Golden Plover** *Pluvialis fulva* at Doel first seen on 15 October was still present a month later. In France, one **Sociable Lapwing** *Vanellus gregarius* was seen in September and four were reported in October. In Spain, a first-year accompanied Northern Lapwings *V vanellus* in Navarra on 7-20 October and one was seen in Sevilla on 19 November. The third this year for Hungary was a juvenile at Hajdú-Bihar from 16 October. A first-winter **Killdeer** *Charadrius vociferus* at Cape Udra, Pontevedra, from 13 November was the c sixth for Galicia and Spain. A **Greater Painted-snipe** *Rostratula benghalensis* at Nizzana sewage on 29 September was the c 18th for Israel. By 27 September, at least 183 **Spoon-billed Sandpipers** *Calidris pygmea* and at least 850 **Nordmann's Greenshanks** *Tringa guttifer* had been found in a 10-day survey by BTO and other organisations at Rudong mudflats, Jiangsu, China. A first-year **Great Knot** *C tenuirostris* photographed in a flock of up to six Red Knots *C canutus* at Oued Souss, Agadir, Morocco, on 8 November was the second for North Africa; the first was an adult at the same locality on 27 August 1980. It now appears that the adult **Stilt Sandpiper** *C himantopus* at Joué-sur-Erdre, Loire-Atlantique, France, from 25 September to 9 October was the same individual as the one in Dublin and Wexford, Ireland, on 2-13 September. **Wilson's Phalaropes** *Phalaropus tricolor* were present, eg, at Den Helder, Noord-Holland, the Netherlands, from 27 September to 3 October, in Uppland, Sweden, on 4 October (11th for Sweden) and at El Médano, Tenerife, Canary Islands, from 28 October to 3 November. A **Solitary Sandpiper** *T solitaria* stayed at Rathangen, Wexford, Ireland, on 11-14 October. The first for Galicia (and second for Spain) was one at Cecebre reservoir, A Coruña, on 7 November. A **Western Willet** *T semipalmata inornata* remained at Ponta Delgado, São Miguel, Azores, from 23 September to at least 23 October. Also in the Azores, **Wilson's Snipes** *Gallinago delicata* were reported on Corvo on 12-14 October.

GULLS TO TERNS An adult **Ivory Gull** *Pagophila eburnea* at Nazaré, Leiria, on 16-21 November was the first for mainland Portugal. In India, the first **Little Gull** *Hydrocoloeus minutus* for Goa was an adult at Morjim on 22

537 Great Knot / Grote Kanoet *Calidris tenuirostris* (right), with Red Knots / Kanoeten *C canutus*, Agadir, Oued Souss, Souss-Massa-Draâ, Morocco, 8 November 2014 *(Arnoud B van den Berg)* **538** Great Knot / Grote Kanoet *Calidris tenuirostris* (left), with Red Knots / Kanoeten *C canutus*, Agadir, Oued Souss, Souss-Massa-Draâ, Morocco, 8 November 2014 *(Arnoud B van den Berg)* **539** White-headed Duck / Witkopeend *Oxyura leucocephala*, Dzierżno Duże reservoir, Upper Silesia, Poland, 5 November 2014 *(Zbigniew Kajzer)* **540** Philadelphia Vireo / Philadelphiavireo *Vireo philadelphicus*, Corvo, Azores, 11 October 2014 *(Vincent Legrand)*

November. A second-winter **Audouin's Gull** *Larus audouinii* photographed at Dungeness, Kent, on 12 October was the third for Dungeness and the seventh for Britain. On 16 October, another second-winter was present at a research platform in the North Sea north of Borkum, Schleswig-Holstein, Germany. In Cornwall, England, a **Bridled Tern** *Onychoprion anaethetus* flew past Pendeen on 21 October and a **Forster's Tern** *Sterna forsteri* flew past Cape Cornwall on 22 October. In Ireland, the adult Forster's returned first to Dublin in October and then to Galway in November.

RAPTORS TO FALCONS In the Netherlands, a **Black-winged Kite** *Elanus caeruleus* flew over Cromstrijen, Zuid-Holland, on 17 October. During September, 15 **Crested Honey Buzzards** *Pernis ptilorhynchus* were counted over central Israel. In France, four migrating **Lesser Spotted Eagles** *Aquila pomarina* were seen, including an adult and a first-year together at Fort-l'Ecluse, Haute-Savoie, on 25 September. The first **Steppe Eagle** *A nipalensis* for Austria flew past in the north-east on 3 November. A first-winter **Eastern Imperial Eagle** *A heliaca* videoed near Villanúa, Huesca, on 18 October was the second for Spain; it had been ringed (SK145) at 1583 km distance at Stará Lehota, Nové Mesto nad Váhom, Slovakia, on 27 June 2014. The first successful breeding of **White-tailed Eagle** *Haliaeetus albicilla* for France since the 1950s (Corsica) occurred in Lorraine. In the Netherlands, the **Long-legged Buzzard** *Buteo rufinus* wintering as a first-year at Maasvlakte, Rotterdam, Zuid-Holland, from 25 September 2013 to 25 March returned from 17 October. From 23 November, a **Northern Hawk-Owl** *Surnia ulula* was present at Schwarzwald, Baden-Württemberg, Germany. In the Azores, a female **Snowy Owl** *Bubo scandiacus* lingered on Corvo on 5-7 October. In south-easternmost Italy, a **Pied Kingfisher** *Ceryle rudis* occurred

541 Siberian Thrush / Siberische Lijster *Geokichla sibirica*, first-year female, Træna, Nordland, Norway, 24 September 2014 *(Terje Kolaas)*

542 Eyebrowed Thrush / Vale Lijster *Turdus obscurus*, first-year, Gedser, Nordjylland, Denmark, 18 October 2014 *(Anders O W Nielsen)*

543 Grey-cheeked Thrush / Grijswangdwerglijster *Catharus minimus*, first-year, Île de Sein, Finistère, France, 22 October 2014 *(Maxime Zucca)*

544 Grey-cheeked Thrush / Grijswangdwerglijster *Catharus minimus*, first-year, Rerwick, Mainland, Shetland, Scotland, 10 November 2014 *(Rebecca Nason)*

545 Eastern Crowned Warbler / Kroonboszanger *Phylloscopus coronatus*, Brotton, Cleveland, England, 1 November 2014 *(Gary Thoburn)*

546 Presumed Large-billed Leaf Warbler / vermoedelijke Diksnavelfitis *Phylloscopus magnirostris*, Al Mamzar Park, Dubai, United Arab Emirates, 11 October 2014 *(Simon Lloyd)*

at Ugento, Lecce, from 5 November. In the USA, a **Eurasian Hobby** *Falco subbuteo* stayed at Neah Bay, Washington, from 26 October to 2 November. In Cape Verde Islands, an adult **Peregrine Falcon** *F peregrinus* was watched west of Lacacão, Boavista, on 6 November; it was ascertained that it did not concern a Cape Verde Falcon *F madens*.

PARAKEETS TO PITTAS In Britain, the decision to eradicate **Monk Parakeets** *Myiopsitta monachus* from the wild in 2011 resulted in a diminished population of less than 50 individuals; although popular with the public, the species' large communal nests were considered to be a potential problem as they are often built on pylons which may induce power outages and blackouts. It appears that, despite international conservation efforts, **Gurney's Pitta** *Hydrornis gurneyi* is now extirpated from Thailand (Natural History Bulletin of the Siam Society 60 (1), October 2014). The up to 30 in southern Thailand were long believed to be the species' only known population to survive but, in May 2003, many more were rediscovered in lowland forest sites in Myanmar, where the species had last been sighted in 1914 (Dutch Birding 25: 248-251, 2003, 26: 269, 2004, 31: 375-381, 2009).

VIREOS TO SWALLOWS In the Azores, a **Philadelphia Vireo** *Vireo philadelphicus* stayed on Corvo on 11-12 October. A **Red-eyed Vireo** *V olivaceus* on Kvitsøy, Rogaland, on 2 October was (only) the first for Norway; the next day, presumably the same bird was relocated ar Syre, Karmøy, Rogaland. On Corvo, the highest day total was six on 12 October. In Germany, a second-year **Brown Shrike** *Lanius cristatus* was reported but kept secret at Münster, Nordrhein-Westfalen, on 14-16 October; the proximity to the site where one was wintering at Netterden, Gelderland, the Netherlands (90 km away), from 18 January to 8 May 2014 suggests that it may concern the same individual. If accepted, a **Red-tailed Shrike** *L phoenicuroides* trapped at Castricum, Noord-Holland, on 13 November and staying until at least 25 November will be the third or fourth for the Netherlands. An **American Northern Shrike** *L borealis borealis* on Corvo from 18 to at least 30 October was the first for the Azores and the WP. If accepted, a **Siberian Northern Shrike** *L b sibiricus* photographed at Säppi, Luvia, Finland, on 17 November will be the c third for the WP. **Steppe Grey Shrikes** *L lahtora pallidirostris* stayed at Den Helder, Noord-Holland, on 16-26 October (fifth for the Netherlands) and at Burnham Norton, Norfolk, England, on 13-16 October. The **Masked Shrike** *L nubicus* at Spurn, East Yorkshire, England, from 20 September remained until 2 October. A **Black Drongo** *Dicrurus macrocercus* at Wamm Farms from 7 November was the sixth for the United Arab Emirates. At Yotvata, Israel, one **Black-crowned Sparrow-Lark** *Eremopterix nigriceps* (on 26 October) and four **Oriental Skylarks** *Alauda gulgula* (all month) were present. On Corvo, two **American Cliff Swallows** *Petrochelidon pyrrhonota* were seen on 4 October.

WARBLERS If accepted, a presumed **Large-billed Leaf Warbler** *Phylloscopus magnirostris* at Al Mamzar Park, Dubai, on 11 October will be the first for the United Arab Emirates and the WP. At the same site, **Green Warblers** *P nitidus* on 11 and 25 October were the 12th and 13th for the UAE; in Israel, one was reportedly ringed at Yeruham reservoir on 2 October. The third **Eastern Crowned Warbler** *P coronatus* for Britain stayed at Brotton, Cleveland, from 30 October to 1 November. Numbers of migrant **Yellow-browed Warblers** *P inornatus* appear to increase considerably from year to year all over western Europe; this autumn, an influx was reported from southern Iberia and the Canary Islands, with one inland in Morocco at Yasmina, Merzouga, Tafilalt, on 22 October. In Scotland, an **Eastern Bonelli's Warbler** *P orientalis* was identified by its call at Scalloway, Mainland, Shetland, on 11-13 October. In the Azores, a **Willow Warbler** *P trochilus* stayed on Corvo on 9-14 October. In the Netherlands, a **Dartford Warbler** *Sylvia undata* was reportedly found dead as a window victim at Tilburg, Noord-Brabant, on 27 October. The first **African Desert Warbler** *S deserti* for the Netherlands and northern Europe stayed at Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, from 12 November onwards. In Norway, **Pallas's Grasshopper Warblers** *Locustella certhiola* were photographed at Nes, Sør-Trøndelag, on 23 September and on Røstlandet, Nordland, on 1 October. The season's last **Lanceolated Warbler** *L lanceolata* was probably the one at Quendale, Shetland, on 8 October. In France, a late **Booted Warbler** *Iduna caligata* was found on Yeu, Vendée, on 23 October. A **Blyth's Reed Warbler** *Acrocephalus dumetorum* trapped at Llobregat delta, Barcelona, Catalunya, on 9 November was the third for Spain.

STARLINGS TO THRUSHES In western France, four adult **Spotless Starlings** *Sturnus unicolor* occurred at different locations in October. In Shetland, **White's Thrushes** *Zoothera aurea* were seen at Loch of Brow, Mainland, from 30 September to 1 October, on Fair Isle on 4 October and at Lerwick, Mainland, on 19 November. A first-year **Hermit Thrush** *Catharus guttatus* stayed on North Uist, Outer Hebrides, on 22-23 October. **Swainson's Thrushes** *C ustulatus* were seen at Norwick, Unst, Shetland, on 28 September and at Loop Head, Clare, making brief appearances on 4-5 October (seventh for Ireland). The seventh **Grey-cheeked Thrush** *C minimus* for France was a first-year on Île de Sein, Finistère, on 22 October; it was found dead the next day. In Scotland, the species occurred on Barra, Outer Hebrides, on 23 October; North Ronaldsay on 23 October; Fair Isle on 24-25 October; Fetlar, Shetland, on 29 October; and at Rerwick, Mainland, Shetland, on 8-11 November. In the Azores, the species was seen on 24, 25 and 28 October on Corvo. The fourth for Iceland stayed at Hvolsvöllur, Iceland, from 31 October to 7 November. Remarkably, the first-year female **Siberian Thrush** *Geokichla sibirica* ringed on Husøy, Træna, Norway, on 24 September was retrapped at Scousburgh, Mainland, Shetland, on 15 October. On 30 September, an **Eyebrowed Thrush** *Turdus obscurus* turned up on North Ronaldsay. A first-year trapped at Gedser, Nordjylland, on 18 October was the first for Denmark. A **Spotted Flycatcher** *Muscicapa striata* on Corvo on 27 October was the fourth

547 Scarlet Tanager / Zwartvleugeltangare *Piranga olivacea*, first-year male, Barra, Outer Hebrides, Scotland, 8 October 2014 *(Mark Rayment)*

548 Siberian Rubythroat / Roodkeelnachtegaal *Calliope calliope*, male, Levenwick, Mainland, Shetland, Scotland, 8 October 2014 *(Rebecca Nason)*

549 Myrtle Warbler / Mirtezanger *Setophaga coronata*, Grutness, Mainland, Shetland, Scotland, 30 September 2014 *(Hugh Harrop)*

550 White's Thrush / Goudlijster *Zoothera aurea*, first-year, Durigarth, Mainland, Shetland, Scotland, 1 October 2014 *(Hugh Harrop)*

551 Scarlet Tanager / Zwartvleugeltangare *Piranga olivacea*, first-year male, Corvo, Azores, 9 October 2014 *(David Monticelli)*

552 Blackpoll Warbler / Zwartkopzanger *Setophaga striata*, Vila do Corvo, Corvo, Azores, 20 October 2014 *(Vincent Legrand)*

553 Black-and-white Warbler / Bonte Zanger *Mniotilta varia*, first-year, Ribeira da Ponte, Corvo, Azores, 15 October 2014 *(Daniele Occhiato)*

554 Yellow-billed Cuckoo / Geelsnavelkoekoek *Coccyzus americanus*, Corvo, Azores, 21 October 2014 *(David Monticelli)*

555 Yellow-browed Bunting / Geelbrauwgors *Emberiza chrysophrys*, first-year, Dąbkowice, Slawno, Pomerania, Poland, 5 October 2014 *(Michał Polakowski)*

556 Chestnut Bunting / Rosse Gors *Emberiza rutila*, first-year, Ouessant, Finistère, France, 24 October 2014 *(Julien Piette)*

557 Steppe Grey Shrike / Steppeklapekster *Lanius lahtora pallidirostris*, first-year, Burnham Norton, Norfolk, England, 12 October 2014 *(Robin Chittenden/robinchittenden.co.uk)*

558 American Northern Shrike / Amerikaanse Noordelijke Klapekster *Lanius borealis borealis*, first-year, Caldeira, Corvo, Azores, 18 October 2014 *(David Monticelli)*

559 Blyth's Pipit / Mongoolse Pieper *Anthus godlewskii*, first-year, Kieldrecht, Oost-Vlaanderen, Belgium, 25 October 2014 *(Chris Steeman)*

560 Pied Wheatear / Bonte Tapuit *Oenanthe pleschanka*, first-year male, Zoeterwoude, Zuid-Holland, Netherlands, 13 November 2014 *(Arnold W J Meijer/Blue Robin)*

561 Yellow-billed Cuckoo / Geelsnavelkoekoek *Coccyzus americanus*, Porthgwarra, Cornwall, England, 24 October 2014 *(Pete Morris)*

562 Presumed Red-tailed Shrike / vermoedelijke Turkestaanse Klauwier *Lanius phoenicuroides*, first-year Castricum, Noord-Holland, Netherlands, 21 November 2014 *(Eric Menkveld)*

for the Azores. A late **Thrush Nightingale** *Luscinia luscinia* was photographed at Warszawa, Poland, on 18 November. A male **Siberian Rubythroat** *Calliope calliope* stayed at Levenwick, Mainland, Shetland, on 3-8 October. A **Red-flanked Bluetail** *Tarsiger cyanurus* at Blacksod, Mayo, was (only) the fourth for Ireland. Presumed **Stejneger's Stonechats** *Saxicola stejnegeri* were found, eg, at Lauwersmeer, Groningen, the Netherlands, on 28 October and on Fair Isle from 31 October to 2 November. **Pied Wheatears** *Oenanthe pleschanka* occurred, for instance, at Furilden, Gotland, Sweden, on 27 October; Mortsel, Antwerpen, Belgium, from 8 November; Zoeterwoude, Zuid-Holland, the Netherlands, on 10-13 November; and Madland, Rogaland, Norway, from 11 November. If accepted, an adult **White-crowned Wheatear** *O leucopyga* at Poelgeest, Oegstgeest, Zuid-Holland, from at least 23 September through November will be the first for the Netherlands; its tattered appearance provoked lengthy and sometimes entertaining discussions about its provenance (there have been records in c 13 other European countries, north to Denmark and England). Another individual, apparently wearing a red ring, was photographed on Ameland, Friesland, the Netherlands, on 2 November, adding more spice to the discussion.

SPARROWS TO FINCHES A male **Spanish Sparrow** *Passer hispaniolensis* at Maasvlakte, Rotterdam, Zuid-Holland, on 26-30 October concerned the first autumn record for the Netherlands. In France, up to 18 **Richard's Pipits** *Anthus richardi* were counted in a flock in October at the species' wintering site in Crau, Bouches-du-Rhône. A **Blyth's Pipit** *A godlewskii* was present on St Mary's, Scilly, England, on 5-9 October. On 21 October, one was found at Medelpad, Norrland, Sweden. In Friesland, the Netherlands, individuals were sound-recorded on Schiermonnikoog on 19 October and on Vlieland on 26 October. A first-year at Kieldrecht, Oost-Vlaanderen, on 23-28 October was the seventh for Belgium. The 26th and 27th for Finland were at Uto on 11-14 October and at Rönnskär, Kirkkonummi, on 27 October (trapped). In France, one was photographed on Sein, Finistère, on 17 November. An influx of **Olive-backed Pipits** *A hodgsoni* involved unprecedented numbers in the Netherlands during October-November and also a few in Belgium (from 31 October to 5 November); recorded flight calls by migrants are now accepted as diagnostic feature which will help to boost future numbers. The second for California, USA, was discovered on 2 November and attracted many twitchers in the following days (the previous one was on Farallon Island). **Tree Pipits** *A trivialis* on Corvo on 27 and 29 October were the second and third for the Azores. In Scotland, **Pechora Pipits** *A gustavi* were reported at Baltasound, Unst, on 22-25 September; on North Ronaldsay on 30 September and on 8 October; and on Mainland, Shetland, on 11 October. On Corvo,

563 African Desert Warbler / Afrikaanse Woestijngrasmus *Sylvia deserti*, Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, Netherlands, 26 November 2014 *(Alex Bos)*

more than a handful **American Buff-bellied Pipits** *A rubescens rubescens* were seen (five on 4 October and six on 11 October). In Norway, an influx of **Pine Grosbeaks** *Pinicola enucleator* started in the first week of November, with up to 1000 at Jæren, Rogaland, and 200 in Vest-Agder in the south-west on 6 November. In Israel, **Red Crossbills** *Loxia curvirostra* migrating over Hefer valley (two) and Ramat Hovav, northern Negev (six), on 11 November were the country's first since 1988.

BUNTINGS TO AMERICAN WARBLERS A first-year male **Scarlet Tanager** *Piranga olivacea* was found on Barra, Outer Hebrides, on 6-9 October. In the Azores, others were seen on Flores on 8 October and up to three on Corvo on 9-30 October. Also on Corvo, up to two first-winter female **Rose-breasted Grosbeaks** *Pheucticus ludovicianus* were present on 9-14 October and two different **Indigo Buntings** *Passerina cyanea* on 9-10 October. In Schleswig-Holstein, the fifth **Black-faced Bunting** *Emberiza spodocephala* for Helgoland was seen at Kringel from 28 November. A first-year **Yellow-browed Bunting** *E chrysophrys* trapped at the coastal Akcja Bałtycka ringing station, Dąbkowice, Slawno, Pomerania, on 5 October was the first for Poland and c 11th for the WP. A first-year **Chestnut Bunting** *Emberiza rutila* on Ouessant, Finistère, on 24-25 October was the third for France. In the Azores, a **Bobolink** *Dolichonyx oryzivorus* was found on Flores on 8 October and on Corvo on 10-11 October. Up to three **Black-and-white Warblers** *Mniotilta varia* stayed on Corvo between 16 and 28 October; other American warblers on Corvo included a **Common Yellowthroat** *Geothlypis trichas* on 12-14 October; first-year **Northern Parulas** *Setophaga americana* on 12, 14 and 24 October; a **Blackpoll Warbler** *S striata* on 20 October; and the seventh **Black-throated Green Warbler** *S virens* on 19-24 October. Another **Blackpoll Warbler** was briefly seen at Easington, East Yorkshire, England, on 2 November. From 29 September to 1 October, a **Myrtle Warbler** *S coronata* stayed at Grutness, Mainland, Shetland.

For a number of reports Birdwatch, British Birds, Go-South Bulletin, Sovon-Nieuws, www.birdguides.com, www.netfugl.dk, www.rarebirdalert.co.uk and www.trektellen.nl were consulted. We wish to thank Arjan Boele, Richard Bonser, Davy Bosman, Christian Brinkman, Robin Chittenden, Rolf Christensen, Martin Collinson, Mark Constantine, Andrea Corso, Kris De Rouck, Klaas van Dijk, Philippe J Dubois (France), Hugues Dufourny, Enno Ebels, Eric Fokke, Dick Forsman, Raymond Galea, Mike Greenfelder, Adri de Groot, Geert Groot Koerkamp, Marcello Grussu, Ricard Gutiérrez, Cornelis Hazevoet, Paul Holt, Zbigniew Kajzer, Vincent Kalkman, Leander Khil, Rolf Klein, Peter de Knijff, Łukasz Ławicki (www.clanga.com), Vincent Legrand, André van Loon, Eric Menkveld, Jonathan Meyrav, Gerby Michielsen, Dominic Mitchell, Geir Mobakken (Norway), David Monticelli, Killian Mullarney, Taej Mundkur, Gert Ottens, Tommy Pedersen, Yoav Perlman, Nadav Pevzner, Micha∏ Polakowski, René Pop, Magnus Robb, John de Roos, Phil Round, Luciano Ruggieri, Edwin Russer, Michael Sammut, Peter van Scheepen, Roy Slaterus, Jennifer de Souza, József Szabó, Gerard Troost, Roland van der Vliet and Peter de Vries for their help in compiling this review.

Arnoud B van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands (arnoud.vandenberg@planet.nl)

Recente meldingen

Dit overzicht van recente meldingen van zeldzame en interessante vogels in Nederland beslaat voornamelijk de periode **september-oktober 2014**. De vermelde gevallen zijn merendeels niet geverifieerd en het overzicht is niet volledig. Alle vogelaars die de moeite namen om hun waarnemingen aan ons door te geven worden hartelijk bedankt. Waarnemers van soorten in Nederland die worden beoordeeld door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) wordt verzocht hun waarnemingen zo spoedig mogelijk in te dienen via www.dutchavifauna.nl.

Het was een warm najaar, waarin op verschillende dagen volop vogeltrek kon worden waargenomen en er diverse zeldzaamheden opdoken. Ondanks het vrijwel ontbreken van storm uit de westelijke hoek, was ook een aantal soorten zeevogels goed vertegenwoordigd.

EENDEN TOT KRAANVOGELS **Witbuikrotganzen** *Branta hrota* arriveerden vanaf 12 oktober, met onder meer zes vogels op die datum langs Westkapelle, Zeeland. Vanaf 8 oktober namen kleine aantallen **Zwarte Rotganzen** *B nigricans* weer de gebruikelijke stellingen in op de Waddeneilanden en in het zuidwesten. In oktober doken her en der **Roodhalsganzen** *B ruficollis* op, met maximaal zes op Schiermonnikoog, Friesland. De ongeringde **Ross' Gans** *Anser rossii* van de Prunjepolder, Zeeland, bleef tot 12 september. Vanaf 26 september verschenen **Dwergganzen** *A erythropus* bij Strijen, Zuid-Holland, met een maximum van 31 eind oktober. Het ruiende vrouwtje **Koningseider** *Somateria spectabilis* dat zich vanaf 23 augustus ophield bij 't Horntje op Texel, Noord-Holland, werd voor het laatst op 1 oktober gemeld – in de loop van september werd de slagpenrui voltooid. Het bekende mannetje **Buffelkopeend** *Bucephala albeola* werd op 8 september (in eclipskleed) en daarna vanaf 13 oktober weer waargenomen op de Gaatkensplas bij Barendrecht, Zuid-Holland. Van 4 oktober tot 7 november trok een ongeringd vrouwtje of eerste-winter de nodige bekijks op het IJsselmeer ter hoogte van de Dijkgatsweide bij Den Oever, Noord-Holland. Een **Marmereend** *Marmaronetta angustirostris* in Meijendel, Zuid-Holland, van 3 september tot 25 oktober viel snel door de mand als geringde escape. Er werden 13 **Witoogeenden** *Aythya nyroca* doorgegeven, waaronder (vermoedelijk) terugkerende vogels vanaf 15 oktober bij Lopik, Utrecht (mannetje), en vanaf 23 oktober bij Grave, Noord-Brabant (vrouwtje). Op 1 september werden bij Ooij, Gelderland, twee **Kwartels** *Coturnix coturnix* geringd en op 23 september werd een mannetje gefotografeerd in De Groene Jonker bij Zevenhoven, Zuid-Holland. Langs telposten vlogen nog slechts 13 **Zomertortels** *Streptopelia turtur*. Er waren enkele opmerkelijke waarnemingen van **Nachtzwaluwen** *Caprimulgus europaeus*: van 17 tot 19 september in de Brabantse Biesbosch, Noord-Brabant (minimaal twee maar mogelijk zelfs zes!), op 20 september op de Maasvlakte, Zuid-Holland, en op 27 september op Schiermonnikoog. Een waarneming van een **Kwartelkoning** *Crex crex* op 13 september op Vlieland, Friesland, is vermeldenswaardig. Tot 18 september werden op vier plekken in totaal nog 10 **Porseleinhoenders** *Porzana porzana* geringd. Op 3, 10 en 14 september kwam een eerstejaars **Kleinst Waterhoen** *P pusilla* tevoorschijn uit de begroeiing in De Groene Jonker. De c 400 **Kraanvogels** *Grus grus* die in deze periode vanaf telposten werden gezien, vormden een bescheiden opmaat voor wat er in november stond te gebeuren.

DUIKERS TOT IBISSEN Zeetrektellers noteerden in totaal 20 **Parelduikers** *Gavia arctica*, zeven **IJsduikers** *G immer*, 42 **Noordse Stormvogels** *Fulmarus glacialis*, 54 **Vale Stormvogeltjes** *Oceanodroma leucorhoa*, 196 **Grauwe Pijlstormvogels** *Puffinus griseus*, 17 **Noordse Pijlstormvogels** *P puffinus* en één **Vale Pijlstormvogel** *P mauretanicus*. Gezien de locatie en het rustige weerbeeld was het Vale Stormvogeltje dat op 28 september in het Azewijnse Broek, Gelderland, rondzwom zeer bijzonder. Op 21 oktober werd een exemplaar gemeld dat in Deventer, Overijssel, tussen gebouwen door naar de IJssel vloog. Net als een week eerder werd op 1 september een **Kuhls/Scopoli's Pijlstormvogel** *Calonectris borealis/diomedea* gezien langs Camperduin, Noord-Holland. Trektellers noteerden in totaal 45 **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra*. Een eerstejaars die in september bij Amerongen, Utrecht, en Maurik, Gelderland, verbleef, was op 26 juni als nestjong geringd (wit 707W) op Saaremaa in de Baltische Zee, Estland, en werd op 25 augustus ook waargenomen in Finland. Een ongeringde **Roze Pelikaan** *Pelecanus onocrotalus* verbleef van 4 september tot 11 oktober bij Hengelo, Overijssel. Vervolgens dook hij op 12 oktober op boven Lauwersoog, Groningen, en later boven de Waddenzee bij Vlieland. Op 13 oktober deed hij Texel aan en een dag later verhuisde hij naar Callantsoog, Noord-Holland, waar hij tot in november bleef, een steeds minder fitte indruk makend en steeds tammer gedrag vertonend. Van de c 15 **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* was vooral de vogel die de gehele periode bij Culemborg, Gelderland, verbleef erg populair. Op 8 september vlogen over de Dordtse Biesbosch, Zuid-Holland, 427 **Purperreigers** *Ardea purpurea*; een verbetering van het landelijke record (dat stond op 333 op 31 augustus 2012 langs dezelfde telpost). Het aantal **Koereigers** *Bubulcus ibis* liep langzaam terug tot c 25 exemplaren, met als grootste groep negen de gehele periode bij Elburg, Gelderland. Ook de aantallen **Zwarte Ibissen** *Plegadis falcinellus* liepen wat terug, met nog c 30 vogels. De grootste groepen werden gezien bij Koedijk, Noord-Holland (gehele periode maximaal zes) en bij Emmen, Drenthe (eveneens zes op 16 september).

STELTKLUTEN TOT VORKSTAARTPLEVIEREN Na een goed broedseizoen voor **Steltkluten** *Himantopus himantopus*

564 Steppekiekendief / Pallid Harrier *Circus macrourus*, eerstjaars mannetje, Oorsprongweg, Texel, Noord-Holland, 11 oktober 2014 *(Karel A Mauer)*

565 Middelste Jager / Pomarine Skua *Stercorarius pomarinus*, juveniel, Lancasterdijk, Texel, Noord-Holland, 12 oktober 2014 *(Marten Miske)*

566 Roze Pelikaan / Great White Pelican *Pelecanus onocrotalus*, adult, Callantsoog, Noord-Holland, 17 oktober 2014 *(Ruud Brouwer)*

567 Kleinste Jager / Long-tailed Jaeger *Stercorarius longicaudus*, tweede kalenderjaar, De Putten, Camperduin, Noord-Holland, 6 september 2014 *(Maurits Martens)*

568 Grote Franjepoot / Wilson's Phalarope *Phalaropus tricolor*, eerstejaars, met Zwarte Ruiter / Spotted Redshank *Tringa erythropus*, Balgzandpolder, Den Helder, Noord-Holland, 28 september 2014 *(Maurits Martens)*

569 Blonde Ruiter / Buff-breasted Sandpiper *Calidris subruficollis*, juveniel, Maasvlakte, Zuid-Holland, 19 oktober 2014 *(Martin van der Schalk)*

werden nog slechts enkele waarnemingen gedaan: tot 3 september bij Willeskop, Utrecht; van 6 tot 28 september bij Ossenisse, Zeeland; op 17 september bij Leusden, Utrecht; en op 20 september bij Den Oever, Noord-Holland. De **Aziatische Goudplevier** *Pluvialis fulva* die op 12 augustus werd ontdekt in de Mokbaai op Texel bleef tot 27 september. Het merendeel van de waarnemingen van in totaal c 45 **Morinelplevieren** *Charadrius morinellus* kwam uit de eerste twee decaden van september. **Breedbekstrandlopers** *Calidris falcinellus* verschenen op 13 september in de Wevers Inlaag, Zeeland, en op 14, 20 en 27 september in de Breebaartpolder, Groningen. **Bonapartes Strandlopers** *C fuscicollis* werden gemeld op 19 en 20 september in het Harderbroek, Flevoland, en van 10 tot 22 oktober in de Ezumakeeg, Friesland. **Blonde Ruiters** *C subruficollis* werden gezien van 9 tot 13 oktober op Terschelling, Friesland, op 13 en 18 oktober bij het Jaap Deensgat in de Lauwersmeer, Groningen, en van 18 tot 20 oktober op de Maasvlakte, Zuid-Holland; vooral de laatste toonde zich zeer fotogeniek. Tot 29 oktober verbleven in de Ezumakeeg maximaal vier **Gestreepte Strandlopers** *C melanotos* en van 19 tot 23 september twee op de Beninger Slikken bij Hellevoetsluis, Zuid-Holland. Daarnaast werd de soort tot 7 oktober op zes andere plaatsen gemeld. Een adulte **Grijze Strandloper** *C pusilla* verbleef op 23 september enkele uren bij Petten, Noord-Holland. Een juveniele **Grote Franjepoot** *Phalaropus tricolor* verbleef van 27 september tot 3 oktober in de Balgzandpolder bij Den Helder, Noord-Holland. In september werden c 25 **Grauwe Franjepoten** *P lobatus* gezien en in oktober volgden er nog zes. Terwijl er nauwelijks storm was, werd het een goed najaar voor **Rosse Franjepoot** *P fulicarius*. Mede dankzij het hoge aantal van 40 langs Westkapelle op 22 oktober kwamen trektellers tot een totaal van 89. Op 19 oktober zwom er één ver in het binnenland bij Heel, Limburg. Populaire vogels bevonden zich onder andere langere tijd bij Scheveningen, Zuid-Holland (minimaal twee), en IJmuiden, Noord-Holland (minimaal twee). Een **Terekruiter** *Xenus cinereus* werd gemeld op 27 september op de Beninger Slikken. De **Kleine Geelpootruiter** *Tringa flavipes* van de Kop van Noord-Holland werd op 17 september en 4, 13, 15 en 16 oktober bij Den Oever gezien. **Poelruiters** *T stagnatilis* waren schaars, met waarnemingen van 4 tot 13 oktober bij Den Oever en van 10 tot 20 oktober in de Breebaartpolder. Een **Poelsnip** *Gallinago media* werd op 11 september gemeld bij Beetsterzwaag, Friesland. Spectaculair was de ontdekking van een adulte **Oosterse Vorkstaartplevier** *Glareola maldivarum* op 7 september bij het Rammegors en het Stinkgat op Tholen. Tot vreugde van veel vogelaars was de vogel hier ook de volgende dag aanwezig. Het enige eerdere geval betrof een exemplaar van 1 tot 5 augustus 1997 bij Doniaburen, Friesland. De adulte **Steppevorkstaartplevier** *G nordmanni* die op 25 augustus werd ontdekt bij Twisk, Noord-Holland, bleef tot 8 september.

ALKEN TOT STERNS Zeetrektellers meldden acht **Papegaaiduikers** *Fratercula arctica* en 11 **Kleine Alken** *Alle alle*. De **Zwarte Zeekoet** *Cepphus grylle* van de Brouwersdam, Zuid-Holland, dook daar vanaf 25 oktober weer op. Vanaf telposten werden in totaal 48 **Kleinste Jagers** *Stercorarius longicaudus*, 836 **Kleine Jagers** *S parasiticus*, liefst 822 **Middelste Jagers** *S pomarinus* (waaronder 281 langs Westkapelle op 22 oktober) en 210 **Grote Jagers** *S skua* gemeld. Er doken bovendien verschillende Kleinste en Middelste Jagers op in het binnenland: zo verbleef een Kleinste van 21 tot 23 september bij Heel en een Middelste op 21 en 22 september bij Millingen en in De Bijland, Gelderland. Trektellers meldden in totaal 17 **Vorkstaartmeeuwen** *Xema sabini*. Op 22 oktober werd er één relatief ver in het binnenland gefotografeerd bij Muiden, Noord-Holland. Een tweede-kalenderjaar **Baltische Mantelmeeuw** *Larus fuscus fuscus* bevond zich van 17 tot 21 oktober op het Amsterdam-Rijnkanaal in Utrecht, Utrecht. Een adulte **Kleine Burgemeester** *L glaucoides* vloog op 23 oktober langs Westkapelle en een tweedejaars verbleef vanaf 26 oktober bij IJmuiden. De laatste **Lachsterns** *Gelochelidon nilotica* verbleven tot 1 september bij Berkel en Rodenrijs, Zuid-Holland (adult) en tot 9 september bij Schagen, Noord-Holland (adult en juveniel). **Witwangsterns** *Chlidonias hybrida* werden nog gezien op 1 september bij Foxhol, Groningen, en op 4 september bij het Zuidlaardermeer, Groningen. Juveniele **Witvleugelsterns** *C leucopterus* hielden zich op 1 september op langs de Knardijk, Flevoland, op 6 en 7 september op De Kreupel, Noord-Holland, en op 14 september in Polder IJdoorn, Noord-Holland.

VISARENDEN TOT SPECHTEN Vanaf telposten werden in totaal 215 **Visarenden** *Pandion haliaetus*, ruim 467 **Wespendieven** *Pernis apivorus* (waarmee het najaarstotaal op c 1700 kwam), 1066 **Bruine Kiekendieven** *Circus aeruginosus*, 184 **Blauwe Kiekendieven** *C cyaneus,* 17 **Grauwe Kiekendieven** *C pygargus,* 13 **Zeearenden** *Haliaeetus albicilla*, 127 **Rode Wouwen** *Milvus milvus*, vier **Zwarte Wouwen** *M migrans*, 15 **Ruigpootbuizerds** *Buteo lagopus,* 81 **Velduilen** *Asio flammeus*, 33 **Roodpootvalken** *Falco vespertinus*, 809 **Smellekens** *F columbarius*, 300 **Boomvalken** *F subbuteo* en 460 **Slechtvalken** *F peregrinus* doorgegeven. Een **Grijze Wouw** *Elanus caeruleus* vloog op 17 oktober langs enkele verbaasde waarnemers bij Strijensas, Zuid-Holland. Er werden meer dan 20 **Steppekiekendieven** *C macrourus* doorgegeven, waarvan ongeveer de helft kon worden gefotografeerd. De meeste aandacht ging uit naar juveniele vogels van 13 tot 17 september op de Maasvlakte en van 10 tot 12 oktober tijdens het Dutch Birding-weekend op Texel. Een **Arendbuizerd** *Buteo rufinus* vloog op 8 september over de Braakman bij Terneuzen, Zeeland. Op de Tweede Maasvlakte keerde op 17 oktober een tweede-kalenderjaars vogel terug die hier eerder van 25 september 2013 tot 25 maart 2014 verbleef. Met 16 exemplaren was het een goed najaar voor **Hoppen** *Upupa epops*. De meeste aandacht ging uit naar vogels op 6 en 7 september op de Maasvlakte, van 12 tot 14 oktober op Texel en van 14 tot 18 oktober bij Berkelland, Overijssel. In de eerste helft van september werd een handvol **Bijeneters** *Merops apiaster* doorgegeven. Tot 10 oktober werden nog 13 **Draaihalzen** *Jynx torquilla* geringd en de

570 Steppeklapekster / Steppe Grey Shrike *Lanius lahtora pallidirostris*, eerstejaars, Den Helder, Noord-Holland, 25 oktober 2014 *(Eric Menkveld)* **571** Izabelklauwier / isabelline shrike *Lanius isabellinus/phoenicuroides*, tweede-kalenderjaar vrouwtje, Westerduinen, Texel, Noord-Holland, 11 oktober 2014 *(Eric Menkveld)* **572** Daurische Klauwier / Daurian Shrike *Lanius isabellinus*, eerstejaars, Wimmenummerduinen, Egmond aan Zee, Noord-Holland, 18 oktober 2014 *(Eric Menkveld)*

573 Izabeltapuit / Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina*, eerstejaars, Maasvlakte, Zuid-Holland, 5 oktober 2014 *(Martin van der Schalk)*

574 Witkruintapuit / White-crowned Wheatear *Oenanthe leucopyga*, adult, Oegstgeest, Zuid-Holland, 9 oktober 2014 *(Hans Overduin)*

575 Siberische Boompiepers / Olive-backed Pipits *Anthus hodgsoni*, Vlieland, Friesland, 4 oktober 2014 *(Martijn Verdoes)*

576 Siberische Boompieper / Olive-backed Pipit *Anthus hodgsoni*, Vlieland, Friesland, 4 oktober 2014 *(Rob Halff)*

577 Vermoedelijke Stejnegers Roodborsttapuit / presumed Stejneger's Stonechat *Saxicola stejnegeri*, eerstejaars mannetje, Jaap Deensgat, Lauwersmeer, Groningen, 28 oktober 2014 *(Jaap Denee)*

578 Spaanse Mus / Spanish Sparrow *Passer hispaniolensis*, mannetje, Missouriweg, Maasvlakte, Zuid-Holland, 27 oktober 2014 *(André Strootman)*

laatste veldwaarneming kwam op 6 oktober van de Strabrechtse Heide, Noord-Brabant.

KLAUWIEREN TOT BOSZANGERS Een mogelijke **Turkestaanse Klauwier** *Lanius phoenicuroides* (tweede-kalenderjaars vrouwtje) hield op 11 oktober de gemoederen bezig bij de Jan Ayeslag op Texel; indien aanvaard betreft dit het derde geval. Een eerste-kalenderjaar **Daurische Klauwier** *L isabellinus* verbleef van 18 tot 20 oktober bij Bergen aan Zee, Noord-Holland. Een adulte **Kleine Klapekster** *L minor* bevond zich van 16 tot 18 september bij de Kobbeduinen op Schiermonnikoog. Een eerstejaars **Steppeklapekster** *L lahtora pallidirostris* werd op 12 september gefotografeerd bij Heinkenszand, Zeeland. Een ander exemplaar verbleef van 16 tot 26 oktober bij Den Helder. Indien aanvaard, komt de teller hiermee op vijf gevallen, waarvan drie in 2014. Door trektellers werden 53 **Buidelmezen** *Remiz pendulinus* gemeld, waarvan maar liefst 15 (in vier groepjes) op 15 september langs trektelpost Kustweg in de Lauwersmeer, Groningen. Daarnaast waren er ringvangsten op 19 september en 12 oktober (drie) bij Castricum, Noord-Holland, op 23 september (liefst negen) en 28 oktober (drie) bij Zwolle, Overijssel, en op 25 oktober langs de Gooimeerkust, Noord-Holland. De enige **Kuifleeuwerik** *Galerida cristata* vloog op 3 oktober over Bedum, Groningen. Trektellers noteerden 319 **Strandleeuweriken** *Eremophila alpestris*, waarvan er alleen al 266 langs de Eemshaven, Groningen, vlogen. Hybriden **Boerenzwaluw x Huiszwaluw** *Hirundo rustica* x *Delichon urbicum* werden op 6 september geringd langs de Gooimeerkust en op 14 september in de Eemshaven. Er werden in totaal 27 **Cetti's Zangers** *Cettia cetti* geringd. Een **Noordse Boszanger** *Phylloscopus borealis* liet zich op 13 september bekijken in Bomenland op Vlieland en op 14 oktober werd een exemplaar als raamslachtoffer opgeraapt in Heemstede, Noord-Holland. **Pallas' Boszangers** *P proregulus* waren schaars, met waarnemingen op 14 oktober op Texel, op 15 oktober op Schiermonnikoog en van 23 tot 25 oktober op Vlieland. Na de eerste melding op 11 september werd het land overspoeld door **Bladkoningen** *P inornatus*. Het zwaartepunt lag uiteraard langs de kust, maar ze werden in alle provincies gemeld, met waarnemingen in liefst 512 kilometerhokken. Op basis van het maximumaantal per blok, ging het om ten minste 660 vogels; alleen al in het eerste weekend van oktober ging het om c 200. Er waren zeker 127 vangsten, waaronder liefst 47 bij Castricum, met onder andere negen op 11 oktober. De 14 bij Weert, Limburg, zijn als binnenlandvangsten het vermelden waard. Trektellers meldden er 26, met alleen al 14 vanaf De Vulkaan bij Den Haag, Zuid-Holland. **Raddes Boszangers** *P schwarzi* werden op 6 oktober gemeld bij Castricum (vangst) en op Texel, op 11 oktober bij Bloemendaal in de Kennemerduinen, Noord-Holland (vangst) en op 16 oktober op Vlieland. De vroegste **Bruine Boszanger** *P fuscatus* ooit werd op 23 september geringd op Vlieland. Daarna volgden waarnemingen op 5 oktober bij Lauwersoog; op 19 en 20 oktober op de Maasvlakte; op 30 oktober (vangst), 1 november (terugvangst) en 2 november (nieuwe vangst) in Meijendel; en op 31 oktober op Ameland, Friesland. Op 4 september werd een **bergfluiter** *P bonelli/orientalis* geringd bij Bloemendaal in de Kennemerduinen; de vogel liet zich die avond en de volgende ochtend in het veld bekijken. DNA-analyse zal moeten uitwijzen of het zoals op basis van biometrie wordt verwacht een **Bergfluiter** *P bonelli* betrof dan wel een **Balkanbergfluiter** *P orientalis*. Er werden 28 **Siberische Tjiftjaffen** *P tristis* geringd, met onder andere vijf op de ringbanen van zowel Castricum, Meijendel als Schiermonnikoog. Veldwaarnemingen kwamen uit 20 kilometerhokken, waarbij vooral één of meerdere vogels vanaf 13 oktober op de Maasvlakte veel bekijks trokken.

GRASMUSSEN TOT WATERSPREEUWEN Een **Provençaalse Grasmus** *Sylvia undata* werd op 27 oktober als raamslachtoffer opgeraapt in de wijk Reeshof in Tilburg, Noord-Brabant. Een mannetje **Westelijke Baardgrasmus** *S inornata* bevond zich op 2 oktober bij de Nieuwe Stuifdijk op de Maasvlakte; indien aanvaard betreft dit het vijfde geval. Er werden 45 **Sperwergrasmussen** *S nisoria* geringd, waaronder 15 bij Bloemendaal in de Kennemerduinen. De laatste werd op 5 november gevangen op Vlieland, Friesland. Daarnaast waren er ook nog eens c 40 veldwaarnemingen, waarmee het najaarstotaal op ruim 120 uitkwam. Een vermoedelijke **Siberische Braamsluiper** *S althaea blythi* werd op 6 september geringd in de Kennemerduinen. Daarnaast werden op enkele andere ringbanen borstveertjes verzameld van 'kandidaten', waarbij DNA-analyse uitsluitsel zal moeten geven over de determinatie. Een late **Snor** *Locustella luscinioides* werd op 10 en 15 oktober gevangen in het Verdronken Land van Saeftinghe, Zeeland. Een **Kleine Spotvogel** *Iduna caligata* verbleef op 17 september langs de Nieuwe Stuifdijk op de Maasvlakte. **Struikrietzangers** *Acrocephalus dumetorum* werden gemeld op 17 september op de noordpunt van Texel en op 27 september op de Maasvlakte. De vangst van een pas uitgevlogen **Kleine Karekiet** *A scirpaceus* in de Amsterdamse Waterleidingduinen, Noord-Holland, op 5 oktober was gezien de late datum opmerkelijk. **Waterrietzangers** *A paludicola* werden nog gemeld op 4 september bij Haastrecht, Zuid-Holland (vangst); op 5 september bij Berkel en Rodenrijs; van 6 tot 8 september bij Twisk; op 6 september in Waterland, Noord-Holland; op 8 september in het Verdronken Land van Saetinghe (vangst); en op 19 september in het Zwanenwater, Noord-Holland (vangst). **Grote Karekieten** *A arundinaceus* werden geringd op 10 september bij Ooij en op 20 september bij Almere, Flevoland (teruggevangen op 27 september). Vanaf 6 oktober werden enkele langsvliegende **Pestvogels** *Bombycilla garrulus* opgemerkt. Vanaf 4 september werden ten minste 10 juveniele **Roze Spreeuwen** *Pastor roseus* gezien; de laatste en best bezochte was van 15 tot 20 oktober bij Den Helder. In de laatste dagen van oktober verbleven ten minste twee **Roodbuikwaterspreeuwen** *Cinclus cinclus aquaticus* bij Epen, Limburg.

VLIEGENVANGERS TOT MUSSEN Op 4 oktober was er massale trek van **Zanglijsters** *Turdus philomelos*, met onder andere 20 572 langs De Nolle bij Vlissingen, Zee-

579 Kleine Vliegenvanger / Red-breasted Flycatcher *Ficedula parva*, eerstejaars, Maasvlakte, Zuid-Holland, 26 oktober 2014 *(Martin van der Schalk)*

580 Roze Spreeuw / Rosy Starling *Pastor roseus*, juveniel, Den Helder, Noord-Holland, 16 oktober 2014 *(Rob Halff)*

land (derde dag ooit voor Nederland), en 19 078 langs De Vulkaan (zesde dag ooit). Van 25 oktober tot 4 november verbleef een waarschijnlijke **IJslandse Koperwiek** *T iliacus coburni* bij Oost-Vlieland. Een late **Blauwborst** *Luscinia svecica* werd op 16 oktober geringd in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Een **Blauwstaart** *Tarsiger cyanurus* werd op 27 september geringd bij Moddergat, Friesland. Een mogelijke **Stejnegers Roodborsttapuit** *Saxicola stejnegeri* bevond zich op 28 oktober bij het Jaap Deensgat in de Lauwersmeer, Groningen; de vogel werd eerst gemeld als Aziatische Roodborsttapuit *S maurus* maar toonde kleedkenmerken die (beter) passen op Stejnegers. Twee **Izabeltapuiten** *Oenanthe isabellina* verbleven op de Maasvlakte; de eerste van 28 september tot 2 oktober langs de Missouriweg en de tweede van 4 tot 11 oktober langs de Nieuwe Stuifdijk. Een vrouwtje **Woestijntapuit** *O deserti* werd op 8 oktober gefotografeerd op Schiermonnikoog. Op 6 oktober werd bekend dat een **Witkruintapuit** *O leucopyga* zich vanaf ten minste 23 september ophield in Oegstgeest, Zuid-Holland. De vogel bleef tot in november en ontlokte een verhitte discussie over zijn herkomst door het rommelige verenkleed en de beschadigde tenen. Net toen deze enigszins verstomde dook er een foto op van een exemplaar met een rode ring die op 2 november zou zijn gemaakt op Ameland. Tussen 13 september en 27 oktober werden 19 **Kleine Vliegenvangers** *Ficedula parva* doorgegeven, waaronder vangsten op 14 oktober op Vlieland en bij Bloemendaal in de Kennemerduinen. Een mannetje **Spaanse Mus** *Passer hispaniolensis* bevond zich van 26 tot 30 oktober op de kade van de Amazonehaven op de Maasvlakte; dit betrof het eerste najaarsgeval (er zijn nu zeven gevallen van in totaal 16 exemplaren).

KWIKSTAARTEN TOT GORZEN Er waren meldingen van mogelijke **Oostelijke Gele Kwikstaarten** *Motacilla tschutschensis* op 10 en 12 oktober op Ameland en op 13 oktober langs telpost Parnassia in de Kennemerduinen. Vanaf telposten werden 108 **Grote Piepers** *Anthus richardi*, 100 **Duinpiepers** *A campestris* en liefst 56 **Roodkeelpiepers** *A cervinus* gemeld. Bijzonder waren de waarnemingen van langsvliegende **Mongoolse Piepers** *Anthus godlewskii* op 19 oktober op de Oosterkwelder op Schiermonnikoog en op 26 oktober op Vlieland; indien aanvaard op basis van de geluidsopnamen betreffen deze het achtste en negende geval. Vanaf 27 september werd van c 14 als **Siberische Boompieper** *A hodgsoni* gemelde vogels het geluid opgenomen. Daarnaast werden vanaf trektelposten nog eens c 15 verdachte vogels gemeld waarvan geen bewijsmateriaal werd verzameld. Ook waren er enkele pleisteraars, namelijk op 3 en 4 (maximaal drie) en 19 oktober op Vlieland en op 26 oktober op Texel. Meldingen van overvliegende **Grote Kruisbekken** *Loxia pytyopsittacus* kwamen op 2 oktober van het Leersumse Veld, Utrecht (twee); op 4 oktober bij Leusden, Utrecht; en op 9 en 26 oktober bij Veenendaal, Utrecht. Een **Roodmus** *Erythrina erythrina* vloog op 3 september over De Vulkaan. Het aantal doortrekkende **Vinken** *Fringilla coelebs* lijkt de laatste jaren toe te nemen, ook op al decennia bemande telposten. De 152 576 exemplaren die op 11 oktober vanaf De Vulkaan werden geteld, zorgden voor de tweede dag ooit in Nederland (dagrecord is 165 428 op 4 oktober

581 Raddes Boszanger / Radde's Warbler *Phylloscopus schwarzi*, Bloemendaal, Noord-Holland, 11 oktober 2014 *(Arnoud B van den Berg/Vrs Van Lennep)*

582 Daurische Klauwier / Daurian Shrike *Lanius isabellinus*, eerstejaars, Wimmenummerduinen, Egmond aan Zee, Noord-Holland, 18 oktober 2014 *(Herman Bouman)* **583** Raddes Boszanger / Radde's Warbler *Phylloscopus schwarzi*, Castricum, Noord-Holland, 6 oktober 2014 *(André J van Loon)* **584** Westelijke Baardgrasmus / Western Subalpine Warbler *Sylvia inornata*, adult mannetje, slapend na zonsondergang, Maasvlakte, Zuid-Holland, 2 oktober 2014 *(Arnoud B van den Berg)* **585** Bruine Boszanger / Dusky Warbler *Phylloscopus fuscatus*, Derde Kroonspolder, Vlieland, Friesland, 23 september 2014 *(Gerrit Bochem)*

2010). Alle dagen met meer dan 100 000 trekkers stammen van de laatste vijf jaar en zijn afkomstig van deze telpost. Vanaf telposten werden 253 **Fraters** *Linaria flavirostris* (waarvan 250 langs de Eemshaven), 100 **Europese Kanaries** *Serinus serinus*, 74 **Sneeuwgorzen** *Plectrophenax nivalis,* 261 **IJsgorzen** *Calcarius lapponicus*, 19 **Ortolanen** *Emberiza hortulana*, acht **Dwerggorzen** *E pusilla* en 11 **Grauwe Gorzen** *E calandra* gemeld. Daarnaast werden Dwerggorzen geringd op 11 september op Schiermonnikoog, op 2 en 26 oktober op Vlieland en op 16 oktober bij Castricum; de soort werd op 10 plaatsen (kort) aan de grond gezien, waarvan de meeste op de Waddeneilanden. Meldingen van overvliegende **Bosgorzen** *E rustica* kwamen op 4 oktober van Vlieland en Katwijk, Zuid-Holland. In de omgeving van Doenrade, Limburg, verbleven maximaal vier Grauwe Gorzen.

Voor zijn hulp bij het samenstellen van deze rubriek bedanken wij Peter van Scheepen. Ook is dankbaar gebruikgemaakt van de websites dutchbirdalerts.nl, waarneming.nl, trektellen.nl, sovon.nl en lauwersmeer.com.

Roy Slaterus, Bervoetsbos 71, 2134 PM Hoofddorp, Nederland (roy.slaterus@dutchbirding.nl)
Vincent van der Spek, Acaciastraat 212, 2565 KJ Den Haag, Nederland (vincent.van.der.spek@dutchbirding.nl)
Martijn Renders, Frans Hanegraafstraat 18, 4273 EK Hank, Nederland (martijnrenders@gmail.com)

Corrigenda

In het artikel over het oude broedgeval en historisch voorkomen van Poelsnip *Gallinago media* (Dutch Birding 36: 316-325, 2014) dienen twee onnauwkeurigheden te worden rechtgezet:

p 318, linkerkolom; aan het einde van deze paragraaf toevoegen: 'De maten van de drie eieren van dit legsel zijn 44.3 x 32.8; 44.7 x 31.7; en 46.2 x 32.6 mm.'

p 319, rechterkolom; de laatste zin van de eerste alinea onder 'Huidig voorkomen...' moet luiden: 'Blankert (1980) somde 131 gepubliceerde waarnemingen op uit 1951-79 en concludeerde, na een vergelijking met het voorkomen van 33 verzamelde vogels (uit 1885-1941), dat de waarnemingen een onjuist beeld geven van het voorkomen in die periode (en waarschijnlijk beter de doortrek van Watersnip reflecteerde dan het voorkomen van Poelsnip).' Redactie

DB Actueel

Afrikaanse Woestijngrasmus bij Alphen aan den Rijn

Op woensdag 12 november 2014 rond 13:20 ontdekte ik (Hans Zaal) tijdens mijn werk als vanger van Muskusratten *Ondatra zibethicus* in de polders bij Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, een opvallend licht en klein gelig vogeltje in de begroeiing langs de slootkant. Ik werk al 25 jaar in het gebied en ben er vertrouwd met de flora en fauna en wist meteen dat ik iets bijzonders zag. Met mijn telefoon maakte ik enkele wazige foto's, die mijn eerste indruk door de verrekijker bevestigden dat het een grasmus *Sylvia* was met een geelbruin verenkleed en gele ogen. Thuis determineerde ik hem als Afrikaanse Woestijngrasmus *S deserti*, een woestijnvogel uit Noord-Afrika die buiten meldingen in het Middellandse Zeegebied nooit elders in Europa was gemeld. Ik gaf de melding door aan mijn kennis Adri de Groot, die beloofde om de waarneming in te dienen bij de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA). Via via kwam het gerucht van een 'woestijngrasmus bij Alphen' bij een aantal vogelaars terecht maar omdat de plek niet exact bekend werd en nadere gegevens ontbraken werd er verder geen ruchtbaarheid aan gegeven... Op woensdag 19 november belde ik met AdG met de mededeling dat ik de vogel weer had gezien. Ik had intussen boeken en internet bestudeerd om er zeker van te zijn dat het geen Woestijngrasmus *S nana* was. Op vrijdag 21 november gingen AdG en ik met toestemming van de terreinbeheerder Polder Gnephoek in. Na een modderige wandeling duurde het even voordat de vogel zich liet zien maar eenmaal in beeld kon AdG een serie fraai foto's en een video-opname maken. De grasmus foerageerde op geringe afstand bedrijvig en door de vegetatie sluipend als een Winterkoning *Troglodytes troglodytes* en verdween af en toe geheel in de lage begroeiing. We besloten om een aantal redenen om de waarneming niet verder bekend te maken, bezorgd dat een grote toeloop van vogelaars tot problemen zou kunnen leiden voor de vogel of de omgeving. Op 22 en 23 november werd de vogel niet gezien.

Op 25 november plaatste AdG een uitgebreid artikel op zijn veelgelezen website Vogeldagboek (www.vogeldagboek.nl). De foto's en het filmpje lieten weinig te raden over: Afrikaanse Woestijngrasmus! Hoewel Woestijngrasmus (*nana*) de te verwachten dwaalgast in Nederland zou zijn (met twee gevallen, van 30 oktober tot 3 november 1988 in de AW-duinen bij Zandvoort, Noord-Holland, en op 8-9 oktober 1994 in Scheveningen, Zuid-Holland, en met een patroon van vooral late najaarswaarnemingen in Noordwest-Europa) lieten de foto's duidelijk zien dat het om *deserti* ging. Belangrijke verschillen waren onder meer de vrijwel effen tertials (donkerder centrum bij *nana*), het 'blonde' naar oranje neigende verenkleed (meer grijsbruin bij *nana*), de helderwitte onderdelen (meer grijswit bij *nana*), de lichte zijkop (grijzer bij *nana*) en de weinig contrasterende duimvleugel (donkerder bij *nana*). Na de bekendmaking op internet pikten verschillende media het nieuws snel op; het informatiecircuit kwam direct op gang en het onderwerp kwam uitgebreid en in alle toonaarden voorbij op verschillende fora. Zonder dat ik het wist werd driftig speurwerk verricht naar de exacte locatie; de kans leek immers aanwezig dat de vogel er nog zou zitten. De gevonden informatie werd later op de avond verspreid via Dutch Bird Alerts, zodat men de volgende ochtend gerichter kon gaan zoeken. Veel enthousiasme was er in de vroege ochtend nog niet; Teus Luijendijk was een van de weinigen die in de vroege ochtend liep te zoeken – tevergeefs. Wat later ging Rob Halff zoeken en hij ontmoette Rutger Rotscheid. Samen besloten ze een weiland in te lopen om te kijken of ze met een donquichotactie geluk zouden hebben. Als enige houvast hadden ze de foto op www.vogeldagboek.nl waarop ik op de plek van de waarneming stond. RH keek of hij de herkenningspunten op de achtergrond kon terugvinden en dat lukte, hij was dus zeker dat hij op de goede plek stond. Alleen de vogel ontbrak nog... Even later kregen RH en RR hem echter op precies die locatie in beeld! RH belde Wietze Janse met de melding dat de vogel was gevonden en om te overleggen wat er moest gebeuren. Ze besloten de herontdekking direct door te geven en vervolgens de nodige zaken te regelen. Herman Bouman en Jaap Denee schoten te hulp en later Hans Tetteroo, die ondertussen bij de eigenaar van het land (Boerderij Landlust) was langsgegaan om toestemming te vragen het gebied ook met een grote groep te betreden. Ze werden hartelijk te woord gestaan en mochten onder enkele voorwaarden zonder problemen het land op.

Toen de eerste vogelaars tegen 13:00 op de plek kwa-

586 Afrikaanse Woestijngrasmus / African Desert Warbler *Sylvia deserti*, Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, 26 november 2014 *(Michel Veldt)*

587 Afrikaanse Woestijngrasmus / African Desert Warbler *Sylvia deserti*, Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, 26 november 2014 *(Jaap Denee)*

men was de vogel een klein uurtje uit beeld maar hij werd gelukkig snel teruggevonden. In de loop van de middag konden zeker 300 vogelaars aanschuiven en genieten. Hij zat meestal rustig in het wat hogere onkruid, vaak langs de slootkanten en meestal in de buurt van bruggetjes over een brede dwarssloot. Hij werd tot donker gezien en ging in een bosje aan het eind van de Notweg de nacht in. Hij bleef aanwezig tot ten minste 30 november. Regelmatig ging ik er even kijken om te zien hoe enthousiaste vogelaars terugkwamen van hun bezoek aan de vogel. Ook was er volop media-aandacht, onder meer met een interview op Radio 1.

Afrikaanse Woestijngrasmus wordt sinds de publicatie van het *Sylvia*-boek (Shirihai et al 2001) als aparte soort beschouwd. Het is overwegend een standvogel in woestijngebieden in Noordwest-Afrika van Marokko tot het westen van Libië met relatief beperkte trek- of zwerfbewegingen in de winter. Van het Middellandse Zeegebied zijn gevallen bekend op Malta (zes gevallen), Italië (vijf; onder meer op de eilandjes Linosa, Pantelleria en Marettimo rond Sicilië), op de Canarische Eilanden (acht), de Kaapverdische Eilanden (twee, waaronder een geval op Razo, meer dan 1000 km van het meest dichtbijgelegen broedgebied), op Porto Santo, Madeira (verzameld op 29 januari 1901; 650 km van de kust van Marokko) en op het vasteland van Spanje (één). De meest noordelijke gevallen betreffen een verzamelde vogel in Lombardije, Italië, in 1883 (ruim 850 km van de dichtstbijzijnde landpunt van Tunesië) en bij Maccarese, Rome, Italië, op 23 mei 1910 (verzameld). Met een voorkomen in Noordwest-Europa is nooit echt rekening gehouden maar op basis van de mediterrane gevallen en gezien het feit dat de soort niet als kooivogel bekend staat is de kans groot dat de vogel van Alphen een onverwachte aanvulling op de Nederlandse lijst betekent.
Hans Zaal, Rob Halff, Wietze Janse, Rutger Rotscheid & Enno B Ebels

African Desert Warbler From 12 to at least 30 November 2014, an African Desert Warbler *Sylvia deserti* stayed along ditches in an extensive farmland area near Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland. The news was withheld at first and released on 25 November. The next day, the bird was relocated and seen by 100s of birders. Although Asian Desert Warbler *S nana* would be a more likely candidate, based on the pattern of late autumn records in north-western Europe, the bird clearly showed characters of African Desert, such as the almost plain tertials, golden-brown plumage, clear white underparts and pale whitish face. If accepted, this is the first record for the Netherlands and north-western Europe. Outside the breeding and wintering areas in north-western Africa, vagrant records are known from the Canary Islands, Cape Verde Islands, Italy (three on small islands near Sicily and two mainland records, near Rome and in Lombardia), Madeira, Malta and mainland Spain.

588 Afrikaanse Woestijngrasmus / African Desert Warbler *Sylvia deserti*, Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, 26 november 2014 *(Alex Bos)*

DBA-nieuws

Betaling van abonnementsgeld voor 2015 Bij dit nummer van Dutch Birding treft u een rekening aan voor het abonnement van 2015. De abonnementsprijs blijft voor Nederland en België EUR 39.50. Indien u via internet betaalt, vermeld dan uw lidnummer (dit is te vinden op de bijgevoegde rekening). De Belgische abonnees wordt gevraagd om de betaalinstructies op de rekening te volgen. Het overschrijfformulier of een internetbetaling kunnen niet voor een adreswijziging worden gebruikt; u wordt verzocht een adreswijziging altijd apart per post of per e-mail te sturen naar onderstaand adres. Wij verzoeken u vriendelijk het abonnementsgeld voor 1 januari 2015 over te maken. Voorts wordt u verzocht om alle correspondentie over abonnementszaken te richten aan: Maartje Doorn, Dutch Birding Association, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Nederland, of aan circulation@dutchbirding.nl.

Payment of subscription for 2015 Enclosed with this issue, you will find the invoice for the subscription fee of 2015. The rates for 2015 remain EUR 40.00 for subscribers in Europe (outside Belgium and the Netherlands) and EUR 43.00 for subscribers outside Europe. We kindly request to follow the instructions on the enclosed invoice. Please, do not use payments as a change of address message but send a change of address separately to: Maartje Doorn, Dutch Birding Association, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Netherlands, or circulation@dutchbirding.nl. You are asked to use this address for all other subscription matters as well.

Dutch Birding-vogeldag 2015 De komende Dutch Birding-vogeldag vindt plaats op zaterdag 21 maart 2015, op dezelfde locatie centraal in het land als de afgelopen jaren, Congrescentrum De Werelt te Lunteren, Gelderland. Er wordt nog hard gewerkt aan het lezingenprogramma. Meer details volgen snel via de website.

In de ruime foyer van het congrescentrum wordt zoals altijd een vogelaarsbeurs ingericht met boeken, optische apparatuur, cd's en dvd's, collega-vogelorganisaties, aanbieders van vogelreizen en vogelkunst. Indien u ook interesse heeft om met een stand aanwezig te zijn, dan kunt u voor meer informatie contact opnemen met Rob Gordijn (rob.gordijn@dutchbirding.nl).

De zaal gaat open om 09:00. Het programma duurt tot c 17:00 en tussen de lezingen door zijn ruime pauzes om de stands te bezoeken en/of gezellig bij te praten. De entree bedraagt EUR 5.00. Voor het definitieve programma, een overzicht van de standhouders en informatie over de bereikbaarheid van Congrescentrum De Werelt zie onze website www.dutchbirding.nl. Rob Gordijn & Arjan van Egmond